TYÖLÄISILLÄ ON: YKSI VIHOLLINEN! YKSI TAISTELU! ——— SIKSI: YKSI PUOLUE! YKSI UNIO! YKSI RINTAMA! YKSI PÄÄMÄÄRÄ!

Vain järjestyneenä joukkona voi työväenluokka voittaa!

VAPAUS

Työväen vapautus tapahtuu vain sen itsensä kautta!

No. 112 — 1924 | Torstaina, syysk. 25 p. — Thur., Sept. 25th, 1924 | VIII Vuosik. - Vol. VIII

Nova Scotian kaivosmiehille joudutaan tekemään myönnytyksiä

Sydney, N. S. — Sydney Recordin levittämien tietojen mukaan Amerikan hiilenkaivajain järjestön presidentti John Lewis on joutunut tekemään myönnytyksiä Nova Scotian piirin mainarien järjestölle sen toimintaoikeuksien palauttamisesta.

Toista vuotta sitten erotti Lewis Nova Scotian piirijärjestön presidentin ja sihteerin toimestaan heidän punaisuutensa vuoksi, nimittäen omat miehensä heidän tilalleen. Jäsenistön suuri enemmistö on kaiken aikaa vaatinut, että union virkailijain valinta on toimitettava jäsenistön yleisäänestyksellä. Lewis on itsepintaisesti kieltäytynyt ottamasta tätä vaatimusta huomioon tähän päivään asti.

Nyt kuitenkin tänne tulleiden tietojen mukaan Lewisin pitäisi ilmottaneen, että Nova Scotian mainarien järjestön konventioni tullaan pitämään syyskuun 28 päivänä ja viiden päivän perästä konvention päättymisen jälkeen tullaan toimittamaan vaalit järjestön virkailijain valitsemiseksi ja muiden mahdollisten kysymysten ratkaisemiseksi.

Sydney Record huomauttaa, että sen saama asiaa koskeva tiedonanto ei ole virallinen, mutta on kuitenkin tullut luotettavista lähteistä.

Venäjä on saanut taas keisarin

Lontoo. — Maanpaossa oleva venäläinen suuriruhtinas Cyril on tänne tulleiden tietojen mukaan antanut julistuksen, jossa hän julistaa itsensä Venäjän keisariksi. Julistus on saatettu julkisuuteen Belgratin lehdissä ja vastavallankumouksellisten venäläisten äänenkannattajissa.

Julistuksessaan Cyril selittää, että hän on Venäjän tsaarivainajan serkku ja että hän on julistautunut hänen valtaistuimensa perijäksi lukuisten venäläisten kehotuksesta, jotka vaikka ovatkin maanpaossa, silti hautovat suunnitelmia monarkian perustamiseksi Venäjällä. Julistuksessa tuomitaan katkerin sanoin neuvostohallitusta ja mahtipontisesti Cyril julistaa, että hän tulee tekemään kaikkensa Venäjän »vapauttamiseksi.»

Sotilashenki ei tahdo nousta

Washington. — Hallituksen määräämä mobilisoimiskoe ei onnistunut siten kuin oli laskettu, vaikka puuhan johtoon olikin asetettu terästrustin johtohenkilöitä ja muita korporatsioonipomoja. Laskelmat osottavat, että Yhdysvaltain 52,000:sta kaupungista ainoastaan 6,535 otti osaa mobilisoimiskokeeseen ja että ainoastaan 883,000 henkilöä rekisteerautui mobilisoimis harjotukseen.

Näitten laihojen tulosten seurauksena on Yhdysvaltain sotadepartementti ilmaissut suuttumusta lausunnoissa, joissa katkerasti soimataan rauhanaatteen ajajia.

Yhdysvaltain mobilisoimisen johdosta on erittäinkin Japanissa ilmaistu katkeruutta. Siellä ovat huomattavassa asemassa olevat sotilashenkilöt ilmaisseet julkisissa puheissa, että Yhdysvallat valmistautuu sotaan ja että mobilisoimiskoe oli siinä suhteessa selväpiirteinen mielenilmaus Yhdysvaltain hallituksen puolelta. Vastavuoroon koetetaan Yhdysvaltain mobilisoimista pitää kiihottimena suurempaan kansalliseen valmistautumiseen Japanissa, lähitulevaisuudessa puhkeavan Yhdysvaltain ja Japanin välisen sodan varalta.

Hiilenkaivajain palkkoja lasketaan

Nanaimo, B. C. — Kaivostyöläiset pitivät äskettäin kokouksen St. John Ambulance haalissa. Kokouksessa käsiteltiin yhtiön suunnittelemaa palkanalennusta joka nousisi aina 2.00—2.500 päivää päälle — etenkin tonnikaupalla työskenteleville. Lisäksi tarjottiin 25 sentin alennusta päivää kohti kaikille toisille työläisille. Kokous valitsi komitean ilmottamaan isännistölle päätöksestään. Isännistön vastausta odotetaan mielenkiinnolla. Kaivosmiesten ollessa järjestymättömiä, lakkoa tuskin tämän tähden syntynee.

Jo pidemmän aikaa ovat Vancouver saaren hiilenkaivajat työskennelleet pienemmällä palkalla kun järjestyneiden alueiden hiilenkaivajat. He ovat myöskin työskennelleet silloinkin kun toisaalla on oltu lakossa. Uusi palkanalennussuunnitelma on taasen vaan todisteena siitä, että mitä alistuvaisempia ja nöyrempiä kaivostyöläiset ovat, sen armottomimmin heidän elintasonsa poljetaan alas.

Rumania häärii sotilaineen rajalla

Bukarest. — Rumanian hallitus on ryhtynyt vahvistamaan rajavartiostoja Bessarabian rajoilla sen johdosta, kun muutamien bolshevikijoukkojen kerrotaan muutamissa tapauksissa käyneen rajan yli Rumanian alueella. Itse Rumanian hallitus ei ota rajan yli kulkuja kovinkaan vakavalta kannalta, mutta sitä enemmän kiihotetaan yksityisissä piireissä sotatoimia venäläisiä vastaan.

Mustat voimat liikkeellä Suomessa

Helsinki. — Valkohallituksen virkanyrkit ovat käyneet haastamassa Työväen Keskusvaalikomitean jäseniä Helsingin raastuvanoikeuden 7:lle osastolle vastaamaan »luvattomasta rahankeräyksestä.»

Syyte kuulemma johtuu siitä, että viime keväänä eduskuntavaalien aikana Työväen Keskusvaalikomitea otti vastaan työläisiltä lahjotuksia vaalitoiminnan hyväksi. Helsinkiläisten valitsijain kokous oli lausunut työväestölle sen toivomuksen, että työväen vaalitoimintaa tuettaisiin lahjoittamalla varoja vaalikomiteoille. Työväen Keskusvaalikomitealle tehtiinkin lahjotuksia pitkin maata. Ja koska lahjotuksista kuittien kirjottaminen olisi ollut kovin suuritöistä, lahjotussummat kun olivat pieniä ja lahjottajia oli paljon, painatti komitean rahastonhoitaja, mikäli tiedämme, työtään helpottaakseen kuittivihkoja. Tämän tapaista lahjotusten vastaan ottoa viranomaiset pitivät luvattomana rahankeräyksenä, ja niin sekaantuivat viranomaiset tähän juttuun. Vaalikomitean jäseniä käytettiin tutkituttamassa Helsingin etsivässä osastossa, jossa he tekivät selvää asiasta. Viranomaisilla piti siten olla tiedossa, ettei minkäänlaista luvatonta rahankeräystä ole toimitettu. Se on kuitenkin, näköjään, katsottu luvattomaksi, koska haaste siitä on annettu.

Valtiollinen vaalitoiminta ja vaaliagitatsionin harjottaminen on ollut näihin asti vapaata toimintaa. Kaikki puolueet sos.-demistä ruotsikkoihin saakka ovat saaneet harjottaa vaalitoimintaa ja ottaa vastaan lahjotuksia. Heidän kannattajansa ovat luonnollisesti tukeneet varoilla puolueittensa vaalitoimintaa. Ainoastaan työväenluokan vaalitoiminnan tukeminen on syytteenalaista hommaa. Sitä osottaa nyt vireillepantu oikeuden käynti.

Törkeä kähvellyssalaliitto tullut päivänvaloon Hamiltonissa

Hamilton, Ont. — Hamiltonissa on puhjennut mätäpaise, joka löyhkää huolestuttavassa määrässä leviävää mädännäisyyttä canadalaisessa virkakoneistossa. Kaupungin raha-asiain ja varsinkin verotusasiain hoito on ollut jo pitemmän aikaa petkuttajien käsissä. Kaupungin verotoimiston johtajan Ernest Kingin lisäksi on kähvellykseen havaittu osalliseksi lukuisia huomatuimpia kaupungin porvareita. King on jo vangittu ja hänen kanssaan kaksi liittohallituksen verovirkailijaa. Heitä syytetään salaliitosta kähvellysten harjottamiseksi. Uusia vangitsemisia on odotettavissa.

Sikäli kun tähänastiset tutkimukset osottavat, on King kaupungin verotusvirkailijana tehnyt sopimuksen lukuisten veronmaksajien kanssa siitä, että he suorittavat veronsa hänelle, jolloin hän ottaa heiltä vain puolet ja pistää toisen puolen omiin taskuihinsa. King on sitten yksinkertaisesti vain merkinnyt kirjoihin täten saamansa veron kuittatuksi, niin ettei veron karhuaminen voisi enään tulla kysymykseen. Kingin kanssa tehtyjen sopimusten mukaan olivat täten veroista suoriutuneet ottaneet tehtäväkseen kehoittaa muitakin kaupungin veron maksajia sopimaan veronsa Kingin kanssa tällaisella »puoleksi kummallekin» perustalla. Paljastusten johdosta toimitetuissa tutkimuksissa on päästy selville, että kaupungin kassassa on huomattavia vajauksia, jotka ensi hätiin toimitettujen laskelmien mukaan nousevat yli kolmenkymmenen tuhannen.

Kaupungin pormestari Dutten on paljastusten johdosta lausunut, että kaikki mahdolliset syylliset tullaan saattamaan edesvastuuseen rikoksistaan. Tähän mennessä ovat viranomaiset kuitenkin olleet haluttomia paljastamaan kaikkien niiden huomattavien porvarien nimiä, jotka jo tiettävästi ovat olleet osallisena tässä törkeässä kähvellyssalaliitossa.

Yleislakko uhkaa Vera Cruzaa

Vera Cruz, Mexico. — Ellei Vera Cruzin Valo ja Voimayhtiön 4,000—5,000 sähkö- ja sekatyöläisten vaatimuksia hyväksytä 72 tunnin kuluessa tulevat he lakkoutumaan.

Lisäksi tulee useita työväenunioita Mexico Cityssä, Orizabassa, Pueblassa, Tolucassa ja Tampicossa julistamaan myötätuntoisuuslakon ellei yhtiö hyväksy ennemmin mainittujen työläisten vaatimuksia.

Jos työläisten vaatimuksiin ei suostuta, joutunee Vera Cruz yleislakon pyörteisiin, sillä paikalliset uniot ovat kiinteästi tovereittensa vaatimusten takana.

37 kylää tuhoutunut maanjäristyksessä

Konstantinopoli. — Viimeisimpien tietojen mukaan Aras-virran rannalla Armeniassa sijaitsevasta 49:stä kylästä on 37 kokonaan tuhoutunut äskeisen maanjäristyksen aikana.

Englannin-Saksan kauppasopimus

Lontoo. — Englannin edustajat Berliinissä ovat alistaneet Saksan hallituksen edustajille suunnitelman näiden maiden välisestä kauppasopimuksesta.

Asiakirja on lyhyt ja yksinkertainen. Englannin edustajat toivovat, että sopimus voitaisiin vahvistaa ennen ranskalais-saksalaisten kauppaneuvottelujen alkamista. Englannin ehdottaman kauppasopimuksen sanotaan olevan mitä suosiollisimman Saksalle.

Englanti yhä merien herraksi

Geneve. — Kansainliiton neuvoston alakomitea on suostunut Englannin tekemään vaatimukseen, että Englanti harjoittaessaan »kansainliiton» puolesta merien vartiointia saa menetellä miten ikinä haluaa sotien aikana puolueettomiakin maita kohtaan.

Englannin edustaja Cecil Hurst, noudattaen »hänen majesteettinsa työväen hallituksen» vaatimusta, esitti neuvoston kokoukselle, että Englanti vaatii ehdoksi kannattaessaan pakollista sopimusta oikeutta tarkastaa valtamerillä laivoja, mikä asia viime maailmansodan aikana oli ankaran väittelyn alaisena. Hän sanoi, että jos koskaan Englantia vaaditaan maailman meriä »kansainliiton» puolesta vartioimaan, niin Englanti vaatii oikeutta menetellä miten tahansa laivojen kanssa tarvitsematta siitä joutua vastaamaan »kansainoikeudelle», tulla edes siitä oikeuteen raahatuksikaan.

Ja liiton alakomitea mikä harkitsee tätä asiaa on suostunut Englannin vaatimukseen. Jos tämä tulee lopullisesti hyväksytyksi, mikä on aivan todennäköistä, niin se merkitsee sitä että Englanti voi sodan sattuessa olla täydellisenä merien herrana, asettaa miinoja mihin haluaa, saartaa satamia ja anastaa puolueettomiakin laivoja puhumattakaan siitä, että saa tarkastaa valtamerillä kaikkia laivoja mitä haluaa ilman, että yksikään valta voi edes esittää vastalausetta tätä vastaan ja vaatia »kansanoikeuden» sekaantumaan asiaan.

33 myrskyn uhriksi Wisconsinissa

St. Paul, Minn. — Viime sunnuntaina Wisconsinissa riehuneen myrskyn uhriksi on viimeisimpien tietojen mukaan joutunut 33 ihmistä. Kaksikymmentä yksi ihmistä sai surmansa Clark-kauntin länsi osassa, lähellä Thorpea. Toiset uhrit jakaantuvat eri paikkakunnille. Myrskyn tekemä aineellinen vahinko nousee melkoisiin summiin. Varsinkin tiedonantovälineet ovat kärsineet suuria vaurioita.

Ruotsissa taistellaan aseista riisumisesta

Tukholma. — Tukholmassa ja Göteborgissa on väestö toimittanut äänestyksen parlamentin alahuoneen äänestyksessä. Tärkeimpänä asiana äänestyksessä oli kysymys maan puolustuksesta, joka parlamentin viimeisessä istunnossa jäi ratkaisematta. Sosialistit ja järjestyneet työläiset vaativat suuria supistuksia armeijassa ja laivastossa, jota porvarit vastustavat. Äänestyksen tuloksista ei saada tietoa ennenkuin vasta lokakuun ensimäisellä viikolla.

Raportti lakoista Venäjällä

Moskova. — Dzirdzinskyn valmistamassa raportissa kansankomissariatille tehdään selvää Venäjällä viimeisen kuukauden aikana olleista työlakoista. Tilastot osottavat lakkojen lisääntyneen. Muutamissa tapauksissa oli lakkojen yhteydessä huomattavissa valtiollisia mielenosotuksia ja joissakin tapauksissa oli punainen armeija pakotettu sekaantumaan asiaan.

Ruthenberg vaatii vapautusta

Lansing, Mich. — Workerspuolueen toimeenpaneva sihteeri Charles E. Ruthenberg, jota syytetään Michiganin syndikalismilain nojalla laittomasta kokoontumisesta, vaati täällä Michiganin ylioikeudelle esittämässään valituksessa, että syytös häntä vastaan on kumottava.

Ruthenberg ja kuusitoista muuta kommunistia vangittiin federaali- ja paikallisviranomaisten toimesta oletetussa »kommunistipuolueen konventsionissa», lähellä Bridgemania, Berrien kauntissa, Michiganissa, elokuulla, 1922. 60 muuta kommunistia syytetään ottaneen osaa samaan konventsioniin, mutta ei saatu vangituksi. Vangittujen joukossa oli William Z. Foster, Rose Pastor Stokes, Benjamin Gitlow ja muita. Ruthenbergin ja Fosterin juttu oli esillä Berrien kauntin piirioikeudessa. Fosterin juttu kumottiin, mutta Ruthenberg tuomittiin syylliseksi. Fosteria ei mahdollisesti aseteta uudelleen syytteeseen eikä juttua toisia vastaan käsitellä ennenkuin Michiganin ylioikeus on antanut päätöksensä Ruthenbergin jutussa, jonka päätöksen ylioikeuden odotetaan antavan lokakuulla.

Valituksessaan Ruthenberg väittää, että Michiganin syndikalismilaki on perustuslakivastainen, että lautakunnan jäsenet olivat ennakkoluuloisia häneen nähden, että häntä vastaan todistuksina käytetyt asiapaperit oli hankittu laittomilla pidätyksillä ja kotitarkastuksilla, ja että oikeuden käynnissä tehtiin erehdyksiä, samoin tuomarin lautakunnalle pitämässä puheessa.

Edelleen valituksessa väitetään, ettei kyseessä ole niinkään paljon kommunististen oppien opettaminen ja periaatteet kuin syytettyjen oikeus ja minkä ryhmän hyvänsä oikeus kokoontua rauhallisesti.

»Tätä tuomiota ei voida vahvistaa rikkomatta meidän lakiemme pohjimmaisia periaatteita», lausutaan valituksessa. Tämän luontoiset tuomiot ovat ehdottomasti vastakkaisia meidän oikeusperiaatteillemme. Michiganin syndikalismilaki on yksi samallaisten lakien tulvassa, jotka olivat »punavastaisen» hysterian tuloksia Venäjän vallankumouksen seurauksena. Ainoastaan länsirannikolla on näitä lakeja käytetty suuremmassa määrin I. W. W:n jäseniä vastaan. Kriminaalisen syndikalismi- ja anarkismilakien nojalla annettuja tuomioita, jutuissa joissa on ollut kysymyksessä suoranainen väkivaltaisten oppien agiteeraaminen, on vahvistettu ainoastaan muutamien valtioiden ylioikeuksissa.

»Tämä on meidän tietääksemme ainoa tapaus, jossa ylempi oikeus on joutunut käsittelemään tämän lain nojalla »kokoontumisoikeutta», lausutaan valituksessa.

Viisi hautaantunut kaivokseen

Salt Lake City, Utah. — Viisi miestä ilmotetaan hautaantuneen Carbon Fuel yhtiön omistamaan Rains nimiseen kaivokseen Rainsissa, lähellä Castle Gatea, noin sata mailia etelään päin täältä. Hautaantuminen johtui kaivoksessa tapahtuneesta räjähdyksestä.

Törkeitä kähvellyksiä Canadan sotalaitoksessa

Ottawa. — Täällä on tehty paljastuksia törkeistä kähvellyksistä ja väärinkäytöksistä hiilen hankinnassa erinäisille sotilasrakennuksille Winnipegissä. Rötöksistä on päästy selville hallituksen komissonerin David Campbellin toimittamien tutkimusten perusteella. Hänen raporttinsa on alistettu oikeusdepartementille lähempiä toimenpiteitä varten.

Virkaatekevä puolustusministeri George P. Graham on asian johdosta antanut seuraavan selostuksen: Puolustustoimisto on saanut vastaanottaa Mr. David Campbellin raportin Winnipegistä. Hänet nimitettiin toimittamaan tutkimuksia miliisitoimistolle ja sotilastoimistolle hankittavaa hiiltä koskevista kontrahdeista Winnipegissä v:desta 1918 tähän päivään saakka. Mr. Campbellin nimittäminen tapahtui maaliskuun 24 päivänä v. 1924.

Tutkimuksen tarkotuksena oli päästä selville onko tapahtunut väärinkäytöksiä ja säännöttömyyksiä niiden kontrahtien eli kontrahtien perusteella Winnipegissä sijaitseville erinäisille sotilasrakennuksille hankitun hiilen suhteen. Nämä rakennukset käsittävät suuria parakkeja Tuzedossa, joissa on majotettuna varsinaisen sotaväen 300 upseeria ja miestä sekä myöskin sotilaskasarmit Winnipegin kaupungissa, jotka ovat tilapäisen miliisin käytettävissä. Näissä käytetään vuosittain suuret määrät hiiltä, nousten noin 10,000 tonniin, josta suurin osa käytetään Tuxedon parakeilla, joissa lämmitetään useita rakennuksia keskuslämmityksen kautta.

Komissioneri Campbell on pitänyt useita kuulusteluja Winnipegissä huhtikuun loppupuoien ja heinäkuun välisellä ajalla. Hän on myöskin kuulustellut todistajia Reginassa ja Vancouverissa.

Komissioneri on päässyt selville, että näiden hiilikontrahtien suhteen on tapahtunut vakavia väärinkäytöksiä, niin hyvin hiilen laatuun kuin määräänkin nähden. Raportissa tuodaan vakavia syytöksiä parakkien ja tämän alueen sotilaspiirin hallintoa vastaan, kuin myöskin niiden menettelyjen suhteen, mitä on käytetty hiilikontrahtien täyttämisessä ja tuodun hiilen ylösmerkitsemisessä. Komissionerin raportti on laajakantoinen ja tehdään siinä sangen tarkasti selvää hiilen käytöstä Winnipegin sotilasosastossa kysymyksessä olevana aikana. Raportti on nyt puolustusneuvoston tutkittavana tarkotuksella päättää niistä toimenpiteistä, joita raportissa tehdyt paljastukset edellyttävät.

Tämän jälkeen puolustusministeri lupailee, että kunhan hänen toimistonsa ehtii asiaan perinpohjin tutustua, tulee se puolestaan tekemään voitavansa syyllisten asettamiseksi asianmukaisen rangaistuksen alaiseksi. Varsinaisesti näiden kähvellysten loppuselvittely kuuluu oikeusdepartementille. Ken elää, se näkee.

Neuvostohallitus toteuttaa pienten kansain itsehallintoa

Tashkent, Turkestan. — Venäjän hallituksen keskustoimeenpaneva komitea on äskettäin tehnyt päätöksen, jonka mukaan Keski-Aasiassa asuvain heimojen paikallista ja kansallista itsenäisyyttä laajennetaan sekä ryhmitetään kansallisuuksia heidän alkuperäisen rotuperusteensa mukaan. Nykyisten Khiva ja Bokhara tasavaltain lisäksi tulee muodostumaan kaksi uutta valtiota, jotka tullaan tuntemaan nimellä Uzbekestan tasavallat.

Kansallisuuksien uudelleen ryhmittämistä pidetään yhtenä kaikkein tärkeimpänä neuvostohallituksen toimenpiteistä ja hallitusvirkailijat ovat varmoja siitä, että kansa tulee siitä suuresti hyötymään.

Singer komppanian huikeat riistosaaliit

New York.—Singer Manufacturing Co., joka valmistaa neulomakoneita, ilmottaa tehneensä $18,000,000 nettovoittoa viime vuoden ajalla, Elizabethissa, N. J., muutamien mailien etäisyydessä New York'ista, Singer komppanialla on yksi suurimpia tehtaitaan, on vallalla sellainen hiotusjärjestelmä, jolle tuskin missään löytyy vertaa, kertovat työläiset.

Ranska kiristää tullia saksalaisille tavaroille

Pariisi. — Ranskan hallitus on antanut julistuksen, jossa määrätään 26 prosentin tulli kaikille Saksasta tuotaville tavaroille. Tulliasetus astuu voimaan lokakuun 1 päivänä. Jo kolme vuotta sitten tehtiin Ranskan parlamentissa päätös suojelustullin asettamisesta saksalaisia tuotteita vastaan, mutta vasta nyt on hallitus ryhtynyt panemaan suunnitelmaa käytäntöön. Asetus koskee kaikkia saksalaisia tuotteita, tuotakoon niitä sitten maahan suorasti tai epäsuorasti.

Sanomalehtisähköttäjien lakko soviteltavana

Toronto. — Lakossa olevat Canadan sanomalehtisähköttäjät ovat hyväksyneet työministerin tekemän esityksen lakon asettamisesta sovinto-oikeuden selviteltäväksi. Lakko on kestänyt jo viikon päivät, johtuen siitä kun työnantajat kieltäytyivät suostumasta sähköttäjien palkankorotusvaatimukseen.

Jaapanilaisia siirtyy Braziliaan

Tokio. — Shinanon siirtolaisseuran taholta ilmotetaan, että mainittu seura on ostanut 50,000 eekkeriä maata Braziliassa jaapanilaisen siirtokunnan perustamista varten. Jaapanin hallituksen puolesta ilmotetaan, että jaapanilaisia siirtolaisia lähtee Braziliaan lyhyen ajan sisällä.

Läheltä ja kaukaa

Sen johdosta, että Neuvosto-Venäjä on liittynyt maailman postisopimukseen, aloitetaan Japanin ja Länsi-Europan välillä kirjeiden kuljetus Venäjän kautta.

* * *

Työttömien luku Saksassa, vallatut alueet huomioon otettuina, on nyt 1,000,000. Näistä 540,000 saa työttömyysavustusta. — Tilastot ovat työministeriön kokoamat.

* * *

Ruotsalaiset ja latvialaiset tulitikkutehtailijat ovat muodostaneet yhteisen tulitikkusyndikaatin. Kerrotaan olevan neuvotteluja käynnissä myös ruotsalais-puolalaisen tulitikkusyndikaatin muodostamisesta.

* * *

Enemmän kuin viisikymmentä prosenttia lapsista kuolee ensimäisellä ikävuodellaan Meksikossa, ilmottaa Meksikon liittohallituksen terveystoimisto, joka on alkanut terveydenhoidollisen agitatsionin. »Tuhannet näistä pienokaisista kuolevat sopimattoman ruokinnan takia», sanotaan lausunnossa.

* * *

Bulgariassa on julistettu voimaan piiritystila siitä syystä, että talonpojat ovat levottomia ja nousemassa kapinaan.

Bulgarian pääkaupungissa, Sofiassa tapettiin yhtenä päivänä 50 henkilöä. Taistelu oli talonpoikaisjohtajan Alexandroffin kannattajain ja hallituksen välillä.

* * *

Neljälle I. W. W. jäsenelle, jotka pidätettiin karkoituspäätöksen nojalla vuosi sitten, jolloin he vapautuivat Leavenworthin vankilasta, on myönnetty 60 päivää lisäaikaa personallisten asiainsa järjestelyyn.

....Karkoitetuksi tuomitut tullaan karkoittamaan Herbert Mahler Canadaan, Joseph Oates Englantiin, Patra Nirga Italiaan ja William Moran Itävaltaan.

* * *

Lontoohin on kokoontunut 80 edustajaa, edustaen 9 eri valtakunnan entisiä sotaveteraaneja, keskustelemaan sotien vastustamisesta. Edustajia on Yhdysvalloista Englannista, Ranskasta, Italiasta, Belgiasta, Rumaniasta, Puolasta, Jugoslaviasta ja Tshekkoslovakiasta. Useita valiokuntia on valittu harkitsemaan eri ponsia. Ranskasta ja Englannista on kokoukselle esitetty ehdotuksia, että Saksan sotilasten järjestö myös on otettava liittoon.

* * *

Dortmund-Hoerden alueen evakuoiminen Ruhrilla edistyy nopeasti ja joukkojen poissiirtäminen noilla alueilla alkaa lokakuun 15 päivän tienoilla.

Pari päivää sitten saatiin täydellisesti tyhjennetyksi Gruidenin ja Köningin kaupungit. Bonnissa ovat Ranskan viranomaiset luopuneet Poincaren suunnitelmasta rakentaa kasarmin, jonka kustannukset kaupungin asukkaiden olisi pitänyt suorittaa. Kohdakkoin lopetetaan tulliesteet, sanotaan Herriotin antamassa julistuksessa.

* * *

Tiedot, että Unkarin hallituksen ja Venäjän neuvostohallituksen välillä on juuri solmittu sopimus diplomaattisten suhteiden uusimisesta, ovat saattaneet Budapestin taantumukselliset lehdet raivoihinsa. Ne ilmaisevat huolestuneisuutensa sen johdosta, että nuvostolähetystön perustaminen Budapestiin saattaa muka edistää uuden propaganda-aallon nousua, joka saattaa johtaa loppujen lopuksi Bela Kunin, Unkarin kukistuneen neuvostohallituksen johtajan, takasintuloon Venäjän edustajaksi. Maanpakolaisuudessaan Venäjällä on hänellä ollut useita tärkeitä toimia.

Vasemmiston lehdet pitävät sopimusta merkkinä liberaalisemman aikakauden alkuna ja vaativat, että hallitus vapautuisi muistakin vastavallankumouksen jäännöksistä.

Pääoman voimien laajentuminen

Sosialismia on esitetty jo vuosikymmeniä. Mutta vielä vallitsee suunnaton tietämättömyys sen suhteen. Tavattoman laajoissa piireissä on aivan suunnaton epätietoisuus proletaarisen työväenliikkeen tarkoitusperistä ja niistä vaikutteista, jotka ovat tämän liikkeen eteenpäin työntävinä voimina. Eikä ole ihmeellistäkään, että niin on asianlaita, sillä ne väestöryhmät, joilla on etua noiden vaikuttavien yhteiskunnallisten voimien salaamisesta ja työväestön tietämättömänä pitämisestä, ovat tehneet kaikkensa asian oikean laidan peittämiseksi ja työväenliikkeen pyrkimysten likaamiseksi.

Työväenliikkeen vastustajain tavallinen väite on, että työväenliike pyrkii tavaran tasaamiseen, ilman työntekoa elämiseen, omaisuuden ryöstämiseen, naisten yhteiskunnallistuttamiseen ja jos johonkin. Mutta nämä väittäjät ovat samanlaisia kuin varas, joka huutaa: «Katsokaa, tuolla menee varas, ottakaa kiinni, ottakaa kiinni!» päästäkseen syntyneen hälinän aikana itse pakenemaan. Työväenliikkeen viholliset, kapitalistit, ovat itse juuri tuollaisia: he riistävät työläiseltä osan heidän työnsä tuloksista suoraan työpaikalla, toisen osan he riistävät verojen ja tullien muodossa, peltotilkullaan raatavan työn tuloksia he riistävät vuosi vuodelta suurenevien velkojen korkoina ja suuret määrät varattomia naisia he häpäisevät pakoittamalla heidät työttöminä ja aivan riittämättömästi *palkattuina prostitutioniin, s. o.* myymään työvoimansa sijasta itseään. Mutta kansan pimittämistempuillaan heidän onnistuu kaikkea tuota vielä suurelta osalta kansaa salata sillä onhan heillä rahaa ostaa välineitä ja ihmisiä palvelukseensa: kirjapainoja, teattereita, filmeja, kirjailijoita, näyttelijöitä, sanomalehtimiehiä y.m. Ja kaiken seuraus on, että he saavat kansan vielä juoksemaan tuon kuvitellun varkaan perässä ja jäävät itse suorittamaan uusia anastuksiaan yhteiskunnassa.

Noita anastuksia vastaan taistelee työväenliike. Sen taistelu koskee ihmisen ajatukseen niin voimakkaasti syöpynyttä oikeuden pyhyyttä. Työväestö ei tahdo yhteiskunnalta ryöstää mitään. Se on tähän astikin maksanut kaiken, antanut monin kerroin enemmän, kuin se on saanut. Siitä kapitalistien suunnattomat rikkaudet. Se on antanut kapitalistille työvoimansa ja kapitalisti on antanut sen verran palkkaa, että työläinen on juuri hengissä pysynyt ja sukuaan lisätä voinut. Tällaisessa asemassa oleva työläinen on proletaari, niinkuin vieraalla sanalla mainitaan, ja tämä sana tulee kaikkien työläisten oppia, sillä suomalainen sana köyhälistöläinen ei vastaa tätä käsitettä kokonaan, sillä siihen tulee pieni vivahdus köyhäinhoitolaisesta. Mutta sellainen ei proletaari ole, sillä vaikkei hän mitään tuotantovälineitä omistakaan, niin omistaa hän työvoimansa, työtaitonsa ja työhalunsa. Ja juuri noiden hänen tärkeiden avujensa käyttämisoikeutta koskee hänen taistelunsa, mutta samalla se koskee myöskin oikean korvauksen saamista niistä, s. o. sellaista, mikä vastaa vallitsevan yhteiskunnan keskimääräistä elintasoa. Edelleen se merkitsee taistelua oikeudesta saada käyttää luovaa työvoimaansa yhteiskunnan yleisen elintason kohottamiseksi ilman, että siinä tulee yksityisten kapitalistien voittomahdollisuus määrääväksi, mikä nykyisessä yhteiskunnassa on ratkaiseva kaikelle taloudelliselle toiminnalle, vieläpä koko ihmiskunnan elämälle, niinkuin saatiin juuri kokea maailmansodan aikana.

Miksi juuri proletariaatti on ensi sijalla taistelussa edellämainittujen oikeuksien puolesta, miksi se on koko uuden yhteiskunnan luomiseen tähtäävän taistelun johtaja ja etujoukko miksi se on toimiva tai, kuten porvaristo nimittää «rettelöhaluinen?» Historiallisen materialismin teoriaa käsittelevässä teoksessaan selvittelee Bucharin sen seuraavien työläistä ympäröivien ja häneen vaikuttavien seikkojen perusteella. Luokalla joka kykenee toimeenpanemaan muutoksen yhteiskunnassa, siirtämään sen kapitalistisen kehityksen raiteilta sosialistiseen kehitykseen, pitää olla seuraavat piirteet:

1. Sen pitää olla kapitalistisen yhteiskunnan taloudellisesti riistämä ja poliittisesti orjuuttama luokka. Jollei ole niin asianlaita, niin ei sillä luonnollisesti ole mitään syytä nousta kapitalistista järjestelmää vastaan: se ei missään tapauksessa ryhdy kapinoimaan.

2. Sen vuoksi pitää tämän luokan mainitaksemme asian mahdollisimman yksinkertaisesti, olla «köyhä luokka»; muuten ei se voisi verrata köyhyyttään toisten luokkain rikkauteen.

3. Sen täytyy olla tuottavat luokka. Sillä jollei joku luokka ole tuottava, s. o. jollei se ole välittömästi ottamassa osaa tavaroiden tuottamiseen, niin se korkeintaan kykenee hävittämään, muttei luomaan, synnyttämään, järjestämään.

4. Sen pitää olla luokka, jota ei yksityisomaisuus sido. Sillä kun on kysymyksessä luokka, jonka aineellinen toimeentulo perustuu yksityisomistukseen, niin se ymmärrettävistä syistä pyrkii lisäämään omaisuuttaan, muttei poistamaan yksityisomistusta.

5. Sen pitää olla luokka, jonka elin ehdot ajavat yhteenliittymään ja jotka ovat tottuneet yhteistyöhön, raatamaan vieri vieressä. Sillä muuten ei se kykenisi toivomaan, vielä vähemmän rakentamaan, yhteiskuntaa, joka on yhteiskunnallisen, toverillisen työn näkyvä ilmaus. Vieläkin enemmän, se ei olisi muuten kykenevä myöskään käymään järjestynyttä taistelua eikä järjestämään uutta valtiovaltaa.

Kun me etsimme näitä piirteitä pienmaalaisväestöstä, niin mäemme siinä olevan useita niistä: se on taloudellisesti ja poliittisesti kapitalismin riistämä ja orjuuttama luokka, vaikkakin monet pettävät itseään kuvittelemalla, että maalaisväestö voisi olla «itsenäinen», kapitalisteista ja proletaareista riippumaton luokka. Se on myöskin hyvin vaikeissa taloudellisissa oloissa elävä, siis oikeastaan myöskin köyhä luokka; ja sitten, se on tuotannollista työtä harjoittava luokka. Mutta ollakseen todellinen proletaarinen luokka puuttuu siltä paljon: se on vielä sidottu yksityisomaisuuteen. Ja tarvitaankin pitkäaikainen käytännöllinen kokemus, ennenkuin hän itse tulee huomaamaan yhteiskunnallisen tuotannon helpommaksi ja paremman elämän turvaavaksi, kuin on yksilöllinen, melkein ilman konevoimaa työskentelevä pientuotanto. Jatkuva kapitalistinen kehitys ja maalaisväestön lisääntyvä velkaantuminen myöskin osaltaan horjuttavat uskoa yksityisomistuksen kestävyyteen ja parhaimmuuteen.

Mitä sitten tulee ryysyköyhälistöön, joksi porvaristo aivan väärin tahtoo leimata koko köyhälistön, niin on sillä hyvin heikot nuo vallankumoukselliseen toimintaan tarvittavat piirteet. Köyhä se kyllä on, poliittisesti sorrettu se kyllä on eikä sitä tietenkään sido yksityisomistus. Mutta se ei tunne yhteenliittyneisyyttä. Se voi repiä, muttei se kykene mitään rakentamaan.

Mutta aivan toisenlainen on varsinainen proletariaatti. Se on taloudellisesti tuottava, mutta riiston alainen luokka, siksi se palavalla innolla hakee tässä suhteessa oikeuksiaan. Se on poliittisesti sorrettu luokka, siksi se tahtoo kapitalismin palveluksessa kootuilla yhteisvoimilla rynnistää sorron kukistamiseksi. Se on itse köyhä, vaikka se on maailman rikkauksien ja suurten tuotantolaistosten luoja. Siksi se uskoo olevansa oikeutettu parempaan elämään eikä tyydy armopaloihin ja rikkaläjiin, niinkuin r y y s y k ö y h ä listö, vaan tahtoo rohkealla taistelullaan ottaa itselleen luonnostaan kuuluvan hyvyyden. Sitä liittää lujasti järjestynyt yhteishengen tukema luokkavoima. Sankarillisesti voi se astua yhteisonnen puolesta taisteluun. Siksi se on maailman voittaja.

Suomen uutisia

SOTALAITOKSEN MENOT LISÄÄVÄT JATKUVASTI VERONMAKSAJAIN TAAKKAA

Kuten jo edeltäkäsin saattoi odottaakin, tuli ensivuoden valmisteilla oleva tulo- ja menoarvio kulkemaan «puolustuslaitoksen» merkeissä. Nämä odotukset ovatkin nyt osoittautuneet oikeiksi, kuitenkin ylittäen kaikki ennakkoaavistukset. Mielenkiintoista olisi muuten tietää, miten korkeiksi ne ensiksi esitettiin jyrkempien «puolustusmiesten» taholta, ja kuinka lopulliset numerot ovat syntyneet.

Valmistuneessa tulo- ja menoarvioehdotuksessa on puolustuslaitoksen vakinaisiksi menoiksi ehdotettu 394 milj. 733,600 mk. ja ylimääräisiksi menoiksi 156,780,000 mk. Lisäys tähän vuoteen verrattuna on vakinaisia menoja noin 51 milj. eli 14,8 pros. ja ylimäär. menoja noin 72 milj. eli 85 pros.

Vakinaisista menoista jakautuvat eri menot seuraavasti:

Palkkaus nousisi kaikkiaan laskelmien mukaan 134,377,000 markkaan mutta virkojen ja toimien avonaisuuksien johdosta on momentin loppusumma kuitenkin katsottu voitavan alentaa 128 milj. 300,000 markkaan.

Peruspalkat palkkausluokkiin kuuluvista viroista ja toimista on laskettu upseerien, sotilasvirkailijain ja palveluskunnan osalta tasaluvuin 81,330,000 markaksi ja kapitulanttien osalta tasaluvuin 51,500,000 markaksi, mihin viimeksimainittuun summaan sisältyy myöskin 100 värvättyä miestä varten 1,125,000 markan määräraha joka käytetään kantamiehistön kouluuttamista laivastoa varten. Peruspalkat, jotka edellä on laskettu bruttomäärin, nousevat siis yhteensä 132,830,000 markkaan, josta kuitenkin vähenee tasaluvuin 15,150,000 markkaa kapitulanteille, värvätylle miehistölle ynnä sairaalain henkilökunnalle tulevien luontaistelujen johdosta, joista menot on huomattu muilla momenteilla. Peruspalkkoja varten tarvittava määräraha vähenee täten 117,680,000 markkaan. Sotakorkeokoulun palkkoihin tarvitaan 1,070,000 markkaa. Peruspalkkojen lisäksi on momentille merkitty erinäisiä palkkausmenoja yhteensä 15,627,000.

Muonitus, hevosten ruokinta sekä vaatetus ja varustus on laskettu nousevan 130,040,000 markkaan.

Taisteluvälineiden uusintaan nähden on tässä kohdin määrärahaa laskettaessa pidetty silmällä taisteluvälineiden entistään suurempi kulutusprosenti, joka esim. kivääristä entisen 10 prosentin sijasta on laskettu 20 prosentiksi. Tähän nähden ja huomioonottaen käsiaseiden ja kuormastovälineiden hintojen nousun, ehdotetaan momentin määräraha, joka kuuluvana vuonna on 9,000,000 markkaa, koroitettavaksi 12,780,000 markkaan. Lisäys on 3,780,000 markkaa.

Ampumatarpeiden ja räjähdysaineiden hankintaan on ehdotettu 15,900,000 markkaa. Lisäys kuluvaan vuoteen verraten on 6,900,000 markkaa.

Taisteluvälineiden korjaukseen ja hoitoon, lämmitykseen, valaistukseen y.m.s., teiden, siltojen y.m. kunnossapitoon ja erinäisiin polttoaineisiin on ehdotettu yhteensä 29,025,000 mk:n suuruista määrärahaa. Sen lisäksi erinäisiin tarkoituksiin määrätty useita miljoonia.

Ylimääräiset menot on laskettu 156,780,000 markaksi. Näistä mainittakoon seuraavat:

Taisteluvälineiden täydennyshankintaa varten, joka tarkoittaa «puolustusvalmiuden kohottamista», ehdotetaan myönnettäväksi 60,000,000 markkaa. Tällä määrärahalla tulisi hankittavaksi: tykkejä, ammuksia, konekivääreјä, käsiaseita, kuormasto ja pioneerivälineitä y.m.

Kivääripanostehtaan perustamismenoihin, jotka on arvioitu 21,000,000 markaksi on eduskunta aikaisemmin myöntänyt yhteensä 11,800,000 markkaa. Ensi vuodeksi ehdotetaan myönnettäväksi tarkoitukseen 5,000,000 markkaa.

Kasarmikaluston «perinpohjaiseen» uusimiseen ehdotetaan kaikkiaan 3,700,000 markkaa.

Ilmailuvoimien kehittämiseksi ehdotetaan myönnettäväksi 36,000,000 markkaa, johon summaan sisältyy, paitsi varsinaista lentokoneiden hankintamäärärahaa, myös muut ilmailuaselajin kehittämiseen kuuluvat menot, kuten kasarmien ja lentovajojen rakentamiskustannukset sekä lentokenttien raivaukset.

Valtion rakennusten kuntoonpanoa koskevia kysymyksiä käsittelemään asetettu komitea on valtioneuvostolle antamassaan mietinnössä määrärahantarpeen sotilasrakennusten perinpohjaisia korjauksia ja täydennystöitä varten v. 1925—1926 seuraavasti: v. 1925 35,000,000, v. 1926 30,000,000, v. 1927 25,000,000, v. 1928 20,000,000 ja v. 1929 15,000,000 markkaa. Huomioonottaen, että 9 P. l. 1:11 kohdalla on 17,000,000 markkaa kasarmirakennusten vuosikorjauksiin, ehdotetaan myönnettäväksi lisäystä siihen 18 milj. markkaa «perinpohjaisia ja täydennyksiä varten.» Tätä paitsi ehdotetaan myönnettäväksi varoja seuraaviin tarkoituksiin: 4,000,000 markkaa Terijoella alullepannun uudisrakennustyön jatkamiseksi, 5,000,000 markkaa kahtena vuotena rakennettavaksi suunniteltua kadettikoulurakennusta varten sekä 5,000,000 markkaa asuntorakennusten ostamiseksi puolustuslaitokselle Helsingissä. Määrärahatarve tällä momentilla nousee siis kaikkiaan 36,000,000 markkaa.

Ottaen huomioon sen tosiasian, että muissa maissa pyritään supistamaan sotilasmenoja, on yllättävää, että sellaisessa pienessä maassa kuin Suomi, pyritään yhä kehittämään sotalaitosta. On otettava huomioon ne seuraukset, joita moisilla raskailla sotalaitosrasituksilla matkaansaatetaan. Sen kustannukset joutuu työtätekevä kansanaines ei ainoastaan välittömästi maksamaan verojen muodossa, vaan sen kannettavaksi joutuvat myös välillisesti ne taloudelliset seuraukset, joita moisella luonnottomalla sotalaitoksen menojen korottamisella aiheutetaan. Tunnettuahan on, että juuri näistä syistä useissa maissa pyritään sotalaitosta vähentämään. Niiden talous ei kerta kaikkiaan sitä kestä. Eikä kestä Suomessakaan.

KALASTAJIA MYRSKYN KÄSISSÄ VAASAN EDUSTALLA

Äskeisten myrskyjen aikana joutui 9 vallgrundilaista kalastajaa Vaasan saaristossa myrskyn käsiin. Samaan aikaan pelastivat luotsit kaksi kalastajaa, jotka uppomaisillaan ollen taistelivat venheineen Luodon edustalla. Kalastajat olivat jo menehtymäisillään kun luotsi tovereineen ehti apuun. He olivat menettäneet kaikki verkkonsa, joten heille koitui noin 10 á 15,000 mkan vahinko. Myöskin useat muut kalastajat ovat menettäneet verkkonsa. Tällä hetkellä on vielä Etelä-Vallgrundista olevia kalastajia kateissa ainakin kolme. Heidän kohtalostaan ei ole mitään tietoa. Näitä etsimään on lähtenyt eräs pelastusvenhe.

SUURI PIRTUTAKAVARIKKO MUNKKINIEMESSÄ

Helsingin raittiuskomennuskunnan toimesta takavarikoitiin Munkkiniemessä 2,000 litraa pirtua. Samalla pidätettiin osallisena tähän pirtuun tunnettu suurpainija Ivar Böhling. Pirtu oli nähtävästi tuotu moottoriveneellä Munkkiniemen sillalle. — Juttu Böhlingiä vastaan tulee raastuvanoikeuden käsiteltäväksi.

RUOTSIN—AMERIKAN LINJA

Nopea ja mukava laivatie
Suomesta Ruotsin kautta Canadaan

Nopeat ja mukavat Ruotsin-Amerikan Linjan höyrylaivat seilaavat säännöllisesti Gothenburg'ista Halifax'iin. Matka Suomesta Canadaan voidaan tehdä Ruotsin kautta 10 päivässä.
Mainio ruoka, erinomainen puhtaus, ystävällinen kohtelu ja tietoisuus siitä että on kaltaistensa seurassa tarjoutuvat suomalaisille matkustajille mennessään tai tullessaan Amerikasta Ruotsin-Amerikan Linjan laivoilla.
Ostakaa piletti omaisillenne tai tuttavillenne Suomesta Canadaan Ruotsin-Amerikan Linjalla ja matkustajanne pääsevät kulkemaan nopeasti ja nauttimaan matkastaan.
Pilettien hinnat Helsingistä, Hankoniemestä tai Turusta Halifaxiin tai New Yorkiin ovat:
Toisessa luokassa $155.00 ja kolmannessa luokassa $109.50.

MAHTAVA JOULU-HUVIMATKA
Canadasta Suomeen

Tunnettu höyrylaiva STOCKHOLM lähtee Halifaxista Joulukuun 4 p. suoraan Gothenburgiin. Suomeen menevät matkustajat ovat Turussa Joulukuun 12 p. Tilatkaa pilettinne nyt, jos aijotte tällä huvimatkalla matkustaa.
Tarkempia tietoja saadaksenne kysykää paikallisilta asiamiehiltä tai

SWEDISH AMERICAN LINE

21 State St., NEW YORK, N.Y. — Temple Building, DETROIT, MICH. — 518 St. Catherine St. W. MONTREAL, QUE.
J. V. KANNASTO, Box 69, Sudbury, Ont., Can. — ERICK J. KORTE, Port Arthur, Ont., Can.

Norjan-Amerikan linja

Suoranainen matkustajareitti Canadaan
Kristianiasta (Norjasta) Halifaxiin
(JOSTA EDELLEEN NEW YORKIIN)

Nopeilla, nykyaikaisilla höyrylaivoilla:
Stavangerfjord Elo. 15, Syysk. 19, Lokak. 18, Marrask. 21.
Bergensfjord Elok. 29, Syysk. 26 Lokak. 29, Jouluk. 5.

Tuottakaa omaisenne Canadaan tai Yhdysvaltoihin NORJAN LINJALLA, joka on tunnettu erinomaisista mukavuuksistaan, hyvästä hoidosta matkalla ja muutenkin tunnollisesta palveluksesta. Piletinhinnat Suomesta Halifaxiin tai New Yorkiin: Cabin-luokka $155. ja ylöspäin, III luokka $109.50. Täältä Suomeen III luokka $110.50. Myymme pilettejä kaikkialle Canadaan ja Yhdysvaltoihin, perille asti.

Lähempiä tietoja ja pilettejä paikallis-asiamiehiltä tahi

NORWEGIAN AMERICA LINE.

22 Whitehall St. New York — Hobe & Co. 319—2 Ave. So. Minneapolis, Minn. — 109 No. Dearborn St. Chicago, Ill.
REIDAR GJÖLME CO Seattle, Wash. 919—2 Ave. — J. V. KANNASTO Liberty Bldg. Sudbury, Ont. — ERICK J. KORTE Port Arthur, Ontario.

NYLAND GROCERY
Parhain paikka on tehdä kauppaa meillä. Välitetään kaikkia ruokatavarakaupan alaan kuuluvaa tavaraa.
Huom.! Vaihtaa ja ostaa kaikkia farmituotteita.
P. NYLAND
229 Grandwall Ave. Port Arthur, Ontario.

JOHN AARNIO MEAT MARKET
VANHIN SUOMALAINEN LIHAKAUPPA.
319 Bay St. Puhelin N. 1724.
Myy kaikenlaista lihatavaraa, kalaa, Norjan rasvasilliä, puolukoita, ynnä kaikkea ruokatavaraa päivän halvimpiin hintoihin.
Hinnat kohtuulliset ja kohtelu kaikille yhtäläinen.
John Aarnio, Port Arthur, Ont.

Farmille aikovat ottakaa huomioon.
Minulla on myytävänä asutuita ja asumattomia maita kauniin kalarikkaan Doe Laken ympärillä. Valtion tie on juuri valmistumassa maiden läpi. Tulkaa katsomaan ja ostamaan. Vapaa kyyti autolla maan katsojille asemalta.
Lähempiä tietoja antaa
Timo Konnila
G. T. R., Spruccdale, Ont.

T:ri H. Quackenbush
Hammaslääkäri
107 Cuthbertson Blk.
FORT WILLIAM, ONTARIO
Auki iltasin sopimuksella
— Phone S. 2334 —

Asianajotoimisto
Valmistetaan laillisia kauppakirjoja, valtakirjoja ja muita asiapapereita.
CANADAN KANSALAISPAPERI hakemuksia
J. JARVIS,
Box 1181 Sudbury, Ont.
Konttori Bank of Commerce rakennuksessa.

Ruokaa ja Kahvia
ELGIN LUNCH
12 Elgin St., Sudbury.
Vastapäätä C. P. R. sähkösanomakonttoria.
Autoajuri samassa paikassa.
Phone 1396.
John Reipas.

100 pros. Terveyttä ohjeillani.
Auringonparannus 30c, Hedelmät ja Kasvikset lääkkeinä 30c, luonnollinen ravintojärjestelmä 50c, Koti Kiropraktiikka ohjeet 50c, umpitauti ja sen parannus $1. Tilatkaa osotteella: Tri J. Koski's HEALTH SERVICE, Dep. 2. Box 1197, San Francisco, Cal.

Haluatteko tuottaa tuttavanne Canadaan

Parhain tapa tuottaa tuttavanne ja omaisenne Canadaan, on että ostatte täällä White Star Dominion Linjan piletin, jonka saa mistä tahansa White Star Dominion Linjan tai laiva- eli rautatiekonttorista Canadassa.
Tällaisen piletin lähettää täällä oleva White Star Linjan konttori sellaiseen saman linjan konttoriin, joka on lähimpänä tänne aikovaa matkustajaa. White Starilla on konttorinsa jokaisessa huomattavimmassa kaupungissa joka maassa Europassa.
Täydellisiä tietoja pääsyehdoista, passi- y.m. asioista saa

H. G. THORLEY
42 King St. E.
Toronto, Ont.
tai kaikilta paikallisilta rautatie- ja laiva-agenteilta.

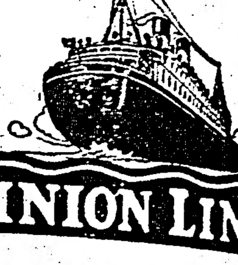

WHITE STAR-DOMINION LINE

Järjestömme Kustannusliikkeitten yhteisesti kustantamana on nyt ilmestynyt markkinoille

UUSI RUNOKIRJA

MURROSAJAN LAULUJA

On aina valitettu kunnollisen, meikäläisen runokirjan puutetta, eikä ilman syytä, sillä todellakaan ei ole ollut mitään uudempaa runokirjaa saatavissa ohjelman esittäjillemme, lukuunottamatta vanhempia Päiviön runoja. Nyt on tällainen puute poistettu, julkaisemalla tämä "MURROSAJAN LAULUJA", joka käsittää parhaiten työläisrunoilijoiden tuotteita, niinkuin Aku Päiviön, Mikael Rutasen, Wm. Lahtisen ja Eemeli Rautiaisen sepittämät, parhaiksi tunnustetut runot.

Päättäen siitä kysynnästä, mikä tämänlaatuisella runokirjalla on ollut jo vuosia, luulisimme tämän uutuuden nyt löytävän tiensä jokaisen työläisrunoutta harrastavan kotiin.

ASIAMIEHET! Heti toimeen ja levittämään tätä kirjaa kaikkialla nyt kun se on uusi.

Sivuja on tässä kirjassa vähän yli 200 ja maksaa se vain $1.25 sidottuna aistikkaisiin kansiin.

VAPAUS,
Box 69, SUDBURY, ONT.

PARHAAT PEHMEÄT JUOMAT SUDBURYSSA VALMISTAA
Suomalainen Virvoitusjuomaliike
"HOWDY" uusi juoma.
SAKLETTIA, KÄNTIÄ ja WESTON PISKETTIÄ aina varastossa.
STAR BOTTLING WORKS
P. O. Box 1028 — Sudbury, Ont. — Phone 946

TEEN-KAIKKIA
Räätälinalaan kuuluvaa työtä
kohtuhinnalla, sopivaisuus taataan. Puhdistus ja silitys tehdään huolellisesti.
KOIVULA
Box 1504 Sudbury, Ont.

Juokaa Orange ja Lemon SMASH
"GOO—GOO" y.m, y. m.
hyviksi tunnettuja virvoitusjuomiamme. — Lähettäkää tilauksenne osoitteella
TWIN CITY BOTTLING WORKS
819 MINNESOTA ST. — FORT WILLIAM, ONT.
tai puhelimella South 2100.
V. Tuomi. K. A. Merikallio.
Omistajat.

Kaikki sen jo tietävät
että parhaimmat ja monipuolisemmat virvotusjuomat Thunder Bay alueelta saa kun tilaa ne International Bottling Worksilta.
— Phone 2003 North. —
International Bottling Works
157 Machar Ave. Port Arthur, Ont.

Asialan & Seppälän SAUNA
Avoinna 4 kertaa viikossa: Tiistaina, keskiviikkona, perjantaina ja lauantaina kello 1 j.p.p. kello 12:ta yöllä.
Spruce St. — Puhelin 1107 — Sudbury, Ont.
Lähellä Vapauden konttoria.

Tilauksia työväenlehdille

välittää

VAPAUDEN KONTTORI.

Asiamiehemme voivat ottaa tilauksia seuraaville lehdille. Tilauksia täytyy seurata raha mukana.

Työväenjärjestöjen Tiedonantaja, Helsinki, 3 kertaa viikossa. 1 vk. $10.00, ½ vk. $5.50.
Työväen Urheilulehti, Helsinki, kuukausijulkaisu. 1 vk. $3.00, ½ vk. $1.75.
Liekki, Kaunokirjallinen viikkolehti, Helsinki. 1 vk. $2.00, ½ vk. $1.25.
Itä ja Länsi, työväen kuvalehti, 2 kertaa kk., Helsinki. 1 vk. $4.00, ½ vk. $2.00.
Tuisku, pilalehti Helsinki, 1 vk. $2.00, ½ vk. $1.25.
The Daily Worker, Chicago, päivälehti, hinta $6.00 vk., $3.50 ½ vk.
Soviet Russia Pictorial, Chicago, kuvitettu kuukausijulkaisu, hinta $2.00 vk., $1.00 ½ vk.
Farmar Labor Voice, Chicago, 2 kertaa kuussa ilmestyvä, hinta $1.25 vk., 65c ½ vk.
The Labor Herald, Chicago, kuukausijulkaisu, hinta $1.50.
Young Worker Chicago, kuukausijulkaisu, hinta $1.00 vk.
Young Comrade, Chicago, kuukausijulkaisu, hinta 50c vk.
The Liberator, Chicago, kuukausijulkaisu, hinta $2.50 vk.
Ny Tid, ruotsalainen viikkolehti, Chicago, hinta $2.50 vk., $1.25 ½ vk.
The Worker, Toronto, viikkolehti, hinta $2.00 vk., $1.00 ½ vk.
Young Worker, Toronto, kuukausijulkaisu, hinta 50c vk.
Työmies, päivälehti, hinta $6.00 vk., $3.25 ½ vk. ja $2.00 3 kk.
Toveri, päivälehti, hinta $7.00 vk., $3.75 ½ vk. ja $2.25 3 kk.
Eteenpäin, päivälehti, hinta $7.00 vk., $3.75 ½ vk. ja $2.25 3 kk.
Toveritar, naisten viikkolehti hinta $2.00 vk., $1.75 ½ vk.
Punikki, kuukausittainen pilalehti, hinta $1.75 vk., $1.05 ½ vk.
Vapaus, 3 kertaa viikossa, hinta $4.00 vk., $2.25 ½ vk. $1.50 3 kk.

Alkuperäisen marxilaisuuden opit

Noin 74 vuotta takaperin julaistiin nykyaikaisen sosialismin — tieteellisen sosialismin — periaatteita yhtenäisessä esityksessä esittävä teos: «Kommunistinen Manifesti». Sen laatijat Karl Marx ja Frederick Engels olivat siinä yhteisen työnsä tuloksena esittäneet ne käsityskannat, jolta nykyaikainen sosialismi historian kulkua ja yhteiskunnan kehitystä tarkastaa. «Kommunistinen Manifesti» on tieteellisen sosialismin klassillinen teos. Sen sisältö ei vanhene. Sen totuudet eivät häviä. Nykypäivienkin tapahtumat osottavat sen johtuvain ajatusten pitävän paikkansa nyt yhtä hyvin kuin v. 1848.

Mutta miksi sen nimeksi «Kommunistinen Manifesti», saattaa joku kysyä. Ja nykyään erikoisesti, jolloin taas tuo alkuperäisen marxilaisuuden nimi on tullut etualalle, jolloin taas sillä nimellä nimitetään sitä «kommunismia», joka ei kiusaa omaisuuden Europaa, mutta kapitalistista maailmaa, on tarpeellista palauttaa muistiin sen historia.

Vuonna 1888 kirjoitti Engels silloin otettuun Manifestiin englantilaiseen painokseen alkulauseen, jossa hän nimenomaan koskettelee tätä asiaa ja selittää miksi tuo nimi tälle kirjalle oli annettu. Lyhyesti sanottuna oli syynä se, että siten tahtoivat teoksen tekijät erottaa tuotteensa siihen markkinoille tulvivista kaikellaisista huijareitten tavaroista, joitten etikettinä oli «sosialismi.» Tämän leiman alla tyrkytettiin kaikellaisia väärennettyjä tavaroita ja hämättiin ihmisiä. Se oppi, jonka tieteelliset perusteet kysymyksessä olevassa kirjassa Marx ja Engels esittivät, on yhteiskunnan sorretun luokan, köyhälistön oppi. Yhteiskunnallisesta päämäärästään merkitsi se köyhälistön vapautta, joka oli ja on mahdollinen vain siten, että köyhälistö «kertakaikkisesti päästää yhteiskunnan kokonaisuudessaan kaikesta riistämisestä, sorrosta, luokkaerotuksista ja luokkataisteluista», kuten Engels määrittelee. Se merkitsee siis yhteiskuntaa ilman luokkia, jossa ei toinen työn tuloksia toinen riistä. Ja se on taas mahdollinen vain siten, että yhteiskunta, yhteiskunta Communio — omistaa elämisen lähteet ja välineet. Tätä eivät päämääränään pitäneet silloiset monikarvaiset «sosialistit.» Se oli ja voi olla vain pohjimmaisen yhteiskuntakerroksen, köyhälistön vapautumisen oppi. Sitä vihasivat kaikki valta- ja riistoherrat ja niiden lakeijat.

«Mutta kun se (Mafinisti) oli kirjotettu, sanoo hän, «emme sitä olisi voineet sanoa sosialistiseksi manifestiksi. Sosialisteilla 1847 tarkoitettiin toiselta puolen eri haaveilijajärjestelmäin kannattajia: owenilaisia Englanissa, fourierilaisia Ranskassa, jotka molemmat olivat alentuneet pelkiksi lahkokunnitten asemaan ja asteettain kuolivat pois; ja toiselta puolen mitä sekasotkuisimpia yhteiskunnan puoskareita, jotka kaikellaisilla tilkuttelemisilla pyrkivät paikkailemaan kaikkia yhteiskunnallisia epäkohtia tuottamatta vaaraa pääomalle ja liikevoitolle; kummassakin tapauksessa he olivat työväenliikkeen ulkopuolella olevia jotka pikemmin odottivat kannatusta sivistyneiltä luokilta. Kaikki ne työväenluokan ryhmät, jotka olivat päässeet käsittämään riittämättömiksi pelkät poliittiset kumoukset ja olivat julistaneet koko yhteiskunnan muutoksen välttämättömäksi, ne sanoivat itseään kommunisteiksi.»

Silloinen kommunismi ei ollut luonnollisesti sitä, tieteellisesti perusteltua, jommoisena se esiintyi sitte Marxin ja Engelsin esittämissä opeissa. Ei, se oli hiomatonta, karkeata, alkuperäistä ja puhtaasti vaistomaista. Mutta se oli sittenkin työläisomaista ja johti sitä käsitys koko yhteiskunnan järjestelmän välttämättömästä muutoksesta, ennenkuin voidaan ajatella ihmiskunnan vapautumista yhteiskunnallisesta kurjuudesta.

Sosialismi oli siis vuonna 1847», jatkaa Engels, «keskiluokan liikettä, kommunismi työväenluokan liikettä. Sosialismi oli ainakin mannermaalla «kunniotettavaa»; kommunismi päinvastoin. Ja koska meidän tunnussanamme alusta pitäen oli, että «työväenluokan vapauttamisen täytyy olla työväenluokan omaa työtä», ei voinut olla epäilystäkään siitä, kumpi nimi näistä kahdesta oli otettava. Emmekä ole koskaan sen jälkeen aikoneetkaan sitä muuttaa.»

Näin selittää Engels tuon marxilaisen klassillisen kirjan nimen hyväksymisen syitä. Ja tuntuupa kuin lukisimme sangen tuttuja asioita.

Mutta köyhälistön täytyi perääntyä siitä asemastaan, jossa se oli niinä aikoina, jolloin Manifesti laadittiin. Pariisilaiskapina 1848 ajoi köyhälistön taka-alalle. Sen täytyi kamppailla vain poliittisen esiintymisoikeutensa puolesta, siis porvaridemokraattisten oikeuksien takia. Manifestin selkeät ja valaisevat opit jäivät syrjään.

Muodostui sitte Ensimäinen Internationale, sen jälkeen kuin köyhälistö taas oli jonkunverran voimaan koonnut. Se tapahtui 1864. Se merkitsi uutta vaihetta työväenliikkeessä. Se merkitsi jälleen työläisjoukkojen yhteen saattamista ja kokoamista.

Tämä historian vaihe maksaa vaivan tutkia meidän päivinämme. Silloin siinä esiintyy Marxin ja Engelsin taktiikkakyky loistossaan. Käytännöllisen toiminnan miehiä he olivat samalla kuin he olivat teoreettisia suuria selvittäviä kykyjä.

He eivät tyrkyttäneet ensin «Kommunistisen Manifestin» periaatteita teorioita ajankohtana, jolloin ensimäinen tehtävä oli työväenjoukkojen kokoaminen Ensimäisen Internationalen viirin alle. Eivät he olleet teorioittensa ja periaatteidensa salaajiakaan. Sellaisen heidän työssään olivat ne jo tavina. Mutta oli saatava työväestö yhteiseen toimintaan — kyllä kapitalismi heidät kouli näkemään yhteiskunnan sellaisena kuin se on, s. o. omaksumaan heidän periaatteensa. Ne ainekset, jotka Ensimäisen Internationalen muodostivat, olivat sangen kirjavia. Mutta ne olivat työläisaineksia joka tapauksessa. Tästä sanoo Engels seuraavaa:

«Marx, joka laati tämän (Ensimäisen Internationalen) ohjelman sellaiseksi, että se tyydyttäisi kaikkia puolueita, uskoi ehdottomasti työväenluokan henkiseen kehitykseen, joka oli oleva yhteisen toiminnan ja keskinäisen keskustelun varmana tuloksena. Kapitaalivastaisen taistelun eri tapausten ja vaiheitten, tappioitten vielä enemmän kuin voittojen, täytyi saattaa ihmisten mieliin käsitys heidän suosimiensa eri puoskarimiskeinojen riittämättömyydestä ja valmistaa tietä täydellisemmälle työväenluokan vapautuksen ehtojen näkemiselle. Ja Marx oli oikeassa», huomauttaa Engels varmuudella ja lopettaa kysymyksessä olevan kappaleensa sanomalla: «Todella olivat «Manifestin» periaatteet raivanneet itselleen alaa kaikkien maitten työväestön keskuudessa — sen kymmenen vuoden ajalla, jolloin Ensimäinen Internationale oli vaikuttamassa.

Edelläolevaan Engelsin selostukseen sisältyy taktillista mestarin opetusta. Se muodostaa pohjan, jolle tänäkin päivänä voidaan perustaa oikea taktiikka suurten työläisjoukkojen vetämiseksi pääomanvaltaa vastaan. Siellä ne koulintuvat itse. Niille ei tarvitse teoreettisina annoksina ensiksi tyrkyttää marxilaisuuden oppeja yhteiskunnasta. Ne itse oppivat ne. Työväenliike ei saa olla mitään lahkolaisuutta.

Työväenliike antoi sosialistiselle liikkeelle Europan maissa työläisomaisen sisällön ennen maailman sotaa. Ja sisältö se pääasia on eikä nimi. Mutta sosialidemokratia (Gothan kokouksessa omaksuttu epätieteellinen nimi, kuten Engels sanoi) on vieroittanut työväestön itsestään. Siitä on tullut kapitalistiluokan poliittinen tuki. Marxilaisuuden arvoonsa saattaminen on taas edessä. Ei vain periaatteellisina ja teoreettisina määritelminä — joka myös on välttämätöntä — mutta käytännöllisenä taktiikkana kykenevänä työväenliikkeenä.

Siinä suhteessa on esim. Amerikan nykyään vuoden 1848 Ranskan tapainen, että työväestön tietoisimman — marxilaisen osan — on nyt ensin taisteltava poliittisen esiintymisoikeutensa puolesta.

Muistelmia Siperian aroilta

Neuvostovaltojen Liiton alue on hyvin laaja. Sen ääriä ei liene kukaan tarkoin mitannut.

Siperian alue alkaa pohjoiselta suunnalla jäämerestä ja sen rannikoilla ei ole mitään muuta kasvullisuutta kuin poronjäkälä, josta tunturien villipeurat saavat ruokansa. Täytyy tulla satoja virstoja alas jäämerestä ennenkuin mitään kasvullisuutta voidaan tavata. Alkutaipaleella on ensin metsiä, jotka suojaavat metsänriistan elämää. Metsästäviä heimoja alkaa olla etenkin jokien varsilla, samalla leveysasteella kuin Suomen Lappi.

Keski-Siperia, kaukaiseen itään johtavan rautatien molemmin puolin, tarjoaa jo paikoittain hyvin viljavia seutuja tiheine asujamistoineen. Niin omituinen kuin se alue monessa suhteessa onkin, on se kuitenkin erittäin viljavaa ja siitä syystä sitä on aikanaan sanottukin Europan vilja-aitaksi.

Mutta outoa siellä olisi meikäläisen maanviljelijän alottaa asuntoaan, kun ei ole tuttunut sikäläiseen elämään.

Puita ei näe lainkaan oikeassa siperialaisessa kylässä ja matkustaja saapi ihmeekseen istua junassa päiväkauden näkemättä metsää. Se huojennus siitä on, ettei tarvitse puita hakata, mutta uuniin on sitten myöskin pantava olkia ja — lantaa, joita kuivataan uringon paisteessa sekä sitten poltetaan. Asunnot tehdään savesta ja oljista, joten ne kestävät hyvin ne tuulet, joita tällaisilla metsättömillä aroilla toisinaan hyvinkin voimakkaina riehuu.

Viljan tuotanto on tienkin pääelinkeino ja sitä tulee runsaasti siitä huolimatta, että viljelys suurimmalta osaltaan tapahtuu hyvin alkuperäisellä tavalla. Varsinainen kyntäminen on näihin asti ollut kokonaan tuntematonta ja siemen sekoitetaan maahan useinkin jonkun puuhäkkyrän avulla. Leikkuun jälkeen viljat viedään kotinurkille, jossa ne ilman riihtä, ulkokuivauksen avulla puidaan tasaisella tantereella. Viljaa tulee niin paljon, ettei sitä kukaan edes mittaa, vaan viedään se aittaan summakaupalla. Kun viljaa näin runsaasti saadaan ilman kyntöä, ojitusta, aitausta ja lannoistusta, niin johtuu siitä, ettei sillä liioin ole suurta arvoa. Siksi ei siellä tavata lukkojakaan vilja-aittojen ovissa. Kukaan ei halua varastaa viljaa niinkuin meillä tapahtuisi ja tapahtuu, vaikka on kovatkin lukot ovissa.

Karjan kasvatus on tietenkin tällaisissa oloissa myöskin suotuisaa. Paikoittain on suurilla taloilla hevosiakin satamäärittäin ulosvientiä varten. Ne ovat suurissa laumoissa aroilla ja niitä hoitaa ratsastava paimen senverran, että pysyvät kotitanhuain lähettyvillä.

Sitäpaitsi on maitotalous varsin yleinen ja on saattanut mahdolliseksi voimakkaan ulosviennin. Siperialainen voi tunnetaan meilläkin ja oli se ennen sotaa leipurien yleisesti suosima rasva-aine. Se oli puhdasta sekä erittäin rasvapitoista, sillä sen valmistustapa edellytti, ettei siihen sekaantunut vettä eikä maidon jätteitä.

Huvittavin tekijä karjankasvatuksen alalla lienee kuitenkin se kuuluisa rasvalammas, joka on Siperian luonnon oma kasvatti. Tuo luppakorva, tiheävillainen lammas, joka ei muutoin suuresti poikkea meikäläisestä lampaasta, on ihmiselle edullinen otus. Sen eroavaisuus on pääasiallisesti siinä, että sen lyhyen hännän juureen, selkärangan loppupäähän kasvaa rasvapahkura, jonka paino vaihtelee 5—8 kiloon. Tämä lammas, jota köyhimmilläkin taloilla löytyy satamääräinen lauma, on sangen vaatimaton elukka. Siperian talonpoika ei viitsi sille edes talvimuonaa kerätä, eikä sillä liioin ole mitään huoneen suojaa asuttavakseen. Sitä ei keritä syksyllä, vaan ainoastaan keväällä, jotka sillä on itsellään lämmin turkki, joka kesän tullen sitten riisutaan. Luulisi tällaisen elukan kuolevan talven käsiin, kun sen nälkäkuuri on verrattain pitkä. Mutta niin ei ole asian laita. Elukka kyllä laihtuu koko paljon ja hännän juuressa oleva rasvapahkura katoaa kokonaan, mutta elukka itse pysyy jokatapauksessa siinä kunnossa, että se uudelleen kevään tullen alkaa pureskelemaan lumen alta esille pistävää leikkaamatonta heinää. Näin ollen ei tuosta elukasta, paimenta lukuunottamatta, ole muuta vaivaa kuin keritä villoja, sekä teurastaa sikäli kuin lihaa tarvitaan. Villoilla hankitaan sitten sellaista ulkolaista tavaraa, jota ei kotikulmalla valmisteta. Mutta mitäpä sitä paljoa ulkoapäin tarvitaan. Tupakka kasvaa kotona, kahvia ei käytetä, villimehiläisen pesiä ryöstetään sokereiksi, teetä kerätään aron kukista, kankaat kudotaan itse ja verot maksetaan luonnontuotteissa. Vähän sillä Siperian talonpojalla on kaupunkiin asiaa. Kaupungit ovatkin enimmältä osaltaan viikon matkan takana, joten sekin vaikuttaa sangen vahvasti siihen, että koetetaan tulla omillaan toimeen.

Siperiassa on muutamia sellaisiakin kyliä, joissa on aivan supisuomalainen väestö. Ne ovat perältään lähtöisin niistä monista yksilöistä, joita sinne on aikojen kuluessa karkoitettu. Siellä ovat he etsineet toisensa ja ryhmittyneet yhteen ja on niistä suurimmalla kylällä nimenä Suomen kylä ja toisella Helsingin kylä.

He viljelevät maata siellä samaan malliin kuin toisetkin ja elävät totuttujen perinnäistapojen mukaan, eivätkä vielä ole sulautuneet muihin kansallisuuksiin.

Tällaista on elämä ylimalkaisesti katsottuna Siperian lakeilla aroilla. Kunhan neuvostovallan nykyaikainen maanviljelystekniikka pääsee sinne vaikuttamaan, niin kyllä sieltä alkaa tulla viljaa ja karjantuotteita runsaanlaisesti maailman markkinoille

A. S.

Urheilu

Aitajuoksun tekniikka

Amerikalainen Thomson, maailmanennätysmies 110 m. aitajuoksussa, kirjoittaa aitajuoksutekniikastaan seuraavaa:

Kaikki, jotka ovat nähneet minun juoksevan aitoja tai kuulleet saavutuksistani, ovat siinä uskossa, että nopeuteni ja taitoni aidan ylimenossa riippuu ainoastan jaloistani. Se on suuri erehdys, jota en voi kylliksi tehokkaasti vakuuttaa. Tästä väärästä johdelmasta aiheutuvat vastustajieni monet virheet, myöskin niiden virheet, jotka koettavat minua jäljitellä. Aidan ylimenon suurin salaisuus on siinä, että este jätetään niin pian kuin suinkin mahdollista taas koettaen tavata maan. Toteuttaakseni tämän välttämättömän liikkeen, käytän melkein uskomattomalla vaikutuksella käsivarsiani. Useimmat ihmiset otaksuvat minun työntävän käsivarteni eteenpäin (ikäänkuin tahtoisin sukeltaa tai raivata tietä itselleni) siksi, että se muka tapahtuisi tottumuksestani ja olisi ilman vaikutusta liikkeisiini. He ovat väärässä. En väsy toistamaan, että nopeuden saavuttamiseksi ovat kädet yhtä tärkeät kuin jalatkin. Kun lähenen aitaa, hyppään jo etäällä ylös. Samassa tuokiossa kuin nostan oikean jalkani hyppyyn, nostan myös käteni ja työnnän ne eteen. Tämän kautta taipuu yläruumiini eteenpäin ja tämä liike on avuksi siinä, että pian taas pääsen maahan. Vasen jalka seuraa liikettä ja liukuu kevyesti aidan yli. Olen yli ja heti jälleen jaloillani ja ikäänkuin vieterin pakottamana syöksyn uutta aitaa kohden. On paljoa parempi hipoa estettä kuin hypätä metrikaupalla sen yli, mikä on useimmin tehty virhe tässä urheilulajissa. Pelosta, etteivät pääse yli, ottavat juoksijat kovan vauhdin ja hyppäävät kuin tahtoisivat saavuttaa ennätyksen korkeushypyssä ja tulevat taas toisella puolella moitteettomasti jaloilleen. Kuitenkin he häviävät vastustajilleen, jotka hyppäävät vähemmän kauniisti, mutta joilla on kiiruumpi päästä maaliin. Mitä suuremmalla tarkkuudella ja varmuudella jalat lähentyvät esteen reunaa, sitä parempi.

Vancouverin uutisia

Kaivettiin ylös haudasta. Janet K. Smith skotlantilainen palvelustyttö, joka heinäkuun 26 päivä tavattiin kuolleena pää kuulan lävistämänä F. L. Bakerin asunnon alakerrasta 3851 Osler Ave., Shaughnesy Heights (Vancouverin hienoston kaupungin osa) jossa hän työskenteli. Tapausta otaksuttiin silloin itsemurhaksi, varsinkin kun pistooli jolla kuolettava laukaus nähtävästi oli ammuttu ja jonka mainittu Baker sittemmin on tunnustanut olevan hänen omaisuuttaan, löydettiin kuolleen tytön vierestä lattialta. Ja niin haudattiin ruumis, ilman että asiasta olisi otettu mitään sen tarkempaa selvää.

Mutta koska hän oli tuttavapiirissään yleensä tunnettu iloiseksi ja elämän haluiseksi luonteeltaan, niin alkoivat tytön tuttavat epäilemään että josko kysymyksessä todella oli itsemurha, varsinkin kun heidän mielestään hänellä ei ollut mitään syytä sellaiseen tekoon. Täkäläinen «Scottish Society» otti asian huostaansa saaden aikaan niin paljon että ruumis kaivettiin ylös haudasta ja tapahtuman johdosta toimitettiin uusi kuulustelu. Käsiteltyään asiaa viisi päivää ja kuulusteltuaan lukuisia todistajia tuli coronerin lautakunta sellaiseen tulokseen, että kysymyksessä ei ole itsemurha eikä vahingonlaukaus vaan tahallinen murha.

Murhaajasta ei kuitenkaan ainakaan vielä ole saatu mitään tietoa poliisin ponnistuksista huolimatta ja juttu näyttää käyvän yhä sotkuisammaksi sitä mukaa kun tutkimuksia jatketaan. Murhaajan kiinni saamisesta on eri tahoilta luvattu palkintoja yhteensä $4,000. Poliisi konstaapeli Green, Point Grey'sta, joka oli ensimäinen viranomainen joka kutsuttaessa saapui murha paikalle, on säkätty jobistaan leväperäisyyden takia virkatehtävissä.

Maksoi tuhannen dollaria «jobista.» Mitään harvinaista ei ole kuulla että senaattorit, kongressmiehet ja presidentit maksavat virkapaikoistaan suuria summia. Mutta se että tavallinen kovantyöntekijä maksaa työpaikastaan $1,000, lienee kuitenkin harvinaisempaa. Niin tapahtui kuitenkin täällä, joku aika sitten, kun eräs täkäläisellä Hastings myllyllä työskennellyt japanilainen oli lähdössä vanhaan maahan niin myi hän työpaikkansa eräälle toiselle japanilaiselle tuhannesta dollarista, arvatenkin lisätäkseen matkarahojaan. Oltuaan noin vuoden päivät Japanissa näyttää hänelle kuitenkin tulleen ikävä takaisin entisille laitumille täällä mahdollisuuksien maassa, sillä tässä hiljan tuli hän takaisin entiseen työpaikkaansa, sillä seurauksella että tuo työläinen joka niin kalliista hinnasta osti itselleen työn menetti sekä rahansa että työpaikkansa. Koko juttu ehkä muuten olisi pysynytkin asianomaisten salaisuutena, mutta näyttää siltä, että siitä sukeutuu oikeusjuttu, sillä tämä pettynyt työläinen vaatii takaisin tuhatta dollariaan.

Harvinaisia hyönteisiä, joita tiedemiehet kutsuvat nimellä «nomius pyrraeus» on ilmaantunut näille perukoille. Tuo otus on ainoastaan yhden kolmasosan tuumaa pitkä ja hyvin harvinainen näillä seuduin, asiantuntijat arvelevat, että pitkät poudat ovat pakoittaneet sen tänne etsimään kosteutta. Se tunkeutuu huoneisiin ja on pienestä koostaan huolimatta hyvin epämiellyttävä, sillä se omaa hajunäätän puolustus välineet, jos sitä nimittäin koskettaa niin se saastuttaa ympäristönsä hyvin vastenmieliseltä tuoksuvalla nesteellä, joskus siinä määrin että saastutetussa huoneessa on mahdoton asua johonkin aikaan.

Sam Scarlett kansallisuudeltaan skotlantilainen, pidätettiin täällä syysskuun 8 p:nä ja on hänet määrätty karkoitettavaksi Skotlantiin ollen vapaana tuhannen dollarin takuulla. Karkoitus määrärys on tullut Ottawasta ja syytetään häntä I. W. W:een jäsenyydestä, sodan vastustamisesta ja siitä, että hänet on ennemmin karkoitettu maasta, joka oli Canadan liittolainen viimeisessä sodassa. Sam Scarlett on saapunut Canadaan noin kuusi kuukautta sitten Skotlannista, jonne hänet karkoitettiin Yhdysvalloista viime vuonna. Asian johdosta pidettiin täkäläisten I. W. W laisten toimesta protestikokous viime sunnuntaina syyskuun 14:sta päivänä, tarkoituksena on jatkaa näiden protestikokousten pitoa ja saada muutkin työväenjärjestöt ottamaan osaa niihin.

Kaupunkimme majuri Mr. Owen, joka hiljattain saapui Ottawasta n. s. työttömyyskonferenssista, oli sieltä tullessaan erittäin rennolla tuulella. Sanoen sanomalehtien raporttereille, jotka häntä kävivät haastattelemassa m. m., «että jokaisen työkykyisen henkilön Vancouverissa täytyy ensi talvena tehdä työtä jos haluaa syödä.» Kuulostaa siis aivan siltä kun olisi ukko pahaan matkallaan tarttunut bolshevistisia mielipiteitä. Muuten en näe miksi hän talvea vartoo, miksi ei hän pane suunnitelmaansa heti käytäntöön, sillä työttömiä täällä on nytten jo useampia tuhansia. Voisihan niillä jo mielestäni alkuun päästä ja sittenhän «skiimi» olisi varmasti kunnossa kun talvi tulee. Joo mutta eihän niitä herrain puheita pidä täydestä ottaa sillä ei niitä ole siinä tarkoituksessa lausuttukaan, onhan niitä kuultu ennenkin. — G. S.

HYVIÄ KIRJOJA SAATAVANA VAPAUDEN KIRJAKAUPASTA

Alanteen Sanakirja	8.50
Amerikalaisen Työväenliikkeen Vararikko	.55
Brecken Englanninkielen Oppikirja	1.50
Imperialismi	.15
Ihmisen Herra, kirj. Hall Caine, 2 osaa, sid. yhteensä	$2.50
Jimmie Higgins	1.50
Järjestelmäni, Mueller	1.25
Kananhoidon opas, kirj. Musikka, nid.	.35
Kansakoulun kartasto, toim. Jotuni, sid.	1.00
Kommunistinen Manifesti	1.00
Kasviskeittokirja	.30
Kristinuskon Alkuperä	2.10
Kolmannen Internationalen Teesit ja Säännöt	.25
Kaksinkertaisen kirjanpidon opas	.75
Klondyken kuningas, Jack London	$1.25
Kadotuksen kansa, Jack London	1.00
Lumikenttien tytär, Jack London	1.25
Liekeissä, romaani Suomen luokkasodasta	.55
Lypsykarjan Hoito	1.25
Laulu tulipunaisesta kukasta, kirj. J. Linnankoski, sid.	2.50
Miina Wallin Keittokirja	2.00
Nuortevan Sanakirja	3.00
Merisusi, Jack London	1.50
Maailman rakenne, E. Becher	1.75
Otavan kansakoulukartasto	1.00
Oksasen Englanninkielen Oppikirja	2.00
Pakkopaita, Jack London	1.75
Perustuslain Olemus	.30
Perheen, Yksityisomaisuuden ja Valtion Alkuperä	1.00
Punainen Vaara	.25
Sosialistisen Filosofian Juuret	.40
Suomen Työväen Tulikoe	.55
Seikkailuja Tibetissä, kirj. Swen Hedin, sid.	1.50
Sairas lapsi, kirj. Ruotsalainen, sid.	1.25
Tarttuvista sukupuolitaudeista, kirj. Pirilä, nid.	.50
Teollisuusunionismi Amerikassa	.15
Tyhjien Paikkojen Matkustajat	1.00
Tiede ja Vallankumous	.60
Työväen Laulukirja	.45
Voimisteluohjelmia I	1.00
Voimisteluohjelmia II	1.00
Voima ja Aine	2.25
Vaimo jonka minulle annoit, Hall Caine, 2 osaa, sid. yht.	2.50
Valkoinen profetta, kirj. Hall Caine, 2 osaa, sid. yht.	2.50
Ylös helvetistä, kirj. Konrad Lehtimäki, sid.	1.75
Yleinen Historia, alennettu hinta	10.00
Biologian Peruskysymyksiä, sid.	1.25
Kannattava Karjatalous, sid.	1.00
Koditon, sid.	.85
Daniela, sid.	1.00
Amerikalainen Nuorisotasavalta, nid.	1.25
Kommunistinen Manifesti, sid.	1.00
Geologian Perusteet, sid.	2.25
Haaremin ruusu	1.00
Ilias, sid.	4.50
Ihmissyöjäin saarella	1.00
Ikuinen Linna, sid.	1.50
Ihminen, sid.	1.75
Juurikasvien Viljelys, sid.	.75
Aapinen, sid.	.55
Kuun Lakaso	2.00
Kolme Musketti Soturia	1.00
Kuningatar Hanhenjalan ravintola	1.25
Kodin lääkärikirja	6.00
Kymmenen sokeaa johtajaa, nid.	.70
Lemmenjuoma, sid.	1.25
Lasten kirja, sid.	1.15
Mansaaren Tyttö	1.00
Marianela, sid.	1.00
Mailman Vallankumoukset, sid.	.55
Miksi puollan yhteiskunnallista vallankumousta, nid.	.25
Naisten Sukuelo	1.00
Naisen terveyden hoito	1.25
Natsaretin Kirvesmies, sid.	1.50
Parisin Notre Dame	.75
Peloponneesolaissota, nid.	1.85
Palvelusnaisen poika, sid.	1.75
Perustuslain olemus, nid.	.30
Penikkatauti, nid.	.50
Rakentaja Solness, nid.	1.25
Ranskan Viimeinen Keisari, nid.	2.40
Rakentajan Opas, sid.	.75
Ranskan Kansalaissota, nid.	.35
Sosialistisen filosofian juuret, nid.	.40
Sadan prosentin patriotti	.85
Setälän kielioppi	.75
Sotamuistelmia, Ludendorff	2.00
Sydänveri, sid.	1.25
Sosialidemokratia ja Sosialismi, nid.	.50
Sosialistisen filosofian juuret, nid.	.30
Sadan prosentin patriootti, sid.	1.00
Tuhlaajapoika, kirj. Hal Caine	1.00
Tahdon kasvattaminen, kirj. Jule Payot	1.00
Tähtien Kontalot, sid.	.85
Tähtitiede, sid.	1.50
Työmiehen talousoppia, nid.	.50
Tiede ja työväenluokka, nid.	.16
Työväen urheilulehden sidottuja vuosikertoja v. 1921-22-23	2.50
Työväenluokka maailmaa uudelleen rakentamassa, nid.	.35
Terrorismi ja kommunismi, nid.	.50
Uuden Ajan Filosofian Historia, sid.	3.00
Uusi lääketiede, sid.	2.25
Wardin Eden	1.50
Valtio ja Vallankumous	.75
Vanhanajan Kaupunki Valtio, sid.	3.00
Voima ja aine, sid.	2.25
Äidinkielen Oppikirja, sid.	.75

Watermannin fountainkyniä erikoisen hyvä valikoima. Kynien hinnat ovat $2.75, $4.50, $6.00 ja $7.00. Kymmenkuntaa eri mallia. Lähetetään postivapaasti kaikkialle Canadaan.

Kaikkia ylläolevia kirjoja sekä kyniä on niin runsaasti että ei ole pelkoa pikaisesta loppumisesta, joten voitte tilauksia lähettää surkeilematta.

Tov. VAPAUDEN KIRJAKAUPPA, Box 69, Sudbury, Ont.

SUOMESTA

IMATRAN VOIMALAITOS

Sähkövirran saamisesta erinäisiin kuntiin on yksityisesti keskusteltu jo pitemmän aikaa. Heinäkuun 31 p:nä teki kuitenkin Ristiinan kunta aloitteen kuntain virallisille neuvotteluille. Se nimittäin on lähettänyt valtuuston tekemän päätöksen johdosta Taipalsaaren, Savitaipaleen, Joutsenon, Lappeen, Lappeenrannan kaupungin, Suomenniemen, Mikkelin pitäjän, Mikkelin kaupungin, Nastolan, Mäntyharjun ja Hirvensalmen valtuustoille kirjelmän, jossa Ristiinan kunnanvaltuusto kehoittaa kaikkia edellämainittuja kuntia lähettämään edustajansa yhteiseen edustajakokoukseen, joka pidetään Ristiinan kunnantalolla tulevan syyskuun 29 päivänä.

Tässä kokouksessa tulisivat kaikki kuntien edustajat neuvottelemaan yhteisesti niistä toimenpiteistä, joihin olisi ryhdyttävä sähkövirran saamiseksi Imatralta näihin pitäjiin. Muutamat pitäjät ovat huomattavan matkan päässä siitä pääjohdosta, joka on suunniteltu vedettäväksi Imatralta eteläisen ja läntisen Suomen liikekeskuksiin. Tämän vuoksi on aivan välttämätöntä, että juuri noihin pitäjiin vedetään kokonaan toinen pääjohto, tai sitten suunnitelman alaisena oleva pääjohdon suunta muutetaan.

Itä-Suomesta on suureksi osaksi tuntematonta, mitä seutuja tuo nykyisen suunnitelman alaisena oleva Imatralta Länsi-Suomeen johtava sähkövirta tulee kulkemaan. Asianomaiselta taholta saadun tiedon mukaan tulee se kulkemaan mahdollisimman suoraan Ruokolahden, Joutsenon ja Lappeen pitäjien halki Viipuri—Helsinki radan varrelle. Luumäeltä seuraa se jotenkin tarkkaan pääradan suuntaa. Tällöin se tulee kulkemaan m. m. Luumäen, Sippolan, Valkealan, Elimäen, Iitin ja Artjärven kuntain alueiden kautta.

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., joka tiistai, torstai ja lauantai.
ONNI SAARI, vastaava. ARVO VAARA, toimitusapulainen.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Tuesday, Thursday and Saturday.

Advertising rates 40c per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. Discount on standing advertisement. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

TILAUSHINNAT:
Canadaan yksi vk. $4.00, puoli vk. $2.25, kolme kk. $1.50 ja yksi kk. 75c.
Yhdysvaltoihin ja Suomeen, yksi vk. $5.50, puoli vk. $3.00 ja kolme kk. $1.75.
Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten joilla on takaukset.

Tiistain lehteen aijotut ilmoitukset pitää olla konttorissa lauantaina, torstain lehteen tiistaina ja lauantain lehteen torstaina kello 3.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

Vapauden konttori ja toimitus: Liberty Bldg Lorne St. Puhelin 1038. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjoittakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä.
J. V. KANNASTO, Liikkeenhoitaja.

Tuleeko Ontario märäksi

Kieltolakikysymyksen kohtalo Ontariossa tullaan ratkaisemaan lokakuun 23 päivänä toimitettavassa äänestyksessä kahdella kysymyksellä. Nämä kysymykset ovat lyhyet ja yksinkertaiset:

«Kannatatteko Ontarion kieltolakiasetuksen edelleen voimassa pitämistä?»

«Kannatatteko oluen ja väkijuomien myymistä sinetöidyissä paketeissa hallituksen kontrollin alaisena?»

Siinä tapauksessa jos kieltolaki tulee kumotuksi, tulee hallitus erikoisella lainsäädännöllä määrittelemään väkijuomain kontrollin muodon. Se voi tapahtua monellakin eri tavalla. Väkijuomain myynti voidaan järjestää joko lasittain tai pullottain taikka taas tukuttain, mutta myynti tulee silti joka tapauksessa jäämään hallituksen valvonnan alaiseksi. Tästä muodosta ei ole vielä lähemmin päätetty. Mutta sikäli kun merkit viittaavat, ei kieltolain kumoaminen silti merkitse kapakoiden käytäntöön astumista entiseen malliin. On todennäköistä, että väkijuomain myynti jäisi hotellien ja majatalojen haltuun siinä muodossa kuten nykyään on käytännössä Quebecissa.

Mitä itse kieltolain kohtaloon tulee, niin se on vielä sangen kyseenalainen. Kuitenkin joka tapauksessa on varmaa se, että jäipä kieltolaki voimaan taikka ei, se ei missään tapauksessa tule saamaan niin suurta kannatusta kuin viime kerralla kieltolain ollessa äänestyksellä. Kieltolaki on nyt ollut voimassa 8 vuotta ja voimat sen puolesta taikka vastaan eivät ole enään läheskään entisissä suhteissaan. Kieltolaki ratsasti voittoon osaltaan sotatilanteen huumeessa. Tätä tekijää ei ole enään. Kieltolaki on synnyttänyt paljon vastenmielisyyttä sellaisissa ehta-canadalaisissa piireissä, jotka kadehtien katselevat niitä ulkomaalaisia, jotka harjottavat tuotteliasta salakauppaa entisten, suurelta osalta maan varsinaiselle väestölle kuuluneiden kapakkain sijasta. Salakauppa vierasmaalaisille on mahdollista, koska sitä voi harjottaa ilman pääomiakin. Tämä bisnesmahdollisuus olisi nyt saatava pois ulkomaalaisilta kieltolain kumoamisella, niin että väkijuomaliike tulisi taas suuremmassa mittakaavassa pääomissa kiinniolevien canadalaisten yksinoikeudeksi. Toiset taas vastustavat kieltolakia, koska se ei ole tuottanut toivottuja tuloksia, vaan on tuonut mukanaan paljon laittomuutta, huonoja tapoja ja moraalittomuutta. Pitävät näin ollen avointa ja laillista väkijuomaliikettä suotavampana. Mutta kieltolain puolustajat voivat puolestaan osottaa, että kaikista puutteellisuuksistaan huolimatta kieltolaki on saanut paljon hyvää aikaan. Rikokset ja juoppouspaheet ovat kieltämättä vähenneet. Kieltolain voimassa pitäminen on sittenkin ei ainoastaan käytännöllinen, vaan myöskin pitemmän päälle hyviä tuloksia tuottava siveellinen voitto taistelussa väkijuomapahetta vastaan.

Pääasiassa näissä merkeissä mitellään nyt voimia ensi kuussa ratkaistavan kieltolain kohtalosta. Sikäli kun koko Canadasta on kysymys, näyttää kieltolaki tällä kertaa menetetyltä asialta. On vaarassa, etteikö Ontariokin luisu virran mukaan.

Kehityksen tähänastinen suunta Canadassa

Vaikki Canada ei voikkaan kerskua olevansa tuotantoon ja rikkauksien kasaantumiseen nähden niin edistynyt kuin Yhdysvallat, on se tässä suhteessa jo pitkällä. Sen suunnattomia luonnonrikkauksia, sekä niitä aarteita, jotka ovat karttuneet työläisten ponnistuksien kautta, sen rautateitä, pankkeja, tehtaita, kaivannoita, maata ja muita omaisuuksia ja tulolähteitä, joitten arvo on suunnilleen neljä biljoonaa dollaria — näitä kontrolleeraa vähempi kuin 50 miestä.

Tämä kuitenkaan ei edellytä sitä, että tämä pieni joukko omistaisi kaiken tämän suuren rikkauden ja sen tuotantovälineet. Mutta markkinoitten ja jakojärjestelmän kautta voivat harvat kontrolleerata sellaisiakin rikkaudenlähteitä, jotka ovat yksilöitten nimissä, kuten on laita farmien, joitten kontrolli herättää katkeruutta maanviljelijöitten keskuudessa. Ei myöskään ole tarpeellista, että rahapohatat omistaisivat kaikki osakkeet rautateistä, pankeista, tehtaista ja kaivannoista, vaan voi suuri osa omistusoikeutta olla jakaantunut pienien osakkeenomistajien kesken, mutta siitä huolimatta, suurien osakemäärien ja diktaattorivaltansa avulla voivat ja myös kontrolleeraavat he noita moninaisia ja usein hyvin läheisesti toisistaan riippuvia rikkauden lähteitä.

Omaisuuden keskittyminen harvojen käsiin, kapitalismin huomattava kehitys, on tapahtunut varmoin askelin viimeisten kolmenkymmenen vuoden ajalla.

Kilpailu eri kapitalistien välillä poistettiin ensin rautateillä. Vuoden 1879 seuduilla nielasivat sellaiset suuret rautatiet kuten Grand Trunk, ja myöhemmin Canadian Pacific silloiset pienemmät rautatieyhtiöt, jotka kilpailulla häiritsivät niiden tuottavaisuutta. Pienemmät, 140 eri yhtiötä, kuuluvat nyt suuriin Canadan rautateihin.

Canadan pankkien korkealle kehittynyt luonne on tunnettu, tärkeitten pankkien haaraliikeitä ollen lukemattomilla eri paikkakunnilla. Kahdellakymmenellä kuudella pankkilaitoksella on 2,888 haarakonttoria.

Tuskinpa missään muualla maailmassa on tavattavissa niin kiinteä järjestys pankkien kesken kuin on Canadassa. Tämän keskittymisen kautta voidaan raha-asioita sekä kaikkia raha-asioista riippuvia toiminnoita kontrolleerata. Toinen seikka, joka lisää pankkien valtaa, on yksinoikeudet, joita laki niille antaa, joista yksi on se, että ne saavat antaa ulos suunnattomia määriä itsevalmistamaansa paperirahaa, joka valta on vaikuttavampi kuin minkään muuan maan pankeilla.

Kansa yleensä on hyvin vähän tietoinen siitä nopeudesta, jolla kapitaali on keskittynyt harvojen käsiin. Tammikuusta 1909 tammikuuhun 1913, tapahtui 56 liittymistä, jotka käsittivät 248 eri yhtiötä. 206 yksityisen yhtiön pääoma oli noin 167 miljoonaa dollaria, joka suuresti lisääntyi yhdistymisen kautta. Näiden 56 yhtiön pääoma oli noin 457 miljoonaa dollaria.

Kotimaisen pääoman lisäksi on Canadaan sijoitettu huikeita summia brittiläistä pääomaa. Vuonna 1911 arvioitiin, että yli 370 miljoonaa dollaria oli täten sijoitettu Canadaan, josta summasta yli 223 miljoonaa oli sijoitettu rautateihin. Vuoden 7911 jälkeen on ainakin 120 miljoonaa dollaria brittiläistä pääomaa tuotu Canadaan. Yhdysvalloista on noin 500 miljoonaa sijoitettuna Canadassa, joista 120 miljoonaa on 300 tehtaassa, jotka ovat suureksi osaksi Amerikan trustien omistamia.

Tämä keskittyminen jatkuu yhä, eikä se ole vielä saavuttanut huippuaan. Taloudelliset tekijät ovat voimakkaampia kuin laki, ja joka tapauksessa johtavatkin hallituskoneistoa ne, jotka rikastuvat näistä taloudellisista voimista, millä tahansa poliittisella nimellä he suvaitsevatkin itseään kutsua.

Työväenpuolueen pulma

Albertan työväenpuolueessa on puhjennut katkera riita kommunistien ja vanhoillisten välillä lainlaatijakunnan ehdokkaan nimityksestä. Kuten uutisissa on jo kerrottu, tuli kommunistien nimittämä edustaja tov. Bartholomew äskettäin nimitetyksi puolueen ehdokkaaksi maakunnan lainlaatijakuntaan seuraavissa vaaleissa. Tov. Bartholomew sai 166 ja vanhoillisten ehdokas E. E. Roper sai 132 ääntä. Meikäläisten ehdokas voitti siis melkoisella enemmistöllä. Mutta vanhoilliset uhkaavat kieltäytyä tunnustamasta nimitystä, nousten samalla julkiseen taisteluun puolueessa olevia punaisia vastaan.

Sikäli kun Bartholomewin nimityksestä on kysymys, on se meidän tietääksemme tapahtunut kaikin päin asianmukaisen puoluetoiminnan pohjalla. Hänen nimittämisekseen ei ole käytetty salaista masinoimista eikä mitään luonnottomia keinoja, jotka saattaisivat hänen takanaan olevan enemmistön kyseenalaiseksi. Hänen nimityksensä on tapahtunut yksinkertaisesti sen perusteella, että Albertan järjestyneet työläiset ovat halunneet asettaa ehdokkaakseen miehen, joka ensiksi kin on tehnyt itsensä tunnetuksi työväen taisteluissa ja jonka sen lisäksi tiedetään olevan luotettavan ja edistysmielisen toimitsijan Canadan työväenliikkeessä.

Eri ryhmiin ja suuntiin lukeutuvista työväen ryhmistä rakenteilla oleva Canadan työväenpuolue on vielä tulen arka sisäisille kahnauksille. Vanhoillisten unionistien ennakkoluulot ovat vakavana vaarana puolueen rakentamisessa. Canadan kommunistit ovat ottaneet tärkeimmäksi tehtäväkseen työväenpuolueen alulle panemisen ja nostattamisen. Meidän täytyy sen eteen uhrata parhaat ponnistuksemme ja meidän täytyy onnistua. Meidän pitää itse tulla osalliseksi ja tekijäksi tässä liikkeessä toisten työväen ryhmien kanssa. Mutta silloin täytyy meidän myöskin tietää joutuvamme tekemisiin sellaisten työläisryhmien kanssa, jotka luokkataistelukäsityksissään ja valtiollisen puolueen katsomuksissaan ovat vielä lapsen tasolla. Meidän täytyy olla valmiina tietoisten vanhoillisten voimien hyökkäyksien varalta. Senpä vuoksi meidän jokainen askeleemme työväenpuolueen rakentamisessa täytyy olla laskettu varmalle pohjalle. Jos me olemme vähemmistönä ja vaikutusvaltamme on heikko, ei meidän saa ryhtyä heikkoja puoliamme keinotekoisesti turvottamaan. Meidän on taisteltava työväenjoukkojen kannatus köyhälistön taisteluita koskevien asioiden ja kysymysten kautta. Meidän vasemmistolaisuutemme ja vallankumouksellisuutemme ei tarvitse eikä saakaan olla lainatavaraa, vaan se täytyy olla lähtöisin itse samoista oloista ja elämästä, jonka puitteissa me köyhälistön luokkataisteluliikettäkin rakennamme.

Vallankumouksellinen tietoisuus ei istu Canadan työläisten päihin sattumalta, vaan se juurtuu ja leviää järkiperäisen ja tarkotuksenmukaisen viljelyksen kautta. Meidän työmme työväenliikkeessä on sitä hedelmöittävämpää, mitä selvemmin me osaamme aukoa työläisjoukoille niitä taloudellisia ja valtiollisia näköaloja, joihin jo jokapäiväiselläkin järjellä voidaan löytää kiinnekohdat meidän jokapäiväisestä elämästämme. Me olemme parhaita vallankumouksellisia silloin, kun me osaamme ohjailla työläisiä sellaisten kysymysten pariin, joiden kautta köyhälistö oppii katselemaan itseään erikoisena luokkana ja ottamaan ensimäisiä, haparoivia askeleita luokkataistelun tiellä. Me olemme parhaita kommunisteja silloin, kun me osaamme vallankumoukselliset teoriamme ja tietoisuutemme käyttää työläisten vetämiseksi omaan luokkaliikkeeseemme.

Muut lehdet

Meidän henkinen kuolevaisuutemme

Raivaaja kirjottaa ympärillään tuntemistaan henkisen rappeutumisen tuulahduksista seuraavat merkille pantavat sanat:

Niin suurin määrin Amerikan suomalaisten henkinen köyhtyminen tekee työtänsä, että tuntuu toivottomalta harata vastaan. Lienee totta, että kykyjen keskimäärä entiseen verrattuna painaa enemmän, mutta yleinen aatteellisuuden ja itsekasvatuksen henki on taantumistilassa. Sanomalehdistä luetaan kevyet uutiset, mutta vain harvat lainaavat huomiotansa tutkiviin ja arvosteleviin kirjoituksiin. Monet lukivat aikoinaan aatteellisen herätyskirjallisuuden Ingersolista ja uskonnollisista haaveilijoista alkaen sosialistisiin pikkukirjasiin, mutta pysähtyivät kun olisi pitänyt lähteä syvämietteisempään ja tutkivaan kirjallisuuteen. Kirjahyllyt pölyttyvät käyttämättömyyden puutteessa melkein yhtä paljon kuin autotkin lystireissuilla, joille uhrataan suurin osa joutohetkistä. Yhdistysten kokouksissa käyvät vain harvat ja valitut «työjuhdat.» Tämä on totta ottaapa lukuun minkä tahansa suomalaisryhmän Amerikassa. Huvitilaisuuksien ohjelmat valitaan enimmäkseen niin kevyeistä ja kaikista aateoppisuudesta puhtaaksi pestystä aineesta kuin mahdollista. Ilmotuksissa puustataan iltamatilaisuuksia tutunomaisilla, vaikka kömpelöillä sanoilla «paljon hauskaa», «tanssia lopuksi» — konserttitilaisuuksissakin, «paljon aikaa tanssille», «naurua koko illan», «hei hulinaa», »jalalla koriasti», «harmonikalla soitetaan»... Näyttämötoiminnat aletaan syksyisin niin hullunomaisilla marsseilla kuin mahdollista — ja vaudevilleillatsuilla. «Suuri yleisö tahtoo tätä!» Ja ryhmien välisen kilpailun vuoksi on iltamat koetettava saada niin värittömäksi, että eräässäkin suuressa Massan valtion suomalaisessa sosialistiosastossa hiljattain tehtiin päätös ettei näytelmäiltamissa saa ilmotella lyhyeillä väliaikapuheilla sosialistisia hommia, koska tämä saattaisi loukata muihin ryhmiin kuuluvia! jotka ovat lunastaneet pääsylipun ja tulleet katsomaan Sabinittaren ryöstöä, Naisopistoa, Iloista Leskeä, Wärmlandilaisia, Parisänkyjä, jopa kurjista kurjinta «Missourin varrella» y.m.

Niin, taloja on yritettävä pitää yllä, joita aikoinaan rakennettiin aatteitten palvelukseen ja jotkut narrit rakennuttavat vieläkin — pitääkseen niitä sitten yllä aatteellisen kuolevaisuuden kustannuksella.

Me emme ole kyynillisiä vaikka ilmotamme avoimesti, että meidän mielemme käy kummallisen tuntoiseksi kun luemme porvarillisen Amerikan teatteri-ilmotuksia porvarillisista sanomalehdistä. Meidän työväennäyttämöillämme ei enään näe useinkaan sosialistisia tai sen henkisiä yhteiskunta-aiheisia näytelmiä, mutta niitä näytellään runsain määrin amerikalaisten suurkaupunkien näyttämöillä, järjestetäänpä meidän näytelmäseurojemme tapaan yhdistyksiä, jotka toimivat aatteellistuttaakseen teatteria. Ja tämän maan, vaikka porvarilliseenkin suuntaan sivistyneitten piireissä pidettäisiin skandaalina päättää joku henkisesti yleväksi ajateltu tilaisuus tanssilla tai jos se sotkettaisiin jollakin vaudevillen tapaisella.

Jos joku sanoo, että tässä tekee työtänsä luonnon laki, sillä Amerikan suomalaisuuden päivät ovat pois painumassa, tähän tarvitsee vain huomauttaa, että vanhuuttaan kohti kulkevat monessa tapauksessa ovat henkisesti rikkaita ja toimeliaita. Ajattelun itsekasvatuksen harjoittaminen tekee tämän. Meidän pitäisi ottaa varteen näitä vaatimuksia ja ottaa aatteellinen ylpeytemme täydestä ja todellisesta arvostaan — tarkotamme sosialistinen tarkotuksemme. Muussa tapauksessa meidän puuhiemme tili kadottaa kaiken sisältöpitoisuutensa.

Olisi muutoin hauskaa tietää kuinka monta on niitä, jotka tämän kitkerän tunnelmatuotteen edes lukevat.

Yhdysvaltain monikielisyys

Yhdysvaltain hallitus on maailmansodan jälkeen joutunut virallisesti tekemisiin eri kieliryhmiin kuuluvien maan asukasten kanssa enemmän kuin milloinkaan ennen, kun on tullut esille eläkejuttuja ja muita sellaisia sotaan osaaottaneiden suhteen. Varsinkin on Veterans Bureau joutunut tässä suhteessa hankkimaan kielenkääntäjiä, jotka ovat saaneet kääntää englanninkielelle entisiltä sotilailta ja heidän omaisiltaan saapuneita vieraskielisiä kirjeitä ja virallisia asiakirjoja.

Niinpä tämän vuoden heinäkuulla saapui toimistoon, jonka yhteydessä on erityinen kirjeenvaihto-osasto, kaikkiaan 1,573 vieraskielistä kirjettä, jotka toimiston kielenkääntäjät käänsivät englanninkielelle.

Italialaiset kirjeet ja asiakirjat muodostivat huomattavan enemmistön, sen jälkeen espanjalaiset, puolalaiset, ranskalaiset j.n.e.

Mainittakoon tässä kuinka monta kirjettä ja virallista asiakirjaa eri kielistä käännettiin englannin kielelle:

606 italialaista, 307 espanjalaista, 187 puolalaista, 103 ranskalaista, 67 liettualaista, 58 ruotsalaista, 58 kreikkalaista, 31 venäläistä, 31 saksalaista, 29 tanskalaista, 24 norjalaista, 14 serbialaista, 11 suomalaista, 10 unkrilaista, 9 hollantilaista, 8 kroatialaista, 5 juutalaista, 3 tsekkiläistä, 2 armenialaista, 2 arabialaista, 2 syyrialaista, 1 ukrainalainen, 1 slovenialainen.

Nämä tässä mainitut muodostavat vain osan kaikista niistä kieliryhmistä, joita Yhdysvalloissa on olemassa. Kun otetaan lukuun eri kielet ja murteet, nousee kieliryhmien luku siten satoihin, sillä jo indianeilla on monta eri murretta, joiden käyttäjät eivät toisiaan ymmärrä.

Miksi "valkoiset" pakenevat

Saa sangen omituisen vaikutuksen lukiessaan sanomalehtietoja siirtolaistulvasta, joka varsinkin Etelä-Pohjanmaalta suuntautuu Canadaan ja Yhdysvaltoihin, etenkin kun tietää, että maastalähtijät ovat suureksi osaksi entisiä «vapaus-sankareita.» Tämä tuntuu sitäkin kummallisemmalta, kun aniharva näistä porvarien pettämistä «Suomen pelastajista» onnistuu saamaan työtä mainituissa maissa. Onhan olemassa lukuisia esimerkkejä siitä, kuinka he ovat olleet pakotettuja palaamaan tyhjin toimin takaisin entiseen «isänmaahansa», samoin kuin siitäkin, että useat ovat häätyneet tekemään itsemurhankin, kun ovat menettäneet kaiken rahansa turhassa työn etsinnässä. Amerikalaiset yleensä eivät halua olla tekemisissä järjestymättömien suomalaisten, enempää kuin maamme porvaristonkaan kanssa ja siitäkin syystä, kun Suomi maailmansodan aikana asettui saksalaisten puolelle. Amerikan, samoin kuin kaikkienkin maiden työläiset halveksivat Suomen «lahtareita.» (Anteeksi, että käytän näin rumaa sanaa, mutta olen sen lainannut «Hufsudstadsbladetin» palstoilta, joka sitä ensikerran käytti suurlakon aikana v. 1905. «Lahtari» on siis porvarillista alkuerää, ja länsimainen sivistyssana.)

Mutta vaikka vastaanotto kaikkialla onkin hyvin kylmä näille maamme «vapauttajille» ja vaikka he itsekin sen tietävät, niin sittenkin he lähevät.

Miksi?

Siksi, että heidän omatuntonsa ei anna heille rauhaa. Syyttävä ääni heidän sisässään käy yhä voimakkaammaksi, sillä he ovat tahranneet kätensä Suomen työläisten verellä. Tunnonrauhaa saavuttaakseen ja sisäistä ääntä vaimentaakseen, hakevat «valkoiset veljet» unhotusta suurmaailman humusta. He ovat ikäänkuin pakotetuja siirtymään pois niiltä paikkakunnilta, missä heidän rikoksensa muisto alinomaa sukeltautuu näköpiiriin. He ovat uuden ajan Kaineja, jotka pakenevat työläistoveriensa kasvoja.

He häpeävät sitä, kun porvaristo sai heitä, järjestyneen työväen varoituksista huolimatta, mitä julkeimmin pimittää, ja kauniilla lupauksilla vietellä kansamme työkykyisintä nuorisoa tappamaan.

He häpeävät «vapaus-sota» saavutuksiaan ja sellaista isänmaata, joka heiltä sodan aikana vaati rahat ja miehet, jättämällä heille «saaliiksi» entistä suuremmat verot ja entistä suuremman tyhjäntoimittajaluokan.

Talonpojat huomaavat nostaneensa satulaan kaikenlaiset onnenhakijat ja «eteenpäinpyrkijät», jotka heitä nyt «esikuntineen» ja jos minkäkin nimisine «päällikköineen» hallitsevat ja — veroittavat.

He huomaavat, että sotasaalis luiskahti heidän käsiensä läpi.

Viekkaammat veivät.

Ei edes isänmaa sanottavasti hyötynyt «saalista», vaikkapa puhuttiinkin miljaardeista. Talonpoikain tavoin sai Suomi-Äiti sodan loputtua nuolla näppiään, ja ruveta hankkimaan voitollisen sodan jälkeen ulkomailta — lainaa.

Ja juuri tällainen voitto panee rehellisimmät «valkoisista» häpeämään. Heidän surkeutensa on suurempi kuin he kantaa voivat, ja siksi he pakenevat. Elleivät he pakene, niin heidän voittonsa murskaa heidät. Ja niin käy kaikille, jotka eivät ymmärrä voittoaan säilyttää. — (Työn Äänestä nimim. «Työläinen».)

Matteottin murhan merkeissä

Mussolinin äänenkannattaja Popolo d' Italia kirjoitti kaksi viikkoa ennen kuin Matteotti murhattiin:

«Mitä tulee tuohon ruokottamaan soidinlintuun, kehnoon raukkaan ja viheliäiseen makrilliin, Matteottiin, tekisi hän viisaimmin pitämällä varansa, sillä jos jonakin kauniina päivänä sattuu, että hänen leukansa lyödään sisään, reilusti sisään, niin ei hänellä ole mitään oikeptta vaikeroida kaiken sen roskan jälkeen, mitä hän on kirjoittanut (fascismin huijaushallinnasta).»

Ja viisi päivää ennen hänen murhaansa sukeutui edustajakamarissa, kamarin pöytäkirjan mukaan, Mussolinin ja kommunisedustaja Gennarin välillä seuraava vuoropuhelu:

Gennari: Puolueemme on proletariaatin totinen ja ainoa poliittinen ilmaisu.

Mussolini keskeytti: Teillä lienee varsin täsmällisiä suunnitelmia.

Ääni äärimmäisestä vasemmistosta: Vallankumous!

Mussolini: Jaa, yrittäkää vain tehdä vallankumous, niin pippuroin lyijyllä selkärankanne.

Gennari kehitteli tämän jälkeen työläisten katsantokantoja ja vaatimuksia, mutta keskeytti hänet Mussolini uudelleen: Meidän on lähetettävä teidät kuritushuoneeseen.

Gennari: Tulemme juuri sieltä, herra Mussolini, ja olemme valmiit menemään takaisin sinne vakaumuksemme vuoksi.

Mussolini: Tarvitsette lyijyä selkärankaanne. Ja meillä lienee rohkeutta hankkia sitä teille, saattepas nähdä. Meillä on vielä aikaa, ja me tulemme toimimaan ennemmin kuin aavistattekaan...

Viisi päivää tämän jälkeen, kuten sanottu, Matteotti murhattiin; hänet oli nähtävästi päätetty raivata ensi aluksi.

Kun hänen ruumiinsa sittemmin löydettiin ja saatettiin hautaan koko kansan myötätunnon seuraamana, kirjoitti Mussolinin mainittu äänenkannattaja: «Tämä riittäköön», mikä kirjoitus oli eurooppalainen ultimatumi oppositsionille, samalla kun se oli uusi väkivaltaisuuksiin käsky.

Mitä muuten poliittiseen tilanteeseen Italiassa tulee, on siinä viime aikoina tapahtunut huomattavia muutoksia. Raha- ja agraarivainvalta on edelleenkin fascismin tukena, mutta keskiluokka on alkanut nousta sitä vastaan. Mutta porvarillis-sosialidemokraattinen oppositsioni on vaisu ja mitään aikaansaamaton, ja vain luokkatietoiset työläiset tekevät mustapaitaisten väkivaltahallinnalle yhä jäykempää vastarintaa.

Europan tuotannollisen elämän rappeutuminen

Kapitalistinen tuotantojärjestelmä valmistaa tavaroita ainoastaan markkinoita varten t.s. vain myytäväksi, on varma totuus. Samoin on helposti todistettavissa, että nykyinen suurtuotanto — koneelliset kutomot ja kehruumot, sahalaitokset ja suurviljelys y.m.s. tuottavat paljoa enemmän tavaroita kuin mitä tuottajamaassa pystytään ostamaan ja kuluttamaan, joten tuottajamaat ovat pakoitettuja etsimään ulkolaisia markkinoita tuotetuille tavaramäärille.

Epäonnistuminen markkinoiden hankinnassa pakoittaa vähentämään tuotantoa tai kokonaan seisottamaan joitakin sen haaroja. Tämä tulee selvästi esille Europan tämän päiväisestä taloudellisesta tilanteesta — tuotannon vähentymisellä suuressa mittakaavassa.

Europan lamaantuneesta tuotannosta antaa Italian entinen pääministeri Nitti mielenkiintoisia numeroita. Vuodesta 1913 on maanviljelystuotteiden ja toistenkin ruokatarpeiden tuottaminen vähentynyt 50:llä prosentilla, mineraalituotanto pudonnut neljäsosaan alle normaalin; teollisuudessa valmistettujen esineiden valmistaminen on laskenut noin 60:teen prosenttiin; kun taasen valtioiden menot ovat lisääntyneet 300 prosentilla.

Näin entinen pääministeri Nitti. Eipä parempaa todistusta nykyisen järjestelmän kykenemättömyydestä taloudellisien olojen järjestäjänä.

Tämän järjestelmän vallitessa on tuotannollisen elämän vilkkaus riippuvainen siitä saadaanko tarpeeksi laajoja markkinoita tuotetuille tavaramäärille; päinvastaisessa tapauksessa tuotantolaitokset jätetään seisomaan ja odottamaan parempia aikoja.

Tuotantolaitokset jätettynä seisomaan parempia aikoja odotellessa joutuvat niissä raataneet proletaarit työtä tehdessäänkin eläen «kädestä suuhun, tänään ja aina» — menettämään työpaikkansa ohella myöskin ostokykynsä elämisvälineisiin, vaatteisiin j.n.e. joutuen mitä kurjimpaan asemaan. Tästä on esimerkkinä toista miljoonaa työtöntä Englannissa; miljoonia käsittävä nälkäinen joukko Keski-Europassa, jotka tuskin välttyvät nälkäkuolemasta, tänä pitkänä talvena. Näin on Europassa tuottavan luokan kohtalo armon vuonna 1924.

Europan taloudellinen ruumis on sairas. Tuotannon katastroofimainen laskeminen joissakin maissa ja siitä johtuva työttömyys on vaan todisteena siihen, että kapitalistinen tuotanto valmistaa tavaroita ainoastaan markkinoita varten, eikä sen luokan hyödyksi, joka ne kaikki valmistaa — työväenluokan hyödyksi.

Markkinoiden puutteessa?

Europan taloudellista elämää jäytää tuotannon lamaannus sodan seurauksena ja toisaalta taas markkinoiden puute. Maailman markkinat täyttyvät liian pian sillä sen tavaramäärän minkä yhteiskunta kuluttaa, kykenevät nykyiset tuotantolaitokset valmistamaan melkeinpä muutamissa kuukausissa ja luonnollisesti kuljettamaan ne myöskin markkinoille yhtä nopeaan.

Keinotekoisesti ei markkinoita pystytä esiin loihtimaan, joten täydytään pysyä kunkin maan taloudellisen kehityksen ja edistyksen rajojen sisällä. Eihän eskimolaiselle voida myydä eikä vaihtaa parhaintakaan niittokonetta; eikä Afrikan aarniometsän asukkaille ole parhainkaan fordinlissu mistään käyttöarvosta. Näinollen valmisteita ei saateta myydä muualle kuin sinne, missä niillä on käyttöarvoa.

Vaan mikäli uusia tuotannonhaaroja otetaan käytäntöön taloudellisista vaikutteista, sikäli ikäänkuin laajenevat markkinat hetkellisesti, taasen uudelleen täyttyen tavaramääristä. Näin on uusien kaivantojen, öljykaivojen, autotehtaiden rautateitten, laivalinjojen, kanavien y.m. tuotanto- ja liikennemahdollisuuksien päästyä alkuun taloudellisen kehityksen pakoituksesta. Näiden tuloksena on osuusaloja, ja myöskin uusia markkina-alueita raaka-aineille, koneille j.n.e.

Kuitenkin yhä korkeamman tekniikan kehittämänä on tuotantokykyisyys lisääntynyt, joten ei uusienkaan tuotannonhaarojen lisäämä kysyntä — tuotanto ja kuljetusvälineille, tavaroille ja raaka-aineille, ei pysty avaamaan kylliksi laajoja markkinoita.

Jokaiseen maahan kehittyy suurtuotanto, missä luonnon rikkaudet antavat edellytyksen sen kehittämiseksi.

Myöskin Neuvosto-Venäjän monivuotinen saarto on suurena tekijänä Europan tuotannon katastroofimaiseen laskemiseen ja siitä johtuvaan kurjuuteen.

Materialismi määrääväinä.

Ei ole muuta kun materialistinen eli aineellinen maankamara; materialistinen väkivoima, jota käytämme aineellisten etujemme saavuttamiseksi; ja ajatuskykymme joka toimii aineellisten suhteitten vaikutuksesta.

Tämä edellyttää sitä, että kapitalistienkin ajatustavan määräävät objektiiviset (ulkonaiset) seikat.

Kapitalistit käsittävät luonnonrikkauksien olevan edellytyksenä suurtuotannon kehittämiseksi. He tietävät jokaisen viljavan seudun ja luonnostaan rikkaan maan avaavan mahdollisuuden käyttöarvojen valmistamiselle. Tuotannon- ja kuljetusvälineiden omistajina he tietävät mitenkä työ muuttaa luonnon rikkaudet kiliseväksi kullaksi. Näitä rikkauden alkulähteitä tavotellessaan he käyttävät raakaa väkivaltaa aina kun siihen tilaisuutta tarjoutuu. Heidän kullanhimoisissa ajatuksissaan risteilee rikkaiden seutujen ja niiden asujanten riisto. Jokaisen maan he haluavat liittää tuotantopiirinsä ja käyttää niiden rikkaudet raaka-aineina tehtaissa. Nämät taloudelliset seikat määräävät heidän poliittiset edesottamisensa.

Kansainvälisten saalistajien silmätikkuna on jo pitemmän aikaa ollut Neuvosto-Venäjä, jolle luonnon laboratoorio on valmistanut äärettömät rikkaudet, vaan jotka melkeinpä koskemattomina lepäävät maaemon kätköissä. Maaemo siellä ei ole ainoastaan rikas maan sisällä olevista aineista; kullasta, platinasta, öljystä, hiilestä, raudasta,

LIIKKEENHOITAJAN OSASTO

Rahaa Jouluksi Suomeen

ILMOITAMME ETTÄ Vapauden liike ei kihota ketään lähettämään rahaa Suomeen. Mutta jos sitä kerran lähetetään on sen edullisinta tehdä oman liikkeensä, Vapauden välityksellä.

Vapauden liikkeellä on nyt Rahavälitys

Suomeen uudelleen järjestettynä etupäässä silmälläpitäen kolmea seikkaa: **Varmuus — Nopeus — Korkea kurssi.** Suuret lähetykset tekevät mahdolliseksi korkean kurssin.

Kurssi $39.40 Canadan Dollar.

Sähkösanomalähetykset menevät nopeasti ja sekaannuksitta sentähden että ne nyt lähetetään suoraan Sudburysta Helsinkiin.

Vapauden välitysliikkeen vakavuutta todistaa m.m. se että lähetyksien summa tänä vuonna nousee jo syysk. 18 p. yli **$130,000.00**

Lähetyksiä ovat tehneet tuhannet henkilöt.

Jokainen lähetys on mennyt vastaanottajalle ja ainoastaan joku sähkösanoma ja pari muuta lähetystä on hiukan liian kauan viipynyt matkalla.

TAKAUKSENA Vapauden kymmenien tuhansien dollarien velaton omaisuus ja suuret luotettavat takaukset.

Lähetyskulut: Sähköteitse: $3.50 lähetykseltä. Kirjeteitse: 40c lähetyksistä alle $30.00, 50c lähetyksistä $30.00—$59.99 asti, 75c lähetyksistä $60.00—$99.99 ja $1.00 kaikilta $100.00 taikka sitä suuremmilta lähetyksiltä.

TORONTOSSA ottaa paikallisia rahavälityksiä vastaan S. G. Neil, 957 Broadview Ave., ja PORT ARTHURISSA Vapauden sivukonttori, 316 Bay Street.

KIRJEELLÄ TEHDYT LÄHETYKSET voi toimittaa siten että lähettää VAPAUDEN nimelle ostetun joko Posti- tai Expressi Money Orderin ja lähettää sen osotteella

VAPAUS Box 69, Sudbury, Ont.

Rahalainoja Vapaudelle

Viime aikoina ovat muutamat työläiset sekä lähettäneet että personallisesti tuoneet rahaa Vapauteen, säilytettäväksi heidän tilillään.

Tämä tapa lienee jossain määrin mukava niille, jotka rahaa tallettavat, etenkin jos ei tallettaja satu osaamaan englanninkieltä. Mutta toiselta puolen voivat tallettajat ottaa huomioonsa että rahojen sijottamisella Vapauden liikkeeseen ei niistä saa mitään korkoa. Pankit sensijaan maksavat ainakin jonkunverran korkoa, joten jo senkin puolesta kannattaa sijotukset tehdä pankkiin.

Tämän lisäksi on asia sellainen että Vapauden liike ei halua eikä tarvitse lainoja, ei edes korottomia talletuksia, eikä ole missään nimessä halukas niitä ottamaan. Tämän pyydämme erikoisesti alleviivata etenkin sentähden että Vapauden konttorin henkilökunta on, liikeen laajuuteen verraten, erikoisen pieni, eikä siis ole tilaisuudessa hoitamaan tällaisia asioita.

Mahdollisesti sitten kun joulukiireet ovat menneet ohitse ja liike taas normaalisessa tilassa voidaan Vapauden konttorissa olla tälläkin alalla apuna etenkin kieltätaitamattomille tovereille. Mutta nyt pyytää Vapauden konttori erikoisesti ettei kukaan toisi eikä lähettäisi rahaa Vapaudessa talletettavaksi, sillä siihen ei ole aikaa, eikä myöskään ole mitään tarvetta saada rahaa.

Rahavälityksiä ja pilettiliikettä sensijaan halutaan mahdollisimman laajassa mittakaavassa ja hoidetaan niitä suurella huolella ja nopeudella.

Toverillisesti
VAPAUDEN KONTTORI.

asbestosta j.n.e., vaan siellä on myöskin maailman laajimmat havupuu metsät ja viljavat mustan mullan sudut.

Eipä ihme, että näiden luonnon rikkauksin kimppuun pyrkivät kultamaniaa sairastavat kapitalistit «markkinamiehen» touhulla — tunnustamalla Neuvosto-Venäjän.

Heidän aivoissaan pyörii ajatus jättiläiskultaläjästä joka kokoutuisi Venäjän luonnon rikkauksien kehittämisessä yhteiskunnassa käytettävien hyödykkeiden eli tavaroiden tuottamisessa.

Se avaisi markkinat jonnekka tuotteensa työntäisivät.

Vaan Venäjällä, kuten muuallakin, täydytään pysyä taloudellisen kehityksen puitteissa, joten huikeitten markkinoitten tilaisuus taitaa jäädä tulevaisuuteen.

Seisovat tehtaat Europassa ilmaisevat entisen riistosaalin, kultaläjän vähentymistä, kun taasen valtioiden menot ovat lisääntyneet 300:lla prosentilla.

Amerikasta ostamansa raaka-aineet ja leipä nousee Europalle ajanmittaan kalliiksi syystä, että täällä ei vastaavassa määrässä tarvita europalaisia koneita y.m. sikäläisiä tuotteita.

Kaikki nämät taloudelliset vastoinkäymiset ovat määrääviä tekijöitä, joita eivät Europan mahtavimmatkaan maat saata sivuuttaa.

Venäläinen sananlasku: jyrkät mäet kesyttävät vikurimmankin hevosen, sopii tähän erinomaisesti.

Neuvosto-Venäjälläkin on omat «jyrkät mäkensä»: pitkällisen sodan rasittamana, vastavallankumouksellisten lahtarien hävittäessä tehtaita, rautateitä y.m. ja monivuotisen saarron alaisena on tuotanto rikkottujen koneiden tai muutoin pilaantuneiden koneiden- ja kuljetusvälineiden puutteessa ollut kehnoa.

Tämä pakoittaa Neuvosto-Venäjän ostamaan uusia tuotanto- ja kuljetusvälineitä sellaisista maista, jotka hyväksyvät vaihdoksi viljaa, öljyä y.m. tuotteita ja raaka-aineita.

Taloudellisten etuisuuksien tavoittelu on määräävänä tekijänä Neuvosto-Venäjän tunnustamisessa; taloudellinen pakkolaki taivuttaa Neuvosto-Venäjän kompromissiin teknillisesti etevämpien tuotantomaiden kanssa.

Tulevaisuus ratkaisee kehittyykö tästä kompromissista toinen Brest-Litowski — se riippuu Europan vallankumouksesta. — O. R.

Työrettelöt Ruotsin maataloudessa

Ruotsin maatyöväenliiton taholta tehtiin joku aika sitten ehdotuksia maatyöväen palkkojen korotuksiksi ja nämä ehdotukset ovat jo johtaneet siihen, että työläisten ja työnantajain järjestön edustajat kokoontuivat viime viikolla erikoisen välitysmiehen johdolla neuvottelemaan sopimuksen aikaansaamisesta. Työnantajain edustajat esiintuivät kuitenkin perin ylimielisinä ja heidän johtajansa selitti: «me emme ole katsoneet tarpeelliseksi esittää mitään muuta vastaehdotusta kuin nykyisen olotilan säilyttämisen, mikä tarjous samalla on ainoa ja lopullinen meidän puoleltamme.» Lisäksi selitti hän, että työnantajat tämän kautta ovat osoittaneet hyvää tahtoa valmistaa työväelleen parhaat mahdolliset palkkaolot nykyisten ahtaitten aikojen vallitessa.

Työntekijäin edustajat eivät kuitenkaan voineet alistua näin diktatoorisiin neuvotteluehtoihin, vaan vaativat todellisten neuvottelujen alkamista työehdokysymyksessä. Kun työnantajain edustajat tästä jyrkästi kieltäytyivät, ei välitysmies voinut muuta kuin selittää neuvottelut toistaiseksi rauenneiksi.

Ruotsin maatyöväenliiton toimikunta ja sen neuvottelevat jäsenet käsittelivät heti tilannetta ja päättivät m. m. heti lähettää piiri- ja paikallisjärjestöille kiertokirjeen, jossa kehoitetaan jäseniä kaikkialla, missä he ovat kyllin voimakkaita ja työskentelevät järjestön jäsenien palkkalaisina tai muilla työnantajilla, jotka kieltäytyvät maksamasta pyydettyjä palkkoja, kieltäytymään uusimasta 24 p:nä lokakuuta päättyviä työsopimuksia, sityisesti tai järjestönä luopuneet kunnes työnantajat ovat joko yknyt esittämästään kannasta ja tehneet sopimuksesta vaaditun sovinnon. Samalla kehoitetaan kaikkia osastoja heti käsittelemään kysymystä jarrutuksen käytäntöönotosta kaikkien työnantajajärjestöjen jäsenten työmailla, kunnes tämä järjestö on peruuttanut uhkavaatimuksensa ja hyväksynyt siedettävät palkkaehdot.

Maatyöläisten liiton puolelta on myöhemmin ilmoitettu, että jarrutusta toteutetaan siten, ettei viattomia kotieläimiä jätetä hoidotta eikä vahingoiteta.

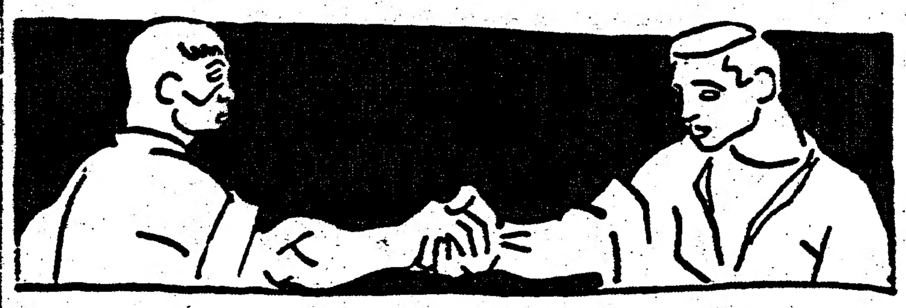

Teollisuusunionismi

Canadan ammattiliiton kongressi

Kirj. T. Buck.

Ammattiliiton neljäskymmenes konvensioni ei ole tätä kirjottaessa vielä loppunut, joten on vielä liian aikaista kirjottaa täydellistä raporttia sen päätöksistä. Mutta jo nytkin voi varmuudella sanoa että ei mikään muu kuin maanjäristys voi muuttaa asiankulkua sellaiseksi että mikään edistysmielinen ponsilauselma tulisi siellä hyväksytyksi ja edelleen että kapitalismi voi olla varma ammattiliiton kannatuksesta vähintäinkin yhden vuoden ajan.

Konventsionin pieni osanotto on todisteena jäsenistön ja sen luoton vähenemisestä. On todellakin traagillista että tämänluontoiseen konventsioniin, ihan Canadan teollisuuslaitosten sydämessä johon ainakin puolet liiton yhteydessä olevista osastoista voisivat helposti lähettää edustajan, ainoastaan kaksisataa edustajaa on ottamassa osaa. Jopa itse vanhoillinen Tom Moorekin oli pakoitettu surkuttelemaan osanoton pienuutta ja työläisten välinpitämättömyyttä.

Ensimäisestä istunnosta otti suurimman ajan paikallisen porvariston tervehdyspuheet, m.m. kauppakamarin presidentti piti tervehdyspuheen Kaikkein kirotuinta tässä suhtessa oli se, kun Moore ja Draper kieltäytyivät millään ehdolla antamasta tilaisuutta puheen pitoon kaupungin kahdeksaa uniota edustavalle työttömäinlähetystölle, vaikkakin virkakunta nöyrinä kuunteli pormestarin poliisipäällikön ja kauppakamarin presidentin puheita. Vieläpä he kieltäytyivät esittämästä työttömäin asiaa konventsioniin kokoontuneille edustajille.

Periaatteellisten kysymysten kiertäminen

Edistysmieliset alustukset nytkin kuten ennenkin syrjäytettiin. Ainoastaan se alustus, jossa kehoitettiin kutsumaan koolle koko maailmaa käsittävä yhtenäisyyskongressi, tuli konventsioonissa esille,vaan taantumukselliset onnistuivat senkin kumoamaan. Väittely ammattiunioiden (amalgamation) ja Canadan taloudellisen liikkeen itsenäisyydestä (autonomy) oli sangen hyvä ja kesti se noin kolme tuntia. Virkakoneisto,peläten amalgamationväittelyn seurauksia, piti niin tarkoin varansa että lopetti keskustelun siitä niin pian kun siihen tuli ensimäinen sopiva tilaisuus, perustamatta sopivaisuuskäsitteistä, kansanvallasta tai mistään muustakaan.

Mary McNab sai Naisten Vaatetyöntekijäin Union virkailijoilta hymyilyä osakseen sentähden, kun hän julisti «että ammattiunioliikkeen on jo aika eristää kommunistit riveistään, samaten kun tiede on eristänyt isonrokon basillit.» Union palveluksessa olleena henkilönä Mary nähtävästi tarvitsee hyvin vähän aikaa tullakseen ammattiliiton vilpittömäksi edustajaksi; kun vielä otamme huomioon sen että hän oli edustajavaltakirjansa saanut ylhäisemmiltä virkailijoilta niin voimme sanoa että hänen tekonsa oli hyvin rohkea. Se johtaa monen ajattelemaan että mikähän lienee olla hänen palkkionsa.

Työläisnaisten liittoa ei otettu huomioon

Toronton ammattineuvoston alustus, jossa vaadittiin Canadan työläisnaisten liiton tunnustamista, joutui kulkemaan samaa tietä kun kaikki toisetkin edistysmielisten alustukset, huolimatta kaikkein valistuneimpien ainesten sille antamasta kannatuksesta.

Taantumus vallalla

Oli todella hauskaa nähdä kuinka useat kääpiöt koettivat todistaa kykeneväisyyttään ammattiliiton lihapatain ääreen. Liiton jäsenmäärän ja samalla kertaa hyvinvoinnin sekä vaikutusvallan väheneminen teki tappelun virkapaikoista hyvin teräväksi. He olivat sangen kärkkäitä käyttämään kaikkia kokoussääntöjen kaavamaisuuksia pysyäkseen edelleenkin satulassa.

Brownlie, Britannian ammattiliiton veljesedustaja, ei arkaillut seurata Hodgesin viime vuonna antamaa esimerkkiä ja niinpä hän käyttikin kaikkia halpamaisia keinoja ja tilaisuuksia ivatakseen punasia, sillä hän oli viime vuoden esimerkin perusteella varma siitä että punaset vähälukuisuutensa tähden eivät hänelle mitään mahda.

Yrittivät pimittää Venäjältä lähetetyt tervehdyssanat

Taantumukselliset jäivät voitolle, mutta heidän voittonsa ei pettänyt ketään eipä edes heitä itseäänkään. Tässä konventsionissa tuli edistyksen ja taantumuksen välinen raja selvemmin vedetyksi kun yhdessäkään edellisessä konventsionissa. Moskovan vaiko taantumuksen kannattaminen oli useammin väittelyn alaisena kun konventsionin varsinaiset juoksevat asiat. Toimeenpanevan komitean pelkuruus tuli selvästi esille siinä kun se koetti keinolla millä hyvään salata, Venäjän Venäjän ammattiunioienneuvoston puheenjohtajan Tomskin konventsionille lähettämän tervehdyssanoman Kun toimeenp. komitealta tiedusteltiin tästä tervehdyssanomasta niin Moore ja Draper vakuuttivat ei tietävänsä mitään sellaisesta sähkösanomasta. Mutta paikallisen komitean jäsenten tiedotuksen painostamana tuli selville että sähkösanoma oli annettu Jack Fosterille. Vihdoinkin sitten löydettiin seuraavan sisältöinen sähkösanoma, joka luettiin vastahakoisesti: «Tervehdyksemme Canadan ammattiliiton neljännellekymmenelle konventsionille. Taistelkaa vääjäämättömästi taantumusta ja riistoa vastaan ja maailman työläisten vapauttamisen puolesta. Eläköön kansainvälisen ammattiunionismin yhtenäisyys Tomski V. A. P.»

Vielä eräs merkki virkakoneiston tuntemasta epävarmuudesta asemansa säilyttämiseen nähden oli se että he kiinnittivät itseensä Jimmie Simpsonin. Nyt ei kukaan kyllä usko että Jimmy Simpsonille annettiin apulaissihteerin toimi konventsioni viikoksi sekä asetettiin varapresidentin ehdokkaaksi sentähden että hän olisi kummankaan Draperin tai Mooren ystäviä; ei, ei mitään sellaista. Sen tarkoituksena oli yksinkertaisesti saada vastapuolueen voimat hajotettua.

Kaikki huomioon otettuna joskin konventsioni oli pieni, oli se kuitenkin eräissä suhteissa tärkeä. Lampaat ovat yhä selvemmin vuohista erotettuna. Esille tulleen alustuksen avulla saivat punaset pakotetuksi ammattiliiton myöntämään avustusta 18 piirin hiilenkaivajille ja konventsionin edustajat keräsivät keskuudestaan samaa tarkotusta varten 208 dollaria. Edistysmielisinä pidetyt henkilöt pakotettiin esiintymään oikeassa karvassaan ja ne suuret kysymykset, joihin maailman työväenliike on kiintynyt, tulivat ensimäisen kerran esille ammattiliiton konventsionissa siten että niistä keskusteltaessa edustajisto jakaantui selvästi kannattamaan joko edistyksellistä tai taantumuksellista suuntaa. Canadalaisessa työväenliikkeessä on siis selvästi huomattavat rajat edistysmielisten ja taantumuksellisten välisessä taistelussa.

Toronton uutisia

" Naisen narrit", operetti yhdessä näytöksessä esitetään haalillamme ensi kuun 4 päivän iltana. Mainittu operetti on noin 40 minuuttia kestävä nauruhermoja kutkuttava tekele ja on sitä esitetty vain aniharvoissa paikoissa Amerikan mantereella syystä, että pienuudestaan huolimatta on se erittäin vaikea esittää. Kappaleessa on lukematon määrä yksin, kaksin ja kolmin lauluja ja kaikki pianon säestyksellä.

Samana iltana tulee myöskin olemaan puolisen tusinaa numeroa muuta ohjelmaa, kuten runo, lyhyt puhe, viulusoolo ja "Vocal solo with Violin aliligato". Viimeksi mainittu numero on myöskin uutuus.

Lopuksi on tanssia riittävästi.

Lokakuun 11 p. on haalillamme musikaalinen illatsu, jonka järjestää orkesteri ja lauluseura. Tästä enemmän tuonnempana.

Port Arthurin uutisia

Miehiä vähennetty. C. P. R. rautatieyhtiö on vähentänyt miehiä vaunujen korjauksesta, jota juuri olisi luullut olevan, sillä viljankuljetus on juuri alkamassa, jonka pitäisi antaa lisää työtä rautateilläkin ja sen kautta myös vaunujen korjauspajoihin. Mutta toisin näyttää. Yhtiön puolesta on kyllä ilmoitettu että miehet tullaan takaisin ottamaan mahdollisesti ensikuun aikana. Samanlaisia tietoja näkyy tulevan muualtakin, että taas näyttää siltä että ensi talven aikana pannaan työläisten elämä lujalle, on lujennettava nälkävyötä vain lisää kesäisen huononajan päälle. Jokainen kesän aikana ajatteli että taas talven aikana mahdollisesti voi saada jonkun dollarin, jolla voi viedä elämäänsä eteenpäin, mutta kaikista merkeistä päättäen näkyy siinä tulleen suuri erehdys. Metsätyötkin ovat koko kehnolla pohjalla etenkin palkkoihin nähden, sillä palkat ovat etenkin paperipuun katkasussa enempi kuin puolta pienemmät mitä olivat tässä muutama vuosi sitten. Kuitenkin ovat kaikki työläisten elämiskustannukset yhtä korkeat, joten on pakko puristaa nälkävyö entistään kireämmälle.

Uuden linnan rakennus, josta jo monta kertaa on puhuttu, on nyt ilmoitettu olevan niin pitkälle, että se on annettu urakalle ja on se määrä rakentaa ensi talven aikana, etenkin kaikki kivityöt joita tullaan tekemään. Suurin osa kivistä tullaan ottamaan Port Arthurin ympäristöstä, osa mahdollisesti otetaan saaristoista ja vedetään kaupunkiin silloin kun on järvi jäässä. Saa nyt nähdä tuleeko siitä mitään tai onko tämäkin vain samanlaista kuin tähänkin asti olleet uutiset.

Uusi leipuriyhtiö perustettu tai kaksi entistä yhtyneet yhteen ja muodostaneet uuden yhtiön. «Co-op. Bakery Ltd." ja A. L. Richardson ilmoittavat olevansa ne yhtiöt, jotka ovat yhdistyneet ja liikenimi tästä lähtein on "Co-op.-Richardson Ltd.» Yhtiö lupaa tehdä tästä lähtien 26,000 leipää päivässä ja sen lisäksi suuren joukon pikkuleivoksia, joita aina liikkeessä tehdään.

Ryöväyksestä, josta viime lehdessä kerrottiin on vangittu kaksi miestä Williamin puolella ja luullaan heidän olevan samoja henkilöitä, jotka tekivät ryöstön McDonaldin ruokatavarakaupassa 13 päivän illalla. Pojat tullaan vasta tutkimaan ensi viikolla sitten kun Mr. McDonald voi olla itse tuntemassa miehiä, sillä hänen terveytensä luullaan jo siksi olevan sellaisessa kunnossa, että voi olla saapuvilla kuulustelussa.

Metsään aikoville huomioon otettava, että ostatte Vapauden tilauskortin ennenkuin lähdette metsään ja sitten voitte siellä sen täyttää sekä lähettää menemään konttoriin ja lehti alkaa tulemaan osoitteellanne, minkä korttiin olette kirjottaneet. Mitään rahanlähetys vaikeuksia kämpältä silloin ei enään ole kun olette sellaisen kortin ostaneet. Korttia saa kaikilta osaston asiamiehiltä ja myös kirjakaupasta, käyttäkää siis niitä hyväksenne.

C. N. R. viljasäiliö B:lle tullaan rakentamaan uusi laituri. Se tulee olemaan 140 jalkaa pitkä ja rakennetaan se 10 jalkaa leveälle sementtiperustalle. Urakkasumma on 50,000 dollaria.

Port Arthurin ja Fort Williamin 23 apteekista on 17 saanut luvan pitää hallussaan alkohooliaineita lääkkeiden valmistusta varten. Kaksi Port Arthurin ja Kolme Williamin apteekeista eviät saaneet lupaa pitää hallussaan mainittua ainetta ja samalla on annettu ymmärtää että niillä joilla ei ole lupakirjaa ei ole oikeutta pitää alkohooliaineita varastossaan.

Vielä viimeinen huomautus niille, jotka ei viime kerralla nähneet Kapakkalaulajatarta. Sen näkee perjantai-iltana osaston talolla sillä yleisön pyynnöstä on päätetty esittää toinen ja samalla viimeinen kerta, sillä sitten lähetetään kaps le takaisin. Sama kappale esitetään lauantai-iltana Nipigossa osaston näyttelijäin toimesta ja siksi pitää sen esittää täällä perjantai-iltana, että esittäjät pääsevät lauantaina Nipigoon. Kaikki siis silloin haalille. Sisäänpääsykin kun on vain tällä kertaa 35 senttiä.

Vancouverin uutisia

Syyskuun 10 päivänä pidetyssä osaston työkokouksessa liittyi osastoon uusia jäseniä seuraavasti: W. Järvi, John Järvi, Fred Mäkinen, Elina Mäkinen, Kalle Öystilä, Mimmi Öystilä ja Heikki Vähäkangas sekä Nuorten Kommunistien Liitosta Lyydia Salo. Yllämainitut hyväksyttiin tervetulleina puolueen sääntöjen perusteella.

Nuorten Kommunistien liiton täkäläisen osaston taholta ilmotettiin että se on lopettanut toimintansa siksi kun jäsenmäärä oli kutistunut liian pieneksi. Ja kun Liiton osasto on toiminut puolueosaston valvonnan alaisena, niin valitsi kokous tilintarkastajat tarkastamaan nuoriso-osaston tilejä, jotta tarkastuksen jälkeen nähdään josko sen virkailijoille voidaan antaa tilivapaus. Aikaisemmin on jo osaston taholta tehty päätös että nuoriso-osaston jäsenet voivat kuulua osastoon jäsenenä suorittamalla samat jäsenmaksut kuin nuoriso-osastollekin.

Perheiltamat syyskuun 14 päivänä onnistuivat hyvin. Ohjelma oli arvokasta ja huvitoimikunta oli pitänyt ravinnon puolesta huolen, joten sekä sielu että ruumis tulivat ravituksi.

Voimisteluseura Tarmo päätti syyskuun 14 päivänä luovuttaa varoistaan 15 dollaria liitettäväksi protestikokouksessa kerätyn summan lisäksi Suomen toverien avustamiseksi.

Myöskin päätti voimisteluseura alkaa toimintansa uudelleen nyt muutaman viikon loman jälkeen. Siis kaikki voimistelua harrastavat mukaan. — S. H.

Eri paikkakunnilta

WEBSTERS CORNERS, B .C.

Kesä on ollut kovin kuiva. Kaivotkin ovat käyneet niin kuiviksi kun ruutikellari, joten kylän asukkaista monikin joutuvat hankkimaan vetensä pitkän matkan päästä. Ruoho myöskin on kuivuuden tähden niin kuollutta että harvoin näkee talvellakaan maankamaran tällä paikkakunnalla niin elottomana. Muulle kasvullisuudelle ei kuivuus ole tehnyt suurtakaan tuhoa. Tuo veden hankinta on vaan suuri lisätyö jo entuudeltaankin suuren työn päälle kyläläisille.

Sunnuntaikoulu on taasen alkanut toimintansa. Jokseenkin kaikki kylämme lapset olivat avaustilaisuudessa saapuvilla. Alku on hyvä, toivomme sille samallaista jatkoa.

Miesten lukurengas ei ole oikein normaalissa. En tiedä olisiko sitä vähän hierottava tai muutenko vain kouristeltava. Sen kokoukset pidetään joka keskiviikkoilta kello 7.30. Miesten tulisi oikeastaan vähän hävetä sillä lasten ja naisten toiminta on hyvässä kunnossa. Naiset kokoontuvat aina suurella joukolla ja lähettävät säännöllisesti kerran kuukaudessa kirjotuksen omalle äänenkannattajalleen.

Protestikokous valkoisten hallitusta vastaan onnistui hyvin näin pieneen paikkaan verraten. Tuloja oli 55 dollaria.

SINKER, ONT.
Blais Camp, C. P. R.

Työmaaselkkaus. Tämän kämpän työläiset tulivat sellaisia olosuhteita vastaan, joita he kenties eivät luulleet metsätyöläisten tulevan koskaan kokemaan. Heidän ruokalistaltaan otettiin tykkänään **sokeri pois.** Myöskään ei saanut tulta tehdä kämpän tulisijaan sentähden, että kämpänhoitajalla ei ole sellaiseen — aikaa.

Kun työläiset eivät tyytyneet moiseen menettelyyn, vaan vaativat allekirjoittaneen puhumaan asiasta kämpän herroille, niin tästäkös herrat ottivat niin nokkaansa että muitta mutkitta antoivat miesten lähetille matkapassin. Mutta työläiset tai "roskajoukko", kuten kämpän herrat suvaitsivat kutsua kelpo työläisiä, päättivät seurata heidän edustajaansa ja jättivät työmaan herrain haltuun, joten tästä syntyi työmaaselkkaus.

Tämä työmaaselkkaus syntyi juuri sentähden että työläiset eivät saaneet isännistöä toteuttamaan sitä, mitä he kokouksessaan olivat päättäneet vaatia, joten he yksimielisesti läksivät pois kämpältä vastaten täten isännistön jyrkkään kieltäytymiseen tunnustamasta mitään komiteaa eikä työläisten „roskajoukon vaatimuksia.

Hyvä on. Mutta te luurankotehtaan omistajat, te katalat työläisorjien nylkijät, teille on työläisten tuomio kirjotettu. Se tullaan panemaan käytäntöön siksi että juuri te olette siihen syypäät että monta työläisperhettä vartoo leipää perheen isältä turhaan. Te olette juuri vapauden sortajia ja lakien rikkojia eikä me niin sanottu "roskajoukko", joksi te suvaitsette kutsua yksimielistä toverijoukkoa.

Toverit, te jotka niin yksimielisinä pysyitte päätöksessänne, teitä kunnioittaa kaikki järjestyneet työläiset sentähden että teillä oli tahdon lujuutta ja voimaa seurata omia päätöksiänne. Te olette mallikelpoisia toisillekin kämppätyöläisille

Työpaikkain etsijäin kehotetaan ottamaan edelläoleva huomioonsa ja suhtautumaan tähän työselkkaukseen siten kuin järjestyneiden työläisten tulee.

Työläistervehdys kaikille tovereille. Teidän oma tulkki

— Hampputakki.

Edelläkerrottukin on taasen ironinen todistus siitä, kuinka metsätyöläisten elintaso tahdotaan painaa kiinalaisen kulin tasoon. Kieltäydytään antamasta aivan välttämättömiä elintarpeita sekä tähän vuodenaikaan jo aivan ehdottomasti välttämätön tulen pitäminen kämpässä. Kuinka kauan sietävät Ontarion metsätyöläiset moista kohtelua? Alistuvatko he ilman järjestettyä vastarintaa ottamaan vastaan elinkustannustensa alespolkemisen? On totta että työläiset tässä tapauksessa nousivat kapinaan, jättämällä työmaan herrain haltuun. Sekin on jo todisteena siitä, että työläisissä on vielä taistelutarmoa ja kuntoa jälellä. Mutta me olemme jo niin monta kertaa menneisyydessä nähneet sen, että tällaiset tilapäiskapinat eivät loppujen lopuksi ole heidän asemaansa parantanut, joskaan ei huonontanutkaan.

Metsätyöläisten olosuhteet ovat koko tässä maakunnassa kutakuinkin samalla asteella kun yllämainitulla kämpälläkin. Ne ovat alapuolella kaiken kohtuullisen elämän tason. Sama pitää paikkansa koko Canadaan nähden. Antakoot tällaiset kapinapyrähdykset vauhtia koko maata käsittävälle järjestäytymiselle. Sillä ainoastaan lujan ja laajan järjestön avulla voidaan moisia olosuhteita korjata siten, että työläiset niistä lopullisesti hyötyvät. — Toim.

Kaikkien Heikkojen, Hermostuneiden ja Sairaaloisten Ihmisten, Tulisi Lukea Tämä

Tuhannet sairaat, väsyneet, hermostuneet sekä kärsivät henkilöt kautta koko maailman ovat näyttäneet toteen ettei ole olemassa mitään sellaista lääkettä, mikä parantaa ja huojentaa kipuja niin pian kuin Nuga-Tone.

Kun tunnette itsenne kurjaksi eikä teillä ole halua syödä eikä nukkua, kun olette väsynyt ja hermostonne on epäkunnossa aamuisin, kun vatsanne on kipeä ja kielenne tahmainen sekä suunne maistaa pahalle, niin silloin teidän tulee käyttää Nuga-Tonea. Tulette hämmästymään huomatessanne kuinka pian te alatte tuntea itsenne paremmaksi, saavanne terveytenne takaisin sekä huomaatte elämän elämisen arvoiseksi. Nuga-Tone saa aikaan ihmeitä kaikissa tällaisissa tapauksissa. Miksi? Syystä että se on tieteenmukainen veren ja hermojen kasvattaja. On kerrassaan ihmeellistä kuinka pian se palauttaa voiman ja tarmon väsyneisiin hermoihin sekä lihaksiin. Se kasvattaa rikasta, punaista verta, saattaa hermot lujiksi ja vakaviksi sekä lisää mitä ihmeellisimmällä tavalla henkilön kestävyyttä.

Nuga-Tonea myydään sillä ehdottomalla ymmärryksellä että, jollette käytettyänne sitä muutamia päiviä ohjeiden mukaan ole täysin tyytyväinen sen aikaansaamiin tuloksiin, te voitte palauttaa jäännöksen lääkkeestä paikkaan, mistä sen ostitte, ja teille palautetaan rahanne mielihyvällä takaisin. Jollette voi hyvin, niin teidän täytyy oman itsennekin vuoksi kokeilla Nuga-Tonella, sillä siinä te ette voi mitenkään hävitä.

Knikki rohdoskauppiaat suosittelevat, takaavat sekä myyvät tätä lääkettä.

UUDISTAKAA TILAUKSENNE!

Pyssyjä ja Ammukkeita

Metsästyskausi on pian käsillä. Ja me olemme tilaisuudessa myymään melkeinpä mitä tekoa tahansa pyssyjä, olkootpa ne brittiläisiä, amerikalaisia, belgialaisia tai saksalaisia tuotteita. Hintamme myöskin ovat yhtä alhaiset taikka alhaisemmat kuin kenenkään toisen Canadassa. Tavaran arvo on oikea. Me takaamme sen. — Vertailkaa meidän hintoja toisten hintoihin.

Winchesterejä

Malli 02, kerta laukeava, 22, alesvedettävä, bolt toiminnalla, Hinta	$ 8.75
Malli 1894 Carbine 20 t. seitsemänkertaa laukeava 30-3001 32 special hylsyillä. Hinta	39.50
Malli 1894, 9 kertaa laukeava 26 t. repeater 30-30 tahi 32 Hinta	42.50
Malli 1892, 14 kertaa laukeava, repeater 44 Winchester hylsyillä. Hinta	38.60
Malli 1895, 303, British hylsyillä, 5 kertaa laukeava. Hinta	61.25

Mausereja

8 M.M. Kaikin puolin erikoinen hyvä urheilu- ja metsästyspyssy, erikoisuuksilla joita ei kaikissa pyssyissä ole. Hinta	49.00

Savageja

Malli 1899, yksijatkoinen tukki, 26 t. piippu, 30-30 tai 303-300. Hinta	45.00
Malli 1899, alesvedettävä, 26 t. piippu, 30-30 tai 303, Hinta	52.30
Malli 1899, yksijatkoinen tukki, 22 t. piippu, 30-30 tai 303. Hinta	42.50

Stevensin Raifeleita

Little Scout, 22, kerran laukeava, 18 t. piippu. Hinta	6.20
Marksman 22-25 tai 32, 20 t. pyöreä piippu, paino 4 lb., Hinta	10.00
Favorite 22-25 tai 32, 24 t. piippu, paino 4½ lb. Hinta	11.50

SPECIAL.

Tämä 22 on erikoisen arvokas, kovanpuun pistooli kupilla, 22 t. piippu. Me olemme tämän pyssyn tilanneet Saksasta, jonka tähden olemme tilaisuudessa niitä myymään näin halvalla. Hinta	5.00

Haulikoita

12—16—20 tai 410 guage yksipiippuisia, alesvedettäviä, 30 t. piipulla, luja tukki, ulosheittäjällä tai ilman sitä. Hinta	11.95
12 tai 16 guage, kaksipiippuisia, alesvedettäviä, lujia haulikoita. Hinta	22.50
12 guage, hanaton haulikko Greener varmuuslukolla, erikoisen sievä haulikko. Hinta	35.00
Winchester mallinen 1912 hanaton, alesvedettävä jatkuvasti ampuva haulikko, nikkeliteräs piipulla, 6 kertaa laukeava. Hinta	62.50

Mauser haulikoita

16 guage bolt toiminnalla, kahdesti laukeava haulikko, erikoisen halvalla hinnalla. Tämä on hieno lintupyssy. Hinta ainoastaan	14.25

Haulikon hylsyjä.

Crown 12 tai 16 guage, laatikko	.90
Canuck savuton 12 tai 16, laatikko	1.00
Falcon savuton 12 tai 16, laatikko	1.20
Imperial kauas kantava 12 guage	1.65
U. S. Ajax kauas kantava 12 guage	1.65
U. S. Climax savuton 12 guage	1.40
Nitro Club 12 tai 16 guage	1.40

Postitilaukset täytetään samana päivänä kun saapuvat

Me maksamme lähetyskulut jos lähetyksen arvo on $5.00 tai enemmän

Tallettakaa tämä lista tulevaa tarvettanne varten.

Dominion Ammukkeita

22 Short Lesmok, laatikko	$ .25
22 Short savuton laatikko	.30
22 Long Lesmok laatikko	.35
22 Long savuton laatikko	.40
25 Stevens Short laatikko	.60
25 Stevens Long, laatikko	.65
32 Stevens Short, laatikko	.55
32 Stevens Long, laatikko	.65
25-20 Musta, laatikko	1.55
25-20 Savuton, laatikko	1.90
32 S &W Musta, laatikko	1.00
32-20 Musta, laatikko	1.50
Savuton, laatikko	1.85
38-40 Musta, laatikko	1.70
Savuton, laatikko	2.15
44-40 Musta, laatikko	1.70
Savuton, laatikko	2.15
30-30 Savuton, laatikko	1.35
32 Special, Savuton, laat.	1.35
303 Sav., Savuton, laat.	1.35
25-35 Savuton, laat.	1.35
38-55 Savuton, laat.	1.40
43 Mauser, musta, laat.	1.40
30 Rem. Rimless laat.	1.40
32 Rem. Rimless, laat.	1.40
250-3000 Savage, laat.	1.50
57 Snider, laatikko	.90
44-40 Musta, laatikko	2.15
Smokless, laat.	2.15
Short, laat.	1.60
IxL Short, laat.	1.25
410 Short, laat.	.95

Winchester tai U. M. C.

22 Short Lesmok, laat.	$ .30
22 Savuton, laat.	.35
22 Long musta, laat.	.40
22 Long Savuton, laat.	.45
22 Rem. Automatic	.70
22 Savage, voimakas, laatikko	1.75
25-35 Wnchester, laat.	1.55
250-3000 Savage, laat.	1.95
7 M.M. Mauser, laat.	2.30
8 M.M. Mauser, laat.	2.30
9 M.M. Mauser, laat.	2.60
30 Springfield, laat.	2.55
303 British, laat.	2.05
30-30 Winchester, laat.	1.75
32 Winchester Special, laat.	1.75
303 Savage, laat.	1.75
38-55 Winchester laat.	1.85
38-55 Musta, laat.	1.55
401 Winchester Auto Loading, laat.	1.85
30 Army, laat.	2.20
30-40 Krag, laat.	2.30
40-60 Musta	1.90
45-60 Musta, laat.	1.85
44-40 Musta, laat.	2.05
44-40 Smokles, laat.	2.55
44Game Getter Short Musta, laat.	1.75
44 Game Getter Smokles, laat.	2.20
410 paperisia haulikon hylsyjä, laat.	1.10
410 Paperisia haulikon hylsyjä, laat.	1.35
351 Winchester Auto Loading, laat.	3.70
33 Winchester Laat.	2.30
32 S. & Weston, laat.	1.25

Meillä on myöskin paljon eri kokoisia ja eri hintaisia pyssyjä ja ammukkeita, joita ei ole tässä lueteltu. Siksipä ilmoittakaa meille mitä haluatte ja me kykenemme omasta varastostamme antamaan melkein mitä tahansa te tarvitsette.

Cochrane Hardware Ltd.

Uuden Ontarion monipuolisin rautakauppa. SUDBURY, Ont. W. Kallio, suomal. myyjä.

Tarkastakaa meidän pyssyjen sekä ammukkeiden hintoja. Säilyttäkää tämä lista tulevaa tarvetta varten.

Englannin hävitetyt alueet

On usein toistettu sanoja, että jo vuosikausia tyhjinä seisoneet teollisuuslaitokset ovat Englannin hävitettyjä alueita ja että työttömyysavustukset, joita Englannin valtio, kunnat ja talous ovat pakotetut uhraamaan työttömäin armeijain ylläpitoon, ovat brittiläisen valtakunnan korvaussuorituksia. Kun ranskalaiset ovat iänikuisessa korvausmaksutaistelussa vedonneet Pohjois-Ranskan raunioihin, niin on englantilaisten vaatimusten perusteena ollut miljoonainen työttömäin armeija, jolla perusteellaan he tahtoivat osoittaa, miten suuresti hekin ovat sodan ja rauhan aikana kärsineet. Sensijaan että nämä esitykset ovat nyt jo kaikille tunnettuja, on vain harvoilla selvä käsitys siitä, missä merkityksessä ja missä määrin tämä englantilaisten perustelu on tosi.

Sodanjälkeisten korkeakonjunktuurien päätettyä, siis v:n 1921 tammikuun alusta lähtien, on työttömäin keskimäärä ollut 1,400,000. Usein kohosi tämä luku kahteen miljoonaankin, mutta koskaan ei se laskenut pienemmäksi. Jos oletetaan, että säännöllisesti työskentelevä työläinen tekee vuodessa 275 työpäivää, niin merkitsee se 495 miljoonaa menetettyä työpäivää. Työttömäin lisäksi tulee vielä 636,000 lyhennettyä työpäivää tekevää työläistä. Jos oletetaan, että he «huilasivat» vain kolmannen osan työajasta, merkitsee se 58 miljoonan työpäivän menetystä. Vuonna 1922 menettivät kokonaan työttömät vastaavasti 431 miljoonaa työpäivää ja osittain työssäolevat 14,352,000 työpäivää. Näinä kahtena vuotena on brittiläinen talous siis tullut 998,352,000 eli melkein puolta miljardia työpäivää köyhemmäksi. Muistettakoon vain, miten innokkaasti kapitalistiset lehdet ovat vastustaneet kaikkia työpäivän lyhentämisvaatimuksia vetoamalla sen aiheuttamiin kansantaloudellisiin tappioihin, miten ne lakkoliikkeen puhjettua ovat huutaneet lakkoutuneille menetetyistä työtunneista, mutta millaisella välinpitämättömyydellä ne suhtautuvat miljardin työpäivän menettämiseen!

Vaikka työttömät eivät luonnollisesti tuotakaan mitään, täytyy heidän kuitenkin, kun he eivät voi elää omalla työllään, saada jostakin varoja nälänhädän uhkaaman elämänsä ylläpitämiseksi. Englannissa huolehtivat työttömistä osaksi valtio, osaksi kunnat ja lopuksi ammattiyhdistykset. Valtion työttömäin huoltolaitos käyttää avustustarkoituksiin suunnattomia summia. Valtion avustusta saa miespuolinen työtön 20 shillinkiä viikossa ja nainen 16 shillinkiä, jollei hän ole naimisissa. Jos mies on perheellinen, niin hän saa 15 shillinkiä, vaimo 12 shillinkiä ja lapset 1—5 shillinkiä. Nämä surkuteltavat avustukset ovat nielleet seuraavat summat:

1920	2,120,000	puntaa
1921	58,500,000	„
1922	47,000,000	„

Viimeisten kahden vuoden aikana yli 105 miljoonaa puntaa ja siis viikossa miljoona puntaa!

Valtion vakuutuksen ulkopuolella olevat ja veroista vapautetut työttömät joutuvat kuntien köyhäinhoidon avustuksen varaan. Entinen työministeri MacNamara arvioi summan jonka huolto- ja köyhäinneuvostot ovat viimeisten kahden vuoden aikana käyttäneet työttömäin avustamiseen, pyörein luvuin 100 miljoonaksi punnaksi. Ammatilliset järjestöt ovat samana aikana uhranneet 15 miljoonaan puntaa, niin että työttömät ovat näistä kolmesta lähteestä saaneet 220 milj. puntaa. Tällä summalla olisi Englannissa pystytetty 500,000 täydellisesti sisustettua työläisasuntoa, ja vuonna 1914 tekivät kaikki Suur-Britannian menot, sotaväki ja laivasto mukaanluettuna, vain kaksi kertaa niin paljon!

Miten peitetään nämä suunnattoman suuret summat? Valtion avustukset näiltä kahdelta vuodelta tekevät 102 miljoonaa puntaa. Siitä maksoivat työläiset 24 miljoonaa, työnantajat 29 milj. ja valtio 18 miljoonaa. Jälellä olevat rahat saatiin osaksi siten, että käytettiin aikaisemmin koottuja vararahastoja, osaksi taas ottamalla 15 miljoonan punnan laina. Mutta on selvää, että näistäkin summista työläisten itse on peitettävä suuri osa osaksi heidän aikaisempien avustussummien kautta; osaksi niiden verojen kautta, joilla nämä velat suoritetaan. Vielä suuremmaksi rasitukseksi tulevat työläisille kuntain kautta saadut avustukset. Jokaisen kunnan on näet pidettävä huolta omista työläisistään ja samoin eri piirien suurissa kaupungeissa. Mutta onhan kaikkein köyhimmissä kaupunginosissa, joissa kunnallisverot avustusten johdosta ovat tavattoman suuret. Kun ne esimerkiksi yliopistokaupungissa Oxfordissa tekivät vain 15 pros., nousivat ne Sheffieldissä 164 prosenttiin, joten voidaan olettaa, että huoltolaitosten työttömyysavustukset joutuvat suurimmaksi osaksi proletaaristen kansankerrosten peitettäviksi verojen muodossa.

Mutta tässäkään eivät vielä ole kaikki ne kuormat, jotka työttömyys on säilyttänyt proletariaatin kannettaviksi. Työttömäin suuri vara-armeija uhkaa luonnollisesti työssäolevain työläisten palkkoja, ja näiden täytyy tämän uhkan alaisina alistua työnantajain palkkaehtoihin. Työministeriön tiedonannot osoittavat, millä menestyksellä brittiläiset yrittäjät ovat käyttäneet hyväkseen tätä konjunktuuria. V. 1921 lyhennettiin palkkoja keskimäärin viikossa 6 miljoonalla punnalla; 1922 edelleen keskimäärin 4 miljoonalla punnalla viikossa, niin että työssäolevain työläisten viikkopalkkojen vähennys näinä kahtena vuotena nousi 10 miljoonaan puntaan. Tämä summa on viisi kertaa suurempi kuin viikottain maksettu työttömyysavustus, ja kun se kuormitetaan yksinomaan työläisten kannettavaksi, niin on selvää, että liikelaitoksissa työskentelevät työläiset joutuvat uhraamaan eniten työttömyyshädän lieventämiseksi.

Nyt vasta voimme todeta sanojen «Englannin hävitetyt alueet» merkityksen. Nämä hävitetyt alueet ovat hätään ja kurjuuteen joutuneet nälkäkurjuuden partaalla nääntyvät työttömät, ne ovat heidän pimeät ja kylmät kotinsa, ne ovat tuberkuloosin ja riisitaudin vaivaamat lapset, joiden määrä on Lontoossa yhdessä vuodessa noussut 1,3 prosentista 2,1 prosenttiin. Ne ovat Glasgovin lapset, joiden joukossa terveydenhoitoviraston tiedonannon mukaan on yli 7 prosenttia alipainoisempia kuin slummien asukkaiden lapset vv. 1919—20. Englannin korvausmaksujakaan ei suorita koko Englannin talous, vaan brittiläset työläiset ne suorittavat joka viikko 10 miljoonan punnan erissä. Turhaan vuodattivat sotilaiksi puetut proletaarit vertaan suuren sodan juoksuhaudoissa, turhaan häärivät he hikihatussa ammustehtaissa ja hankkivat verellään ja hiellään Englannille voiton. He ovat juuri niitä, jotka on lyöty sodassa ja rauhan vallitessa.

Suomesta

HOLLANTIL. HÖYRYLAIVA AJANUT KARILLE KRISTINAN EDUSTALLA

Kun hollantilainen höyrylaiva «Kapelle» oli matkalla Kristiinasta, missä se oli täydentänyt puutavaralastiaan, ajoi se karille Härkmeren kohdalla. Aluksen lasti oli päässyt merellä siirtymään ja mitä kauemmas alus tuli, sitä enemmän siirtyi lasti alihangan puolelle. Laivan koettaessa liikehtimällä saada asemaa korjatuksi sattui sen pohja kiviin. Kun sitten oli peräydytty syvempään veteen ja tarkastettu laivan saamia vaurioita, huomattiin laivan saaneen suuren aukon, josta oli tunkeutunut vettä sisään noin 5 jalan korkeudelta. Laiva oli nyt pakotettu ajamaan karille Skaftunglandetin seudulla pelastuakseen täydellisestä haaksirikosta.

«HEIMOVELJIEN» KANNUKSIA

Kiimingissä on useampien viikkojen ajalla ollut yleisen puheen ja ihmettelyjen alaisena muuan jo heinäkuun puolivälissä tapahtunut ryöväys, joka vaikkakin paikallinen poliisi oli aluksi ryöväyksen tekijän pidättänyt, nähtävästi tahdottiin poliisimiehen toimesta painaa villaisella. Ihmettely kasvoi niin valtavaksi, että Kiimingin piirin nimismies lopulta ryhtyi asiaa tutkimaan ja kävikin tutkimuksissa selville seuraavaa:

Heinäkuun 13 päivänä tapasi vienankarjalainen August Tikkanen Kiimingin maantiellä juovuksissa olevan kiiminkiläisen työmiehen Nestor Jaaran ja raahasi hänet syrjäpaikkaan, ryhtyen täällä tarkastamaan miehen taskuja, saadenkin saaliikseen noin 900 markkaa rahaa. Selvittyään huomasi Jaara rahansa kadonneeksi ja teki siitä ilmoituksen Kiimingin poliisille Juho H. Puirovalle, joka tapasikin Tikkasen, mutta päästi hänet vapaaksi Tikkasen annettua ryöstetylle J:lle sovintoja 500 markkaa ja hänelle, poliisi Puirovalle, 200 markkaa. — Toimitettuaan kuulustelun määräsi nimismies poliisi Puirovan vangittavaksi. P. on ollut poliisintoimessaan parikymmentä vuotta ja on hän paikkakunnan innokkaimpia valkoisia.

Sellaisia ovat ne kehutut «heimoveljet» ja sellaisia ne «valkoiset» poliisit: edellinen toimii maantierosvona ja jälkimmäinen rahanlahjuksista painaa asian villaisella. Kaunista! Onpa ihme, elleivät ihmiset tällaisissa oloissa eläen tunne turvallisuuttaan taatuksi!

«Heimoveljet» työläisten syöjinä Veitsiluodolla

Veitsiluodon sahalla työssä oleskelevat, Karjalasta saadut pakolaiset lienevät vallan rauhoitettua ainesta. Yhtenä esimerkkinä voitanee mainita, että lautatarhalla jostain syystä tuli riitaa erään suomalaisen ja «sotasaaliin» kesken. Kun «sotasaalis» tunsi jäävänsä häviön puolelle, riensi hän tiedoittamaan asiasta tehtaan konttoriin — kuten pakolaisilla Kemissä on aina tapana — ja tämä raportteeraus johti siihen, että suomalainen työmies sai lopputilin kouraansa, vaikka tapausta seuranneet ovat sitä mieltä, että «sotasaaliilla» oli alkusyy koko riitaan.

Aavikon palossa

Sattumalta jouduin aavikkotulen sammuttajaksi Länsi-Canadassa tänä kesänä.

Saavuin pienelle asemalle Maple Creekissa. Ensin luulin olevani ainoa ihmisolento tällä paikalla mutta pian huomasin vähälännän miehen auringon paahtamilla kasvoilla ja kannukset saappaissa. Heti oivalsin hänet paimeneksi ja pyysin häntä ohjaamaan minua hotelliin sanoen olevani matkustavainen ja vieras seudulla. Ystävällisesti hän oitis suostui pyyntööni, sieppasi raskaan matkalaukkuni ja lähti viemään hirsistä tehtyyn rakennukseen joka oli paikkakunnan hotelli.

«Kas niin, nyt se on tehty» sanoi hän ja aikoi lähteä.

Minä otin neljännes dollarin ja kaikessa yksinkertaisuudessani tarjosin hänelle. Hän katseli minua kummastellen ikäänkuin olisi tahtonut moittia minua tyhmyydestä. «En ota mitään» sanoi hän nauraen. Ottakaa edes kahvia, jota itsekin haluaisin», lausuin, ja oitis oli hän valmis ohjaamaan minut hotellin kahvilaosastoon, jossa oli useita paimenia kahvilla.

Olimme juuri saaneet kahvimme juoduksi, kun sisälle hyökkäsi mies kovasti hengästyneenä, joten hän tuskin voi puhua.

«Aavikkotuli etelässä, tuuli yltyi, jokainen mies ulos.»

Useimmat olivat oitis valmiit, toiset viivyttelivät.

«Ulos jokainen, muuten saatte sakkoa,» huusi vieras ankarasti. Sitte huomasi hän minun.

«Lähtekää mukaan, olen palovartija, jonka velvollisuus on hankkia sammuttajia. Kaikki mukaan 10 mailin laajuudelta, joka ei mene, saa 50 dollaria sakkoa,» julisti mies. «Saatte ajaa poliisivaunuissa ellei teillä ole hevoista.»

Ulkona tapasin uuden ystäväni. «Jouduitte seikkailuun,» sanoi hän. «Seuratkaa minua ja minä hankin teille hevosen.»—

Pian laskimme täyttä laukkaa sitä punaista valoa kohti, joka näkyi etelästä.

Mikä on syynä tuohon aavikkopaloon?» kysyin.

«Siihen on monta syytä, se syttyy veturin säkenistä, tupakkapiipusta, tulitikuista ja siitäkin kun hevosen kenkä sattuu kiveen juostessa, josta syntyy säkeniä.»

Tuuli lisääntyi ja nyt ilma täyttyi savulla ja pian näimme liekkejä savun takana. Sieltä kuului rysketta ja sen takana näimme sammuttajia työssään. Me pysähdyimme ja menimme alas ratsuimme selästä, jotka kumppanini sitoi kiinni. Sitte otti hän satulansa laatikosta pitkän öljytakkinsa ja katosi savun sekaan.

«Menkää poliisivaunujen luo niin saatte vaatteet,» sanoi ystäväni, ja niin teinkin.

Märillä säkeillä pieksimme ruohoa, mutta tuli levisi kuin elohopea. Turhaa oli työmme, vaikka ponnistimme uupumukseen saakka.

Mutta viimein tuli sade joka sammutti tulen. Joitakin farmeja paloi.

Se oli minulle kokemuksen aika. Näin millaisessa vaarassa maanviljelijät noilla aavikoilla ovat.

Viikon perästä palasin takaisin samaa tietä. Uusi viheriä ruoho oli jo samalla paikalla, jossa tuli oli polttanut.

Todellista korpirojua

«Uuden Kotimaan» New York Millsin paikkakuntakirjeessä kerrotaan.

Korpirojun nauttijat eivät voi aavistaa mitä roskaa he juovat. Kun Wadenakauntin sheriffi Bengtson muutama päivä sitte tuli Hillströmin farmille Lehtijoella, löysi hän sieltä viinatehtaan, jossa valmistettiin viinaa mitä kurjimmasta mäskistä. Sitä mäskiä oli tynnyrillinen, jossa oli paksu kerros viheriäistä mädännyttä kohoa. Kun sitä tarkastettiin, oli siinä paljon matoja, suuri määrä kuolleita koppiaisia ja hiiren raatokin joukossa. Ja sellaisesta moskasta laitettua myrkyllistä juomaa ihmiset nauttivat. Se tekee nauttijansa sokeaksi, kuuroiksi ja viimein mielipuoleksi, ellei jo sitä ennen ole henkeä vienyt. Hillström ei ole vielä kauan Lehtijoella ollut ja hänen asuntonsakin on likainen ja kurja. Hillström tuomittiin vankeuteen, mutta jos hän sakot maksaa, pääsee hän 10 päivällä vankeutta.

Tilatkaa Vapaus!

Englannin maatyöväen asema v. 1865

Niihin aikoihin kuin suuri tiedemies Karl Marx kirjoitti jättiläisteostaan «Pääomaa», oli Englannin maatyöväen asema tavattoman kurja. Ja jos heidän asemaansa jotkut yksilöt tai järjestöt ryhtyivät puolustamaan, syytti hallitseva luokka heitä kaikilla niillä nimityksillä, jotka ovat tänä päivänäkin päiväjärjestyksessä. Marx on lainannut «Pääoman» kolmanteen nidokseen erään porvarillisen politiikon puheesta, jossa hän koskettelee sorron ja oikeudettoman maatyöväen oloja. Että voisimme verrata, miten paljon on «sivistyksessä» päästy eteenpäin viimeisen 60-vuoden aikana, lainaamme tähän «Pääomasta» seuraavan:

«Kuulkaamme mitä herra John Bright sanoi puheessaan Brinninghamissa joulukuun 14 p:nä 1865. Mainittuaan ensin niistä 5:stä miljoonasta perheestä, jotka eivät ole edustettuina parlamentissa, hän jatkoi: «Heidän joukossaan on yksi miljoona. eli oikeastaan enemmän kuin yksi miljoona Yhdistyneessä kuningaskunnassa, jotka ovat poljettu alas kaikkein onnettomimpain kerjäläisten joukkoon. Sen lisäksi on toinen miljoona sellaisia, jotka koettavat pysytellä juuri vähän yläpuolella kerjäläisyyden, mutta jotka ovat jatkuvasti vaarassa joutua äärimmäiseen köyhyyteen. Heidän olosuhteensa ja mahdollisuutensa eivät ole yhtään paremmat. Katsokaa nyt tätä sivistymätöntä ja alinta kerrosta yhteiskunnassa. Ajatelkaa heidän hyljättyä asemaansa, heidän köyhyyttään ja heidän täydellistä toivottomuuttaan. Jopa Amerikan Yhdysvaltain etelävaltioitten neekeriorjatkin olivat toivorikkaampia, odottaen aina jotain riemujuhlavuotta. Mutta nämä ihmiset, nämä meidän maamme alemmat kansanjoukot, minä kaluan painostaa, eivät omaa mitään uskoa parempiin olosuhteisiin, eivätkä osaa niitä edes kaivata. Luitteko joku päivä takaperin uutista eräästä Johan Grofs'esta, maatyöläisestä Dorsetshirestä? Hän teki työtä 6 päivää viikossa, omasi erinomaisen hyvän nimen isännältään, jolla hän oli työskennellyt 24 vuotta, 8 shillingin (69 mk. viikkopalkalla. John Grofs'in täytyi pitää mökissään yllä seitsemän lasta käsittävää perhettä tällaisella palkalla. Pitääkseen mökkiään lämpimänä, jossa makasi hänen sairas vaimonsa rintalapsen kera, hän otti, eli juristin kielellä puhuen, hän varasti aidaksen, jonka arvo oli 6 penseä. Tästä rikoksesta hänet lähetettiin rauhantuomarin määräyksestä 14 eli 20 päiväksi vankeuteen. Minä voin vakuuttaa teille, että tuhansia samanlaisia tapauksia kuin Johan Grofs'in voidaan löytää yli koko maan ja erikoisesti etelästä. Ja heidän olosuhteensa ovat sellaiset, että vilpittömän tutkijan on ollut mahdoton ratkaista, miten nuo ihmiset voivat elää. Luokaamme nyt katseemme yli maan ja tarkastakaamme noita 5 miljoonaa perhettä ja heidän toivotonta asemaansa. Emmekö voi sanoa rehellisesti,, että se kansanosa, joka on vailla äänioikeutta, raataa ja yhä vaan raata, tietämättä juuri mitään lepo-ajasta? Verratkaa heitä hallitsevaan luokkaan — mutta jos minä teen sen, niin minua tullaan syyttämään kommunismin levittämisestä — — — verratkaa tätä suuremmoista raatajain ja äänioikeudettomain kansanjoukkoa siihen osaan, joka voidaan ottaa huomioon hallitsevana luokkana. Katsokaa heidän rikkauksiaan, heidän komeuttaan, heidän ylellisyyttään. Katsokaa heidän väsyneisyyttään — heillä on myöskin väsymys, mutta se on yltäkylläisyyden tuottamaa väsymystä — ja katsokaa miten he kiiruhtavat paikasta toiseen, vaikka ei ole kysymys muusta kuin uusien huvittelupaikkain löytämisestä.»

Anatole Francen mietteitä

Joka luo uskonnon, ei tiedä mitä tekee. Olisin taipuvainen sanomaan tätä samaa niistä, jotka ovat perustaneet suuria ihmisystävällisiä laitoksia. Nämä laitokset eivät koskaan ajan oloon vastaa perustajansa tarkoituksia, jopa sattuu, että ne muuttuvat suoraksi vastakohdakseen. Jumalat muuttuvat enemmän kuin ihmiset, niillä kun on vähemmän täsmällinen muoto ja ovat kauemmin olemassa. Toiset jumalat tulevat vähemmiten paremmiksi, toiset huonommiksi. Kristittyjen jumala on kenties muuntunut täydellisemmin kuin yksikään muu. Tämä riippuu epäilemättä siitä, että se on vuoronsa perään kuulunut mitä moninaisemmille sivistyksille ja roduille. Meillä on jotakin kokemusta uskontojen elämästä ja kuolemasta. Roomalaisen monijumalisuuden loppu varsinkin on tunnettu. Tämän surkean lopun nojalla voimme päätellä kristillisyyden lopusta; näemme sen jo kallistuvan iltaansa.

* * *

Sivistyneet kansat harjoittavat julmuutta, mikä harkintansa kautta sivuuttaa raakalaisten keksimän. Rikosoppinut on paljon häjympi kuin villi. Ihmisystävä keksii rangaistuksia sellaisia, että ne ovat tuntemattomia Persiassa ja Kiinassa. Persian pyövelit antavat vankien kuolla nälkään. Mutta täytyi olla ihmisystävä keksimään vankien menehdyttämisen yksinaisyydessä. Yksilöjen turvallisuus nykyaisessa yhteiskunnassa ei pohjaa rangaistuksen pelkoon. Kuolemanrangaistus on poistettu useimmissa Europan maissa ilman, että niissä olisi tehty useampia rikoksia kuin maissa, joissa tämä häpeällinen tapa on yhä vielä käytännössä. Raakalaisuuden jätteitä roikkuu vielä meidän nykyaikaisessa sivistyksessämme. Sotalakimme esim. tulevat tekemään meidät vihatuiksi pian koittavalle ajalle.

* * *

Almujenanto on yhtä vähän kaunista kuin apinan irvistykset. Myönnän, etten löydä sanassa hyväntekeväisyys sen alkuperäistä kauneutta. Sen ovat hävittäneet fariseukset, jotka ovat liian paljon käyttäneet sitä sanaa. Yhteiskunnassamme on monia hyväntekeväisyyslaitoksia, mutta niiden yhteinen vika on siinä, että ne ovat luontuneet juuri niistä yhteiskunnan vääryyksistä, joita niiden pitäisi lääkitä. Kaikkea käsittävän hyväntekeväisyyden määränä on, että jokaisen on elettävä omasta eikä toisen työstä. Kaikki ulkopuolella solidarisuutta ja keskinäisyyttä on alhaista, häpeällistä ja hedelmätöntä.

* * *

Suuret löytöretket avasivat äärettömät kentät europalaisten ahneudelle. Valkoiset vallat alkoivat kilpailla keskenään eriväristen rotujen lopettamisessa ja antautuivat neljän vuosisadan ajaksi mitä hurjimpaan kolmen maanosan ryöstöön. Juuri tätä kutsutaan nykyaikaiseksi sivistykseksi. Vielä tänäkään päivänä eivät valkoiset seurustele mustain taikka keltaisten kanssa muuta kuin surmatakseen heitä joukottain. Kansat, joita me kutsumme raakalaisiksi, tuntevat meidät toistaiseksi vain meidän rikostemme kautta. Epäilemättä tullaan vielä käymään sotia, mutta maailmanrauha on kuitenkin kerran toteutuva siksi, että uusi olojen järjestys, uusi tiede, uudet taloudelliset välttämättömyydet pakoittavat rauhantilaan aivan samoin kuin ihmisten elinehdot ennen muinoin pakoittivat sotatilaan.

* * *

Niin kauan kuin valtio on tyytyväinen niihin tuloihin, joita varattomat hankkivat sille, niin kauan kuin ruumiillista työtä tekeviltä luokilta virtaa raha-avustusta konemaisella säännöllisyydellä, niin kauan on valtio onnellinen, rauhallinen, arvostettu. Valtiotaloustieteilijät ja kapitalistit tunnustavat ilolla oikeamielisyyden. Mutta hetikohta kun tämä onneton valtio yrittääkään havitella varoja niiltä, joilla on, ja vaikkapa vain jossakinkaan määrässä puristaa niitä rikkailta, niin annetaan paikalla ymmärtää, että valtio tekee inhoittavan attentaatin, loukkaa oikeutta, häpäisee pyhää, hävittää kaupan ja teollisuuden ja murskaa köyhät — kajoamalla rikkaisiin. Ja ajanoloon saapuu perikato vitkaan mutta varmasti. Kajotessa pääomaan on valtio mennyttä kalua.

* * *

Lakien majesteetillisuudella ei ollut mitään arvovaltaa Coignardin selvänäköiseen sieluun nähden, ja hän väitti sitä, että on onnettomia, joiden täytyy alistua niin paljon sellaisen alaiseksi, minkä järki ja alkuperä ei useimmitenkaan ole missään löydettävissä. Hän ei uskonut, että lailliset tai laittomat kiristykset saisivat aikaan mitään muuta kuin pahaa pahan päälle. Häntä ei miellyttänyt yksityiskostojen virkeä välittömyys eikä lakien majesteetillinen julmuus. — Hän ei pitänyt suuressa arvossa yhteiskuntien edustajia eikä valtakuntien voittokaaria.

* * *

Unelma, joka ei ole minun ja jota tällä hetkellä uneksivat tuhannet ja taas tuhannet sielut, on tosi ja profeetallinen. Jokainen yhteiskunta, jonka elimet eivät enää vastaa tarkoituksia, mihin se on luotu ja jonka jäsenet eivät saa tarvikkeitaan suorittamansa työmäärän hyödyn mukaan, on kuoleman oma. Kuka tahtoo väittää, että nykyisen yhteiskunnan elimet vastaavat tarkoituksiaan, ja kuka voi uskoa vääryyden jatkuvaan olemassaoloon?

Eri paikkakunnilta

LEVACK, ONT.

Osastomme järjestämä protestikokous oli osaston haalilla syysk. 7 p., sitä vainoa ja väkivaltaa vastaan mitä Suomen valkohallitus käyttää tovereitamme kohtaan Suomessa. Kokous alettiin yhteislaululla "Vala" ja suoritettiin kokoukseen varattu ohjelma. Puheen piti Onni Saari puhuen työväenliikkeen kehityksestä ja niistä vainoista, mitä työväenluokkaa kohtaan on käytetty.

Kokouksessa hyväksyttiin seuraavat vastalauseponnet:

Vastalause.

Me, Levackin suomalaiset järjestyneet työläiset lausumme jyrkän paheksumisemme ja vastalauseemme sen johdosta kun Suomen valkoinen hallitus jatkuvasti vainoaa ja kiduttaa Suomen järjestyneitä työläisiä telkeämällä heidät vankiloihrin ja riistäen heiltä toiminta ja järjestymisoikeude.t

Me vaadimme heti vangittujen tovereiden vapauttamista vankiloista, sekä takavarikoitujen kirjapainojen kuin myöskin omaisuuden työläisille palauttamista.

Alas valkohallituksen roistovalta.

Eläköön kansainvälinen kommunismi.

Levack, Ontario, Canada, 7 päivä syyskuuta, 1924.

T. Kauppinen, puheenjohtaja. V. Lammi. kirjuri.

Tämän kuun 14 päivänä vietimme syys- ja haalimme näyttämön uudistusjuhlaa. Juhla onnistui kokolailla hyvin ohjelman sekä rahatulojen puolesta. Esitettiin näytelmä "Murtuneita", jonka esitystä en arvostelukyvyttömänä henkilönä rupea arvostelemaan.

Paheksuttavaa on se kun eräät henkilöt ovat ottaneet tavakseen käydä juovuspäissä huvitilaisuuksiamme häiritsemässä. Häiriten edellä sanottunakin iltana särkien yhden ikkunan ja huudellen kaikkia hävittömyyksiä joten kappaleenkin esitys keskeytyi vähäksiaikaa kunnes saatiin yleisö rauhoittumaan.— Puolestani huomautan häiritsijöille, että luulen ettei I. W. W. salli huvitilaisuuksissakaan sellaista elämää ja toisen suunnan työläisten parjausta. Olen luullut ettei niin alhaisella kehitysasteella olevia henkilöitä kuulu järjestyneiden työläisten riveihin oli sitten mikä puolue tahansa kyseessä. — Hoppulainen.

———o———

ROSE GROVE, ONT.

Osastomme järjestämä protestikokous Suomen valkoista vainoa vastaan, oli järjestön haalilla 14 p. syyskuuta, 1924. Kokouksessa puhui D. Tuomainen Suomen työläisten kohtalosta ja P. Poutiainen lausui runon. Sen jälkeen kokous hyväksyi seuraavat vastalauseponnet:

Vastalause.

Koska valkoisen Suomen lahtarihallitus on näin häikäilemättömästi hyökännyt Suomen työläisten jo ennestään vähäisiä oikeuksia vastaan, sulkien sen parhaat taistelijat vankiluoliinsa, katsomatta, kuuluvatko ne sitten poliittisiin tai taloudellisiin järjestöihin ja myöskin kommunistisen eduskuntaryhmän, mätkien niille ummessa silmin näin häikäilemättömiä vankilatuomioita, niin olemme me Rose Groven maanviljelystyöläiset katsoneet velvollisuudeksemme nostaa äänemme kuuluville Suomen sorrettujen tovereittemme puolesta. Kehoitamme kaikkia Canadan kuin myös Amerikan ja kaikkien maitten työläisten nostamaan äänensä tätä oikeusivaa vastaan, sillä siihen velvoittaa meitä näitten tuomittujen puolisoiden ja puutetta valittavien orpojen ääni.

Auttakaa toverit!

Myöskin hyväksyi kokous ponsivaliokunnan ehdottamat ponnet, joissa vaaditaan

1. Se ajojahti, jota Suomen hallitus on ohranoittensa kautta harjoittanut, maansa työväenluokkaa vastaan, on viipymättä lopetettava.
2. Kaikki poliittiset vangit, niin kansalaissodassa kuin sen jälkeen vangitut toverimme on viipymättä vapautettava, täysillä kansalaisoikeuksilla.
3. Täydellistä työläisten toiminta ja kokoontumisvapautta, sekä suojeluskunnan ja ohralaitoksen viipymättä lakkauttamista.

Peter Väisänen, puheenjohtaja. David Kokkonen, kirjuri.

Protestikokouksessa kerätty kolehti tuotti $8.15 joka lähetetään Torontoon keskusviraston kautta Suomen tovereille avustukseksi heidän taistelussaan.

Osaston työkokouksessa 14 p. syyskuuta yhtyi jäseneksi Liisa Poutiainen. Hänet hyväksyttiin koejäseneksi.

Karjalan ilmalaivarahaston tulot tarkastettiin. Niitä oli kerääntynyt $21, joka lähetetään keskusviraston kautta. Keskusteltiin taloudellisesta toiminnasta, ja päätettiin valita järjestäjä, jos täällä alkaa metsätyöt runnamaan, sillä metsiä on paljon tällä ympäristöllä, joista on aikomus teettää ratapölkkyjä tänä talvena. Toivottavaa olisi että metsätyöläiset järjestyisivät tälläkin ympäristöllä, sillä se on paras ase, jolla voimme taistella työnantajien kiristystä vastaan.

Päätettiin rakentaa haalin läheisyyteen hevostalli. Valittiin 3-henkinen komitea joka tuo kustannusarviot ensi kokoukseen. Katsottiin että se on välttämätön täällä, sillä talvella on mahdoton tulla iltamiin ja kokouksiin hevosella, sillä hevosraukat paleltuvat seistessään monta tuntia ulkona tuiskussa ja pakkasessa. Täten toivomme toimintamme vilkastuvan, kun voi tulla haalille sellaisetkin henkilöt, jotka eivät jaksa hiihtää pitkiä matkoja.

Raportteri.

Suomesta

VIHDIN «SUOJELIJAIN» AMPUMAHARJOITUKSISSA ERÄS MENETTÄNYT HENKENSÄ

Eräänä iltana oli muutamia «suojeluskuntalaisia» kerääntynyt ampumaharjoituksiin lähellä Ojakkalan asemaa Vihdissä. Tällöin ampui talollisen poika Arvi Korppi vahingossa veljeään Lauri Korppia, joka viime mainittu oli taulun luona tuloksia tarkastelemassa. Lauri Korppi kaatui heti maahan ja lähdettiin häntä viemään kirkonkylään lääkärille, josta vietiin vielä samana yönä autolla Helsingiin sairashuoneelle leikattavaksi. Sairashuoneella hän kuitenkin v.k. 30 päivää vasten yöllä kuoli. Ammuttu oli noin 19-vuotias ja ampuja jonkun verran vanhempi. — Kuinkahan mones oli tämä uhri niistä, jotka «suojelijain» aseleikittelyn seurauksena ovat saaneet henkensä heittää?

———o———

PETSAMON NIKKELILÖYDÖT

Kolmisen vuotta sitten löydettiin Petsamon tunturilla kalliosta malmia, jonka todettiin sisältävän 5 prosenttia nikkeliä. Seuraavana kesänä lähetti geologinen komissioni eduskunnan tarkoitusta varten myöntämillä varoilla retkikunnan Petsamoon tutkimaan tarkemmin löytöpaikkaa. Tällöin todettiin, että Patsjoelta Venäjän rajalle on kaaressa kulkeva malmivyöhe. Tänä kesänä on, eduskunnan myönnettyä tarkoitukseen 150,000 mk., tehty uusia tutkimuksia ja löydetty vuori-insinööri Trystedtin H. S:lle antaman tiedon mukaan uusi ainakin 150 metrin pituinen ja kolmen metrin paksuinen nikkelimalmisuoni, jonka on todettu sisältävän noin 4.4 pros. nikkeliä. Kulkuneuvojen puutteellisuuden takia ei tähän asti tehtyjen löytöjen perusteella kuitenkaan vielä kannata kaivostöihin Petsamossa ryhtyä. Ensi kädessä on tärkeätä saada todetuksi, miten runsaat Petsamon valmivarastot ovat, jonka seikan selville saamiseksi eduskunnalta on pyydetty uutta määrärahaa tutkimuksien jatkamiseksi.

———o———

KAKSI VANKIA KARANNUT KAKOLASTA

Eräänä yönä karkasivat Turun keskusvankilasta kuritushuonevangit Janne Pöyhönen ja Lauri Salminen. Karkurit, jotka asuivat yhteishuoneessa vankilan kolmannessa kerroksessa, olivat seinän läpi kulkevaa ilmatorvea myöten tunkeutuneet katolle ja sieltä pimeän turvissa varaamansa nuoran avulla laskeutuneet alas vankilan ulkopuolelle. Karkaaminen huomattiin aivan heti, niin että kolmas samaa tietä karkaamaan yrittänyt vanki saatiin vankilan katolta pidätetyksi.

Karkureita ei liene vielä saatu pidätetyksi.

———o———

ASUNTOKURJUUDEN SEURAUS

Työmiehenvaimo Anna Sofia Nyström tavattiin kuolleena eräästä Kumtähdessä Helsingissä olevasta perunakuopasta, jossa hän oli viime keväästä lähtien miehensä kanssa asunut. Illalla oli miehensä lähtenyt hetkeksi ostoksille ja palattuaan oli hän löytänyt vaimonsa kuolleenaa. Kuolemansyynä on todennäköisesti ollut halvaus, sillä vainaja oli muutamia päiviä ollut sairaaloinen, mikä taasen oli aiheutunut kurjista asunto-oloista.

Tämä on taasen yksi räikeä kuva kapitalistisesta maailmasta. Työläisvanhus menehtyy kellariin samaan aikaan kun työnriistäjäin asunnoiksi kohoovat valtaiset palatsit.

———o———

LIIKEMIESTEN «REHELLISYYS»

Tulliviranomaiset ovat kauan epäilleet toiminimi K. V. Vallenia liikesuhteista salakuljettajien kanssa, mutta todisteita onnistuttiin saada asiasta kun kauppias Erik Fant Koivulahdelta tullimiesten nenän edessä purki kahvisäkkejä toiminimen varastohuoneeseen. Heti toimitetussa tutkimuksessa voitiin todeta, että 4 säkkiä sisälsi salakuljetuskahvia, samalla kuin voitiin epäillä vielä 11 säkin sisältävän samaa laatua. Tullinhoitaja takavarikoi heti edellämainitut 4 säkkiä sekä merkitsi ja numeroitsi mainitut 11 säkkiä, kieltäen niitä mihinkään luvatta siirtämästä tai kenellekään myymästä. Tutkimuksia sillävälin jatkettiin. Sitten saapui tullinhoitaja uudelleen liikkeen varastohuoneeseen takavarikoidakseen mainitut 11 säkkiäkin, sittenkin jatketuissa tutkimuksissa oli todettu niidenkin sisältävän salakuljetettua kahvia. Mutta silloin olivat säkit kadonneet. Liikkeen omistaja selitti ilman muuta myyneensä ne. Tullinhoitaja tulee lähipäivinä nostamaan jutun toiminimi Vallenia vastaan. Kauppias Fant oli hiljattain sotkeutunut suureen kahvijuttuun, jossa oli kysymys 12,000 kilosta. Tätä juttua ei kuitenkaan vielä ole lopullisesti poliisin toimesta tutkittu, joten lähemmät tutkimukset selvittänevät tämän paljastuksen ja sanotun liikkeen osuuden nyt ilmisaadussa kahvin salakuljetuksessa.

———o———

HEISINKILÄINEN POLIISI PIRTUA KULJETTAMASSA

Kun etsivät pitivät Tampereelle tulevassa yöjunassa tavanmukaista tarkastusta, tapasivat he tällöin 3-luokan vaunusta erään epäilyttävän kapsäkin omistajineen. Etsivän V. Heikkilän lähtiessä viemään häntä poliisiasemalle, yritti tämä Hämeen- ja Viinikankadun kulmauksessa paeta juosten Kyttälänkadulle päin. Tällöin ampui etsivä 2 laukausta pakenijaa kohti, jolloin vasta sai hänet seisahtumaan. Saatuaan pakenijan kiinni syntyi heidän välillään tuima kamppailu, jolloin pidätetty yritti vääntää etsivän kädestä asetta pois. Etsiväkin oli kuitenkin sitkeä ja ruiska mies ja parahiksi ennätti jykevä passipoliisi apuun. Tällöin näytti pidätety rinnastaan helsinkiläistä poliisimerkkiä. Se ei kuitenkaan mitään auttanut, vaan oli ukon seurattava kamariin.

Selville kävi, että hän on helsinkiläinen poliisi n:o 157, nimeltään E. V. Honkamäki ja oli matkalla Keuruulle, mutta tuli matka tämän ikävän välikohtauksen takia keskeytetyksi.

———o———

PUHELINLIIKENNE SUOMEN JA VENÄJÄN VÄLILLÄ ALKANUT

Puhelinliikenne Suomesta Venäjälle on alkanut. Puhelinmaksu Helsingistä Pietariin on 16.80 kolmen minuutin puhelulta, Helsingistä Moskovaan 52 mk., Viipurista Pietariin 9.60 ja Viipurista Moskovaan 48.80. Toistaiseksi on puheluja ollut vähän. Puheluja välitetään vain iltaisin ja aamuisin ja kuuluvat ne hyvin.

Kaleva Suomalainen Apteeki

Kaikki meidän suomalaiset kotilääkkeemme ovat valmistettu Suomen yliopistossa käytännössä olevain oppikirjain mukaan, sekä K. G. K. Nyman'in erikoiskatsannon alaisina. Me käytämme ainoastaan parhaita rohtoja valmistukseemme.

KUMMITAVAROITA

- Kuumavesipussia, hinta $1.25, $2.00, $3.00, $4.00 ja $5.00.
- Kuumavesipussin letkuja, hinta $1.00
- Ruiskuja naisille, hinta $3.50
- Ruiskuja miehille, hinta $1.00
- Ruiskuja lapsille, hinta .35
- Korvaruiskuja, hinta .... .35
- Nenäruiskuja, hinta .... .35
- Varmuusesineitä naisille, hinta $3.50
- Varmuusesineitä miehille, hinta .... $3.00 tus.
- Kääreitä, plaastaria y.m.
- Haavapumpulia 25c, 40c, 75c, $1.50.
- Haavakääreitä 1' 20c, 2' 25c
- Exzemasalvaa, hinta .... .75
- Hoffmannin tippoja, sydänaluskipuun .50 ja $1.00
- Selkäplaastaria .... .35
- Rintaplaastaria .... .50
- Munuaisplaastaria .... .50
- Eetteritärpättiä, yskään ja hengenahdistukseen .... .50
- Halvausvettä, hinta .... .50
- Hiusöljyä, hinta .... .50
- Hammastippoja, hinta .... .25
- Hammaskittia, hinta .... .10
- Hammasharjoja, hinta 25c, 40c, 50c ja 75c.
- Hemoroidesalvaa, hinta .75
- Hajupihkaa, hinta 25c ansi
- Intinlinjamenttia, hinta .... .50
- Snellmannin koliikkitippoja .50
- Kamferttiviinaa, hinta .... .50
- Kamferttiöljyä, hinta .... .50
- Emätippoja, koliikiin ja sydänaluskipuun, hinta .... .50
- Hammaspulveria, .25 ja 50c.
- Ihosalvaa, hinta .... .25
- Kamferttia, kuivaa 25c unssi
- Kamferttilinjamenttia .... .50
- Kummiplaastaria .... .25
- Kolmenlaisia tippoja .... .50
- Luulinjamenttia .... .50
- Mikstura Simpleks .... .50
- Nervin tippoja .... .50
- Parranajosaipuoita .... .50
- Päänkivistyspulveria .... .50
- Pikiöljyä .... .50
- Puunöljyä .... .50
- Puhdasta Norjan kalamaksaöljyä, hinta 50c ja $1.00
- Prinssintippoja .... .50
- Preserveeraavia tippoja .. .50
- Riigabalsamia .... .50
- Silmävettä .... .50
- Silmäsalvaa .... .50
- Suu- ja hammasvettä .... .50

Tilatkaa meiltä lääkeluettelo. Meillä on saatavana kaikkia Suomen, Canadan ja Amerikan lääkkeitä, kummitavaroita, maskeerausmaaleja y.m. Me maksamme postirahan kaikista $5.00 tai sitä isommista tilauksista. — Erikoislääkeluettelot asiamiehille.

KALEVA APTEEKI

168 So. Algoma St. — Port Arthur, Ont.

W. A. CARLEY, Omistaja ja apteekkari. — K. G. K. NYMAN, Suomessa ja Canadassa tutkinnon suorittanut apteekkari.

Parturiliike avattu

22 Monk St., Sudbury, Ont.

SELMA SUNDGREN

Samassa talossa kun Mrs. Aarnion Luonnonparantola

Soo, Ont., Ilmoituksia

SAULT STE MARIEN SUOMALAISET OSTAKAA LEIPÄNNE

ANGILAN LEIPURILIIKKEESTA

27 ALBERT ST. EAST. — PHONE 1230—J.

Tilaukset toimitetaan nopeaan. — Kirjeosoto (FINNISH BAKERY

SUOMALAINEN KAUPPA

Kengille ja vaatetukselle. Suosittelee kannatusta heimolaisiltaan. Kauppa sijaitsee:

W. N. JANAKKA

302 Albert St., W. — Soo, Ontario.

Kasvo kermaa, Iho puuteria y. m., y. m.

Kaikki parhaita ja viimeisimpiä valmisteita.

NUTSONS DRUG STORE,

Cor. Gore & Albert Sts. SAULT STE. MARIE, ONT.

BARNES DRUG CO.

Suomalainen Ulkolähetys apteekki

Canadan Soossa

Ainoa Soossa oleva apteekki, joka ilmottaa Vapaudessa.

McFadden & McMillan

Asianajajat, lakimiehet, notariot y. m.

Konttori: SAULT STE. MARIE, ONT.

Uriah McFadden, K. C. E. V. McMillan.

PARHAAT PEHMEÄT JUOMAT

saatte meiltä

Finnish Bottling Works

V. Lähde, 326 Bloor St. W.

Puhelin 1123 W Soo, Ont.

SUOMI CAFE

332 Albert St. W. Soo, Ontario.

Riku Walden.

Charlie Häyrinen

AUTONAJURILIIKE

Phone 1157

354 Albert St. W. Soo, Ont.

J. A. MacInnes, B.A. W.H.C. Brien

MacINNES & BRIEN

Lakimiehet, Asianajajat, Notoriot.

363 Queen Str.,

Sault Ste. Marie, Ontario

Konttori vastapäätä Sault Streettiä

Rahaa lainataan halvimmalla korolla

Sam Matsonin SAUNA

Avoinna joka arkipäivä.

305 Albert St., W.

SAULT STE MARIE, ONTARIO.

Leipää

ja leivoksia tarjoamme summissa ja vähittäin kovaa leipää ja korppuja lähetetään pyydettäessä.

STEELTON BAKERY

Puhelin 739 J.

Matti Ketola.

304 Wellington St. W. Soo, Ont.

ERIKOINEN HUOMIO ANNETAAN SUOMALAISILLE

Dr. A. B. WEST

Selkärankatohtori

Tarkastetaan X-sähkösädekoneella.

217 Gloucester St. Soo, Ont.

— Phone 1306 —

Kymmenen vuoden kokemus suomalaisten keskuudessa.

Gore St. Apteekki

Lääkkeitä, toilettitarpeita, sikaareja ja sigaretteja.

Lääkäri palveluksessa.

Me valmistamme ja kehitämme filmejä 24 tunnin sisällä.

Suomalainen kauppa-apulainen.

H. S. Boehmer

Kemisti ja Apteekkari.

SAULT STE MARIE, ONTARIO

SAULT STE MARIEN

Suomalainen Osuuskauppa

välittää kaikenlaista ensiluokan ruokatavaraa sekä kaikenlaista eläinten rehua. Linjalla olijat tehkää ostoksenne osuuskaupasta.

369 Wellington St., West. Ont., Can. — Telefooni 1810 F.

Willamette Blvd. Sanitarium

varustettu nykyajan luontaisella terveyshoitovälineillä. Täydellinen X-ray ja laboratori tarkastus. Huom.! X-rau hoitoa syövälle, kasvannaisille ja ihotaudeille.

Dr. Peter Kokko, D. C. Dr. Anna Kokko, D. C.

467 Willamette Blvd. Portland, Ore.

Puhelin Walnut 6747

Eri paikkakuntain ilmotuksia

Ilmoitushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samallaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samallaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURYN ILMOTUKSIA:

SKANDINAVIAN HEALTH HOME
Hieromalaitos
Copper Cliffin tien varrella, ent. Proctorin haussi.
Erikoisala vatsa- ja sydänhieronta.
Huom.! 10 vuoden kokemus.
Ida ja Otto Ylönen,
Phone 1031. Bx 1111. Sudbury, Ont.

Suomalainen suutariliike Durham St. 24, Sudbury, Ont. Box 778.
E. Hillman.

Sudburyn Luonnonparantola ja hieromalaitos
ottaa vastaan sairaita. Huom.! Hyvää vatsahierontaa. 22 Monk St. Puhelin 272.
Mrs. Alma Aarnio.

Siistiä huoneita ja ruokaa saatavana 256 Spruce Street.
Puhelin 1822.
Justiina Ritari, omistaja.

COPPER CLIFF, ONT.

HUOMATKAA
Ehdottomasti parhaat korput ja kovatleivät saatte leipuri **Koivulan sapasta, Copper Cliff, Ont.**
Werne Koivula, Phone 276 L. Box 113.

FORT WILLIAM, ONT.

Kotileipomo valmistaa parhaimmat leipomotuotteet. Huolellisin koti- sekä ulkolähetysliike kaksoiskaupungeissa. **Home Bakery Co.** 740 Simpson St., Fort William, Ont. Puhelin 1338.

The Maine Tailoring Co. Naisten ja miesten räätäli. Suuri varasto kankaita. Myöskin välitämme House of Hobberlin pukuja ja palttoja $25.00 ja ylös. Puheli 1185 S.—201½ Simpson St., Fort William, Ontario.

C. A. Stenback, välittää ostajille ensiluokan lihaa, palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742. 607 Simpson St., Fort William, Ont.

PORT ARTHUR, ONT.

Kelloseppä. Kaikkia kello- ja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni. Myöskin uusia kelloja myytävänä. **I. S. Salo,** 17 Johnson ave. Port Arthur.

Hierontaa ja sairasvoimistelua annan kotona ja käyn kodeissa.
Armas Elkki.
12 Ontario St., Port Arthur.

SOO, ONT.

Hinsberger Harness Companylta saatte kirstunne, blankettinne ja valjanne. Hinnat ovat oikeat.

K. Arnion ruokala avoinna kello 6 aam. klo 11 illalla. Ruokaa saatavana tavallisella ruoka-ajalla. Myöskin kahvia saa joka aika päivästä. Ja silloin jos yleisö haluaa niin voimme antaa kahvia ja kuivaa ruokaa jälkeen iltasen.
Huoneita on myöskin vuokrattavana. Osoite: 304 Albert St., W. tai Albert & Huron St. kulmassa. Soo, Ont.

TIMMINS, ONT.

Räätäliliikkeeni sijaitsee N:ro 66, 5 Ave. — J. Rintanen, Timmins.
Teen parturintyötä palloruumassa, 58—4th Ave. J. Oksanen.
Shub Bros. Phone 258, 74—4th Ave. Heiniä, jauhoja ja karjanrehuja. Hinnat oikeat. Wm. Oja palvelee suomalaisia. — Timmins, Ont.
E. Junellin ja Akan makeismyymälä on 65—4th Ave, Timmins.
Hieroja Ida Heikkinen 68—4th Ave. Timmins, Ont.

TORONTO, ONT.

Suomalainen Ruokala odottaa ruokavieraita. Mrs. Holm, 41 Widmer St., Toronto, Ont.

Tilatkaa Vapaus, Toveri, Toveritar Eteenpäin, Työmies ja Punikki! Tilatkaa ainoastaan selviä luokkataistelun kannalla olevia sanomalehtiä.

Sudbury-ympäristö

Osaston kokouksessa viime sunnuntai-iltana keskusteltiin ja päätettiin seuraavista asioista:

Uudeksi jäseneksi pyrkineen Matti Salmisen jäsenhakemusta ei voitu ottaa käsitettäväksi syystä kun hän itse eikä hänen jäseneksi suosittajansa olleet saapuvilla.

Luettiin toimeenpanevan komitean kirjelmä, jonka johdosta päätettiin:

1) että osaston kokouksien työjärjestys muutetaan siten, että ensiksi käsitellään uusien jäsenien hakemukset ja vasta sitten siirrytään käsittelemään niitä työjärjestyksessä olevia asioita.

2) agitatsionitoimikunnan taholta ilmoitettiin että jälleen ryhdytään pitämään keskustelu- ja agitatsioni kokouksia tullen ensimäinen pidettäväksi 28 p. syysk.

3(«The Worker»-lehden avustamisen suhteen päätettiin kehoittaa johtokuntaa kiirehtimään osaston avustusosuuden aikanaan suorittamista. Rahankeruulistojen jakaminen samaa tarkoitusta varten jätettiin seuraavaan kokoukseen. Lehti päätettiin tilata osaston lukusaliin. Saman lehden näytenumerot päätettiin jakaa osaston sanomalehtiasiamiehille, joita kehoitetaan hankkimaan tilauksia myöskin tälle lehdelle.

Uutena asiana keskusteltiin nuoriso-ososton henkiin herättämisestä. Asia jätettiin pöydälle seuraavaan kokoukseen. Samoin pyhäkouluasia.

Päätettiin terottaa mieliin alatoimikunnille että tulevalla talvikaudella ei saa sunnuntaisin pitää iltamia, ellei osaston kokouksessa ole sitä varten myönnetty lupaa.

Huvitoimikuntaan valittiin I. Nurminen ja John Raivo.

Porvarilliseen valistuslaitokseen. Viime viikolla oli alaikäisten Coombs veljesten juttu esillä poliisioikeudessa. Pojat ovat viruneet vankilassa jo joitakin viikkoja ja syytettiin heitä useasta kylässämme tämän kesän aikana tapahtuneesta varkaudesta. Vanhempi veljeksistä Clifford, jota vastaan oli ainoastaan yksi syyte, sai kuuden kuukauden tuomion Burwashiin ynnä lisäksi kuuden kuukauden ehdonalaisen tuomion. Nuorempi veljeksistä, Henry, jota vastaan oli kokonainen sarja syytteitä, joista toiset hyvin vakaviakin laadultaan, sai vuoden tuomion samaan laitokseen ynnä lisäksi kuuden kuukauden ehdonalaisen tuomion.

Puolustuslakimies totesi että poikain, ja etenkin Henryn kouluuttaminen oli tykkänään laiminlyöty ja tahtoi sentähden että hän olisi lähetettävä kasvatuslaitokseen. Tuomari sanoi kyllä itsekin miettineensä samaa asiaa, mutta ottaen huomioon sen, että siitä seuraisi kaupungille rahallisia kustannuksia, oli kasvatuslaitokseen lähettäminen sen tähden sivuutettava. Mutta sen sijaan lupasi tuomari kirjottaa kirjeen vankilan virkailijoille, että he antaisivat pojalle tilaisuuden «parantaa opintojaan» vankeusaikanaan.

Aikoi ilmiantaa koiratorpan, joutui itse putkaan. Sillä tavalla kävi puolalaiselle Simon Cellowaylle. Hän meni eräänä päivänä poliisiasemalle, mukanaan pieni pullo väkijuomaa. Hän ilmotti paikan mistä oli sen ostanut, tietysti sillä tarkotuksella että myyjä pantaisiin kiinni. Mutta vaikka mies itse olikin aivan «selvä» pistettiin hän itse kiinni. Poliisit kyllä sitten menivät ja tekivät kotitarkastuksen siellä josta Celloway oli kertonut saaneensa väkijuomaa ostaa, mutta tuloksetta. Seurauksena tästä oli se, että miehelle määrättiin 50 dollarin sakko ja kulut tai sitten kahden kuukauden vankeus.

Nickel Range hotellin isännöitsijän R. D. Morinin tiedonannon mukaan on turistien lukumäärä tämän kesän aikana melkein kolminkertaistunut viime vuotisesta. Kesäkuun 15 päivästä syyskuun 15 päivää tänä vuonna on yksistään hänen hotellissaan vieraillut 815 turistia, vastaava luku viime vuonna ollen ainoastaan 325. Kaikkiaan lasketaan Sudburyn piirissä vierailleen tämän kesän aikana noin 2.000 turistia, joista suurin osa on ollut yhdysvaltalaisia.

Keski ja yleensä liikemiesluokka on turistien lukumäärän kohoamisesta mielissään. He laskevat että vähintäin 40,000 dollaria he ovat jättäneet tähän piiriin kesän kuluessa ja pahottelevat vaan sitä, että jos metsät tulevat liian tyyten hakatuksi pois tästä piiristä, niin sitten ei enää turisteja tule tänne.

Työläisille on turisteista tuskin muuta hyötyä kun että näkevät miten toiset nauttivat elämästä ja niistä tuotteista mitä he ovat näläkäpalkoilla ja pitkillä työpäivillä tuottaneet.

Tällekin paikkakunnalle saapuvat Ontuva Leena ja Vinosilmä Viku, ihmeen naurettava pari jotka ilmestyvät saman nimisessä kappaleessa lauantaina, 27 päivä t. k. Tämä kappale on jättiläisnaurupilleri, ollen siinä neljä pitkää näytöstä, joista jokaisesta pulppuaa iloa aivan loppumattomiin. Ilo nuorentaa, sanotaan. Mennäämpä siis kaikin nauramaan ja nauttimaan. Jo pitemmän aikaa on tämä hauska kappale huvittanut suomalaisia ympäri maailman ja nyt ensi kerran ilmestyy se Sudburyyn. Olisi hyvin surullista jos jostakin syystä jäisi tämä kappale näkemättä. Mutta niinpä ei tulekaan käymään vaan jokainen rientää haalillemme ensi lauantai iltana. Ovilippuja saa etukäteen Vapauden konttorista ja Asialan saunalta sekä M. Valkeapäältä Sudburyssa. Etukäteen ostettuina on niiden hinta ainoastaan 40c, ovella 50c. Kappaleen esittävät Creighton toverit, joten tämä on ainoa tilaisuus sitä nähdä. Tervetuloa jokainen!

«Kisan» kokouksessa viime sunnuntaina valittiin voimistelujohtajaksi Aug. Hynninen. Varajohtajan valitseminen jäi johtokunnan huoleksi. Johtokuntaan poismuuttaneen Lembergin tilalle valittiin Aug. Hynninen. Hopeisia seuran jäsenmerkkejä päätettiin tilata 100 kpl. sillä edellytyksellä, ettei niihin tarvitsisi kiinnittää seuran rahoja. Merkin myyntihinnaksi hyväksyttiin $1.25. Koko asia jäi johtokunnan hoidettavaksi. Johtokunnan huoleksi jätettiin paremman säilytyspaikan hankkiminen painimattoa varten. Samoin jäi johtokunnan huoleksi toimenpiteisiin ryhtyminen, jotta rekki saataisiin muutettua saliin. Päätettiin myös hankkia nojapuut seuralle.

Naisten voimisteluharjoitukset päätettiin aloittaa keskiviikkona 1 p. lokakuuta ja sen jälkeen pidetään harjoituksia säännöllisesti joka keskiviikkoilta klo 8 ja sunnuntaisin klo puoli 3. Miesten ja lasten harjoitukset tulee pidettäviksi samoina päivinä, mutta sovitaan tarkemmasta ajasta myöhemmin asianomaisten kesken.

Nyt siis innolla voimisteluharjoituksiin suurella joukolla.

Kun Bernard Shaw aloitti

Bernard Shaw syntyi Dublinissa kuusikymmentä kahdeksan vuotta ollessaan kaksikymmentävuotias. Ennen 27 ikävuottaan takaperin. Hän saapui Lontooseen kirjoitti hän viisi novelia. Hän kirjoitti «The Irrational Knot» ollessaan jonkun aikaa työssä Edisonin Telefooni Komppanian konttorissa. Se olikin, kuten hän sanoi, hänen «viimeinen yrityksensä ansaita rehellisellä työllä toimeentulonsa.»

Kaikki kustantajat, joille Shaw lähetti novellinsa, hylkäsivät ne yksimielisesti. Shaw ryhtyi silloin sanomalehtimieheksi. T. P. O'Connor oli v. 1888 perustanut sanomalehden «Star» (Tähti) etevällä toimituksella, jossa Shaw toimi musiikkiarvostelijana salanimellä «Corona di Bassetto.» Seuraavana vuonna alkoi Fabian Society julkaista arvokasta lehteä, jonka toimitajaksi Shaw myöskin ryhtyi. Tämä oli hänen maineensa alku. On mielenkiintoista tietää, että kaksi saman lehden avustajista, Lord Oliver ja Sidney Webb, ovat Englannin nykyisen hallituksen jäseniä.

Shaw jatkoi musiikkiarvosteluaan aina v. 1894 asti, siirtyen «Star»ista jo kuolleeseen «World» (Maailma) lehteen v. 1890. V. 1895—98 hän oli «Saturday Review'n (Lauantailehden) dramaattisena arvostelijana. Näihin aikoihin hän asusti Lontoossa Fitzray'n varrella jaellen suurenmoisista luonnonlahjoistaan ilot ja hauskuutta siihen nuoreen seurapiiriin, joka oli hänen kanssaan yhdessä. Hän oli kasvinsyöjä ja ehdoton raittiusmies, myöskään ei hän tupakoinut.

Shaw on kertonut, että ne kolme vuotta, jotka säännöllisesti kävi teatterissa «Saturday Review'n avustajana, olivat vähällä tappaa hänet. Teatteri, joka on «huumausainetta urheilijoille ja aistillisille ihmisille», oli katkera kalkki hänelle, älyihmiselle. «Minä vaivuin sen alle kuin lapsi, jota ruokitaan yksinomaan tärkkelyksellä. Minun luuni alkoivat riutua, niin että minun täytyi höyläyttää ja taltoittaa niitä täysin oppineella kirurgilla. Minä putosin korkeuksista ja loukkasin jäseneni kappaleiksi. Tohtori sanoi: «Mies ei ole syönyt lihaa 20 vuoteen, hänen tulee syödä sitä tai kuolla.» Minä vastasin: «Mies on kulkenut Lontoon teattereissa kolme pitkää vuotta ja hänen sielunsa on käynyt kelpaamattomaksi ja ruokkii hänen ruumistaan epäluonnollisella tavalla.» Ja minä olin oikeassa. En muuttanut ravintojärjestelmää, mutta minä matkustin vuoristoon missä ei ollut teattereita, ja siellä aloin heti virkistyä.

Shaw'n ensimäinen näytelmä «Leskimiesten talot« esitettiin n.k. Itsenäisen Teatterin toimesta v. 1982. «Se saavutti sensatsioonia», kirjoitti shaw jälkeenpäin, «yli kaiken sen kelvollisuuden tai epäkelvollisuuden rajojen ja siinä samassa minä tulin hävyttömäksi kuin näytelmäkirjailija.»

«Aseet ja ihminen», ensimäinen Shaw'n näytelmä, jota on yleisemmin esitetty, valmistui v. 1894. Kappaleen ensi-illassa, kun Shaw saapui tavallisessa harmaassa puvussaan yleisön eteen, otti yleisö hänet vastaan innostuneilla suosionosoituksilla. Vain lehteriltä kuului yksi ainoa voimakas «böö»-huuto. «Minä yhdyn teihin» sanoi Shaw, «mutta mitä me kaksi voimme sille, että koko teatteri on meidän kanssamme eri mieltä?» Se nuori gentlemanni, joka lehteriltä mylvi, on nyt eräs tunnettu teatteriasioitsija.

Tavallisella avomielisyydellään on Shaw sanonut, että yleisö maksoi 1,777 puntaa tämän näytelmä katsomisesta ja keskimäärin 23 puntaa näytöstä kohden.

«Candida» oli Shaw'n seuraava näytelmä ja se teki hänet kuuluisaksi Saksassa, samoin kuin «The Devil's Disciple» (Pirun opetuslapsi) Amerikassa.

Shaw'n seuraavat näytelmät olivat: «Major Barbara», «John Bull's Other Island», «Man and Superman (Ihminen ja yli-ihminen), sekä «The Doctor's Dilemma.» Näiden jälkeen ei ole enää asetettu kiistanalaiseksikaan Shaw'n etevämmyyttä englantilaisissa teattereissa. Shaw'sta voidan sanoa, että hän toi älyn takaisin teatteriin. Muuan arvostelija on hänestä lausunut, että hän on «yhdistänyt Gilbertin iloisen huumorin Ibsenin totiseen tarkoituksenmukaisuuteen.» Hän vihaa teeskentelyä ja humpuukia sekä tunteellisuuksia. Hän esittää syvää todellisuutta pintapuolisen ulkonäön takana. Hän on näyttämötaituruuden mestari ja siinä yhtäläinen Gilbertin ja Ibsenin kanssa.

Shaw'lla on tyhjentymätön huumorin lahja, se ei ole vähentynyt vaikka hänen ikänsä on lisääntynyt. Hän rakastaa hämmästyttää lukijoitaan eriskummallisuuksilla, kuten Dickens hän ymmärtää naurun suurenmoisen voiman. «Naurulla ainoastaan», hän sanoo, «voitte ruoskia pahaa ilman vihaa ja vahvistaa hyviä toveruussuhteita ilman äitelyyttä.»

Creighton osaston näyttelijät
esittävät
Lauantaina, t. k. 27 p. Alkaen klo 8.30 illalla
VAPAUS TALOLLA
"Ontuva Leena
ja
Vinosilmä Viku"
4-näyt. huvinäytelmän
Sudburyn osaston hyväksi
Saapukaa runsaslukuisina katsomaan tätä verratonta huvinäytelmää. — **Lippujen hinnat: 50c ovella. Etukäteen ostettuna 40c.**
Saatavana Vapauden konttorissa, suomal. saunalla ja Olga Korpisella Copper Cliffissä.

Yhtyneet tovereiksi toisilleen

Juulia Koivisto
(Ylistarosta, W. L.)

— ja —

Matti Kolehmainen
(Karttulasta, K. L.)

Timmins, Ont., syysk. 10 p., 1924.

Me allanimitetyt toivotamme yhtyneille parhainta onnea ja yhteisymmärrystä tälle elämän monimutkaiselle polulle.

Miss Hilma Holmi.
Miss Elsa Tynjälä.
Miss Fanny Tyynelä.
Miss Aili Talviviita.
Miss Aune Talviviita.
Miss Anni Loffa.
Miss Aili Korri.
Miss Lempi Mäki.
Miss Alma Rantala.
Miss Lydia Rantalahti.
Miss Anni Mäki.
Miss Hilda Mäki.
Mrs Hanna Ja Ivar Tynjälä.
Mrs Kalle Kari.

Pekka Miettinen
Eino Harju.
Mikko Schröder.
Kalle Björnine.
Matti Koskela.
Torsti Aleen.
Ilmari Schröder.
Einar Pljor.
Kalle Walli.
Wm. Oja.
Eino Vihreälehto.
Niilo Hursti.
Eino Koivisto.
Isaac Mäenpää.

Syvällä surulla ja katkeralla kaipauksella ilmoitan että kuoleman kylmä käsi ryösti pois rakkaan vaimoni ja pikku Einon äidin

AVE SORVARIN
(o. s. Kujala)

kovia tuskia kärsittyään kuoli Wanupissa, syyskuun 20 p. vuonna 1924. — Vainaja oli syntynyt tässä maassa 23 p. elokuuta 1907, ja oli kuollessaan 17 v., 2 kk. ja 27 p. vanha. Lähinnä jäin häntä suremaan minä kahden viikon vanhan lapsen kanssa, vainajan äiti ja isä, siskot ja veljet sekä lukuisa joukko sukulaisia ja tuttavia.

Eino ja John Sorvari.

Sua kaiholla muistamme,
kaipaamme ain,
kun koti on tyhjä, iloa vail'.
— John.

Lepää rauhassa Ave rakas,
olet myrskystä vapaa,
et unhoitu koskaan.
— John.

Parturiliikkeeni
sijaitsee Durham kadulla No. 7.
IVAR SALO.

MATKAILIJAKOTI
Siistejä huoneita saatavana.
EMIL JOHNSON
62 Edmond Lane
SUDBURY, ONTARIO
Lähellä C. N. R. asemaa
Telefooni 532

Suomalainen Ruokatavarakauppa
International Grocery
Suosittelee kaikenlaista ruokatavaraa ehdottomasti päivän alhaisimmilla hinnoilla. Me takaamme teille rehellisen kohtelun. — Silloin jos olette väsyneet korkeisiin hintoihin ja haluatte tutustua liikkeeseemme, niin lähettäkää tilauksenne meille.
Huom.! — Linjatilauksia välitetään. Kirjoittakaa osoitteella:
INTERNATIONAL GROCERY
292 Bay St. Port Arthur, Ont.

Kotiin Jouluksi.

Ylläoleva kuva on paljon puhuva. Äiti tervehtii ilolla poikaansa, joka palaa vierailta mailta, kodin lämpimiin suojiin joulua viettämään.

Eikö teidänkin sydämenne lämpene ajatellessanne omaisianne siellä Suomessa? Kuinka monasti he ovat turhaan teitä odottaneet senjälkeen kuin kotoa maailmalle lähditte.

MATKUSTAKAA TÄNÄ VUONNA. KOTONA ODOTETAAN!

Saatte jälleen nähdä rakkaan kotirakennuksen, saatte nauttia kodin joulurauhasta ja -ilosta. Seuratkaa sisäistä ääntänne ja siten vapaudutte lupauksestanne kun joskus sanoitte: "Tulen kotiin jouluksi."

Matkustakaa tänä vuonna. Ruotsin Amerikan Linjan suuret **JOULUHUVIMATKAT** ovat järjestetyt seuraavasti. S. S. Stockholm lähtee New Yorkista joulukuun 2 p. ja Halifaxista jouluk. 4 p. ja Drottningholm lähtee New Yorkista suoraan jouluk. 10 p. Seuratkaa linjan ilmoituksia lehdestä.

Jos olisi vain porvarilehtiä

Mitähän jos ei olisi Amerikan suomalaisillakaan muita kuin porvarilehtensä. Kuvitelkaapa sitä olotilaa.

Ensiksikin suomalainen kansa olisi pidetty niin visusti erillään muun kielisistä ihmisistä, että kukaan meistä ei ymmärtäisi englanninkieltä. Potaattikansallinen suomalaisuus olisi sen vaatinut. Silloin nämä porvarilehdet olisivat saaneet syöttää "asiatietoinaan" millaisia pölvästimäisyyksiä tahansa. Eipä silti, että ei niissä enään olisi pölvästimäisyyksiä, mutta ne eivät voi niitä syöttää kuin aina vain harvenevalle laumalleen. Niiden toimitukset kiittävät Herraa, että suomalaisen on niinkin vaikeata oppia englanninkieltä, että vielä löytyy kyllin typeriä lampaita heidän kerittäväkseen.

Arkipäivät kulettaisiin skääppitöissä — sillä tietysti skääppäyksestä olisi tehty todellinen nauriskansallinen hyve — ja sapatit nukuttaisiin papin lirutuksen uuvuttamina kirkonpenkissä. Välillä pukkaisi unilukkari meidät hereille panemaan kolehtiin, ja komppanian ohviisista vedettäisiin meiltä papin palkka.

Riidat ratkaistaisiin härmäläisellä puukolla ja suomalaisia varten löytyisi ovat kansalliset vankilansa ja hirttolavansa. Toiskielinen ei uskaltaisi tulla suomalaista vastaan kadulla ja vieraskielinen niinikään jättäisi maansa ja karjansa päästäkseen pakoon suomalaista naapuriaan.

Sanalla sanoen: me olisimme hottentotteja. Muistan kerran erään Amerikassa leivotun suomalaisen papin — joka häpesi känsäkouraista laumaansa — käyttäneenkin tuota sanaa lampailleen, että ei se niinkään paha vertaus ole. Hän taisi muistaakseni moitiskella laumaansa papinmaksujen laiminlyömisestä, ja kun tutkimme tietosanakirjaa, huomamme hottentottien usein viljelevän muunsainia, joten ei ole kummakaan, että nekään eivät aina voi papeilleen aikanaan maksaa.

Meillä ei olisi upeita haalejamme; ei kirjallisuutta, ei taidetta; ei tutkimusta; eikä mitään. Kortinpeliä meillä olisi ja väliin joku kolportööri vanhasta maasta kävisi meille "laalamassa".

Sano irti viimeisetkin siteet hottentottimaisuuden kanssa ja tilaa itsellesi Punikki, maailman pelkäämättömin pilalehti. Tilaa tämän lehden asiamiehiltä. Et ikinä kadu kauppojasi.

M. M.

Tri H. KOIJONEN
Phone konttoriin 1588
Phone kotiin 1765
Kirjottakaa osotteella: Box 1192, Sudbury, Ont.
Pitkämatkaisille aina tilaa sairashuoneessa leikkauksia varten.

Hammaslääkäri
T:ri ELGIE
Huone 2
Mude'n ravintolan yläpuolella
Victoria Ave. ja Brodie St. kulmassa
FORT WILLIAM, ONT.
Vastaanottotunnit: päivisin Klo 9 p.—6 ip. Iltasin: 7—9.
Puhelin S. 1008.
Toimistotyttö puhuu suomen ja englanninkieltä.

Halutaan tietää

Haluaisimme saada tietää missä on Matti Kuusikko (Härmän Matti)? Kirjota meille.

Ed. Helsberg,
Box 1613, Sudbury, Ont.

Kalle August Hyvärinen, ollut 9 kuukautta tässä massa, muistaakseni kotoisin Kuopion läänistä. Ole hyvä ja ilmoita eli tule viipymättä puhumaan kanssani tärkeän asian vuoksi.

P. J. Kanervo, (Johnson)
25 Johnson Ave., Port Arthur, Ontario.

ERICK PIIRAISEN
Parturiliike—Tupakkakauppa ja Palloruuma sijaitsevat
67 Lang St. Cobalt, Ont., Can.

ILMOITUS
Junien kulkuvuoro
muutos tapahtui sunnuntaina syyskuun 22 p., 1924.
Täydet tiedot saadaksenne kysykää tiketti agenteiltamme.
Canadian National Railway.

Nuga-Tone

Tulokset 20 päivässä tahi rahanne takaisin.

TEKEE RIKKAAN PUNAISEN VEREN, LUJAT, KESTÄVÄT HERMOT, ELINVOIMAISIA MIEHIÄ JA NAISIA.

Kun olette menettäneet terveytenne, kun ajatuksenne tylsistyy ja ruumiinvoimanne heikkonee, kun olette turhaan koettaneet parantautua kiihoitusaineilla ja huumaavilla lääkkeillä, niin koettakaa Nuga-Tonea. Silloin olette ihmeeksenne huomaava, miten pian tunnette itsenne uudeksi ihmiseksi! Yhdeksän kymmenettä osaa kaikista ihmiskunnan vaivoista, kuten huono ruokahalu, ruuansulatus, vatsakaasu ja turpoava vatsa, kova vatsa, maksataudit, reumaattiset säryt, päänkivistys, hermotaudit, elinvoiman puute, hermostuneisuus ja unettomuus, johtuvat Hermo-Voiman puutteesta, heikosta, vesimäisestä verestä ja huonosta verenkierrosta.

Jokaisen elimen, jokaisen ruumiintoiminnan tehokkaisuus riippuu Hermo-Voimasta. Hermo-Voima on vatsan, maksan, munuaisten ja suoliston, sydämen lyönnin ja verenkierron toimeenpaneva voima. Nuga-Tone on parhain apu hermoille sekä fyysillisesti rappeutuneelle. Miksi? Siksi että se on yhdistelmä kahdeksasta tärkeästä luovasta aineesta, joita parhaat lääkärit suosittelevat, ja on siinä erikoisen runsaasti rautaa ja fosforia—ravintoa verelle ja hermoille.

Nuga-Tone panee maksan toimintaan, saa suoliston kuntoon, niin että ne liikkuvat säännöllisesti. Se eloittaa munuaiset, poistaa myrkylliset liika-aineet. Ei enään kaasua eikä turvotusta, ei pahanhajuista hengitystä eikä tahnaista kieltä! Ei enään kipua ja särkyä! Nuga-Tone antaa ihmeellisen ruokahalun, hyvän ruuansulatuksen, lujat hermot ja sikeän, voimistavan unen. Nuga-Tone rikastuttaa veren, parantaa verenkierron, antaa terveyden punan kasvoille ja kirkkauden silmille! Se tekee voimakkaita miehiä ja terveempiä, kauniimpia naisia. Nuga-Tone ei sisällä opiumia eikä huumaavia aineita—ei mitään mikä pakoittaisi niitä nauttimaan kauemmin kuin on tarpeellista. Nuga-Tone lähetetään pienissä paketeissa. Se on sokerilla päällystettyä, hyvänmakuista ja helppoa nauttia. Koettakaa sitä, ja te tulette esittämään sitä tuttavillennekin.

MEIDÄN EHDOTON TAKUUMME: Nuga-Tonen hinta on yksi ($1.00) dollari pullolta. Jokainen pullo sisältää yhdeksänkymmentä (90) pilleriä, kokonaisen kuukauden tarpeen. Myydään kuusi pulloa, kuuden kuukauden tarve, viidellä ($5.00) dollarilla. Nauttikaa Nuga-Tonea kaksikymmentä (20) päivää, ja ellette ole tyytyväinen tuloksiin, palauttakaa jälellä olevat laatikon kanssa meille, niin me lähetämme rahanne heti takaisin. Te ette häviä senttiäkään. Me pidämme vahingon.

KÄYTTÄKÄÄ TÄTÄ KUPONKIA TILATESSANNE

National Laboratory Finn 30, 1018 So. Wabash Ave., Chicago, Ill.
Herrat:—Lähetän tässä kirjeessä........jolla lähettäkää minulle........pulloa Nuga-Tonea.
Nimi ....
Katu ja numero tahi R. F. D. ....
Kaupunki.......................... Valtio..........................